

PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY

PRAHA 2009

**VÝZNAM POHÁDKY O ČERVENÉ KARKULCE
PRO DĚTI ŠKOLNÍHO VĚKU**

Vedoucí diplomové práce:	PhDr. Miroslav Klusák, CSc.
Autor:	Vlasta Čechová
Bydliště:	Sádecká 224, Řevnice 25230
Ročník, obor studia:	5., Ps-Sppg
Typ studia:	prezenční
Měsíc a rok dokončení DP:	duben 2009

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

V Řevnicích 1.5. 2009

Podpis.....

Upřímně děkuji PhDr. Miroslavu Klusákovi, CSc. za pomoc a trpělivost.

ÚVOD.....	5
1. VÝZNAM POHÁDKY V TEORII BRUNO BETTELHEIMA	8
2. MOTIVY POHÁDKY A ZPŮSOBY ZACHÁZENÍ S NIMI	17
2.1. MOTIV POHLČENÍ.....	21
2.2. MOTIV MATKY.....	23
2.3. MOTIV VLKA	28
2.3.1 MOTIV ZÁVODŮ.....	31
2.4. MOTIV MYSLIVCE	38
2.5. KATEGORIE POHLČENÍ.....	46
3. <i>VYHÝBÁNÍ SE</i> MOTIVU POHLČENÍ JAKO OBRANNÁ STRATEGIE	54
3.1. PRVNÍ SKUPINA – HROZBA POHLČENÍ NEEXISTUJE	58
3.2. DRUHÁ SKUPINA – POHLČENÍ HROZÍ	59
3.3. TŘETÍ SKUPINA – POHLČENÍ POUZE MATKY/BABIČKY	63
3.4. ČTVRTÁ SKUPINA – POHLČENÍ I KARKULKY	69
3.5. PÁTÁ SKUPINA – POHLČENÍ OTCE/VLKA.....	73
4. ONTOGENEZE ZACHÁZENÍ S ČERVENOU KARKULKOU	79
5. ZÁVĚR.....	88
6. LITERATURA	95
7. SUMMARY	96
8. PŘÍLOHY	98
8.1. TEXTY O ČERVENÉ KARKULCE.....	98
8.1.1 PRVNÍ TŘÍDA	98
8.1.2 DRUHÁ TŘÍDA	100
8.1.3 TŘETÍ TŘÍDA.....	104
8.1.4 ČTVRTÁ TŘÍDA	109
8.1.5 PÁTÁ TŘÍDA.....	113
8.1.6 ŠESTÁ TŘÍDA.....	116
8.1.7 SEDMÁ TŘÍDA	125
8.1.8 OSMÁ TŘÍDA.....	127
8.1.9 DEVÁTÁ TŘÍDA	130
8.2. ČERVENÁ KARKULKA CHARLESE PERRAULTA S ILUSTRACEMI GUSTAVA DORÉ.....	132

Úvod

Na počátku této práce byla otázka, která vyplynula z mé předchozí práce, v níž jsem se věnovala přenosu osobní zkušenosti žáků třetí třídy do vyučování. V tomto věku se děti snaží uchopit získané vědomosti prostřednictvím vlastní zkušenosti s tématy, která právě ve škole probírají. Jakoby se neustále snažily k pochopení látky hledat vhodné příměry, které jsou pro ně srozumitelnější, jasnější, protože jsou prožité. A tak vyprávějí nejrůznější historky z rodinného života nebo ze života mimo školu vůbec, díky nimž sobě i ostatním vyjasňují, jak lze chápat vyučované téma.¹ Příběhy, které žáci vyprávěli, nebyly přesnou výpovědí vnějšího světa, byly zpracovány dětským chápáním, slovníkem, fantazií, zkušeností a podány jako součást „třetího“ či iluzorního světa, který „není ani vnitřní realitou, ani vnější zkušeností“.² A na základě jejich vyprávění jsem se začala zabývat otázkou, jak osobní zkušenost žáků zasahuje do jejich výpovědí. Nakonec jsem dostala nabídku zpracovat materiál, který před lety sesbírala kolegyně Jirková (viz diplomovou práci Lucie Jirkové, *Výzkum vesnické a městské žákovské kultury prostřednictvím pohádkových textů*, 2001). Tento materiál obsahoval 354 pohádek napsaných žáky od první po devátou třídu ve dvou školách, v jedné městské a v jedné venkovské. (Lucie Jirková sama uvádí 356 pohádek, ale ve své práci počítá i s dvěma žáky, kteří odevzdali prázdné listy a jednu pohádku ve své práci omylem vynechala. V písemné formě její práce je tedy 353 pohádek, zatímco skutečně sebraných pohádek je 354.) Zadání, které žáci obdrželi, znělo tak, že mají napsat jakoukoliv pohádku i smyšlenou, s podmínkou, že musí jít o pohádku a musí být napsána čitelně. Tato poslední podmínka bude předmětem diskuze v závěru, protože snaha o čitelnost mohla mladší a v psaní slabší žáky zpomalit a může být tedy důvodem nedokončení textu. Ve výzkumu Jirkové byla Červená Karkulka nejvíce interpretovanou pohádkou, již napsala čtvrtina všech žáků (ve venkovské škole

---

¹ Když žáci například probírají slova mnohoznačná a mají říci další významy slova oko, dostane se učitelce následujících odpovědí: *Arajk se hlásí: „Moje máma, když si uvaří kávu, tak tam je někdy oko a máma říká, když tam je oko, tak k nám někdo přijde.“ Tomáš: „Nebo na chatě, vedle sousedi mají hrníčky, a my jsme tam byli na návštěvě a oni mají takovej hrníček, že když se tam naleje horká voda, tak je tam sluníčko a když se tam naleje studená, tak je tam mrak.“*

² Winnicott 1998

dokonce celá třetina)³. Výkladu tohoto fenoménu věnuje celou kapitolu a i když ji vypointovala spíše sociálně psychologicky či kvantitativně, v poslední části si všímá způsobu práce žáků s touto pohádkou a s jejím ústředním motivem. Především upozornila na to, že interpretaci pohádky ovlivňuje vlastní fantazie, tvůrčí invence a věk autorů.⁴

Sebraný materiál nabízel tudíž možnost analýzy pohádek o Červené Karkulce s přihlédnutím k tomu, jak žáci ve své produkci zacházejí s daným motivem. Při naší práci jsme došli k představě *fenoménu Červené Karkulky*, který stojí za tím, že je tato pohádka preferovaná nejen u našich žáků, ale i u Bettelheima, o jehož analýzu pohádek se Jirková opírala,⁴ také pro nás se stane referenčním rámcem pro interpretaci našich textů. Bettelheim ve své práci⁵ věnuje pohádce o Červené Karkulce velký prostor a vnímá ji jako základní vývojový koncept osobnostního zrání. Poselstvím příběhu „roztomilé „nevinné“ dívky, kterou sežere vlk“ (s. 162), je zkušenost s nezvládnutými oidipovými touhami, s nimiž se pubertální dítě vrhá do ohrožujících situací. Vývojově následuje po období, v němž se nachází Jeníček s Mařenkou, tedy období, v němž dítě bojuje s orální závislostí na rodičích a předchází období, v němž Sněhurka, Šípková Růženka nebo Popelka také překonávají pubertální nebezpečí nezralé sexuality, ale jsou už v jiném vývojovém stadiu. Stále mají silný vztah ke svým otcům a v hloubi duše si přejí „aby jim otec dal přednost před matkou“ (s. 214), ale už dokáží tomuto přání odolat a najdou si svého prince.

Bettelheim ve své práci ukazuje další dvě varianty zacházení s ústředním motivem Červené Karkulky. V jedné verzi Karkulka zemře, ve druhé je manipulací donucena chovat se vzorně, aniž by podstoupila zkušenost pohlčení. Pohádka o Červené Karkulce má mnoho rovin výkladu a kdybychom připustili, že je příběhem dívky, která touží po svém otci, mohli bychom říci, že v příběhu Salomé, Lolity, Lary z románu Doktor Živago a mnoha dalších nalézáme stejný motiv potenciálně incestního vztahu mezi nezralou dívkou a otcovskou postavou.

---

³ Jirková, s. 130

⁴ Jirková, s. 144

⁵ Bettelheim, Bruno: *Za tajemstvím pohádek*, 2000

Při psaní svých textů tedy museli žáci příběh Červené Karkulky nejen *zvolit* mezi nabízejícími se známými či vlastními příběhy, ale též *převyprávět*. Jako samozřejmý se potom zdá fakt, že v celém souboru nenajdeme dva texty, které bychom mohli označit za totožné. V první části naší práce se tedy pokusíme konceptualizovat rozdíly mezi jednotlivými texty, pojmově a teoreticky uchopit rozdíly v propracovanosti a vlastním průběhu příběhu Červené Karkulky, přičemž referenční bude citovaná interpretace Bettelheima a texty žáků budou jako synchronně pojaté alternativy srovnávány s Bettelheimem interpretovanou verzí pohádky o Červené Karkulce od bratří Grimmů.

Ve druhé části se pokusíme o hypotetickou charakteristiku postoje jednotlivých žáků k ústřednímu tématu pohádky. Budeme se držet myšlenky, že autoři mají možnost si zafantazírovat; tedy přinést do svých interpretací vlastní niternou zkušenost, vlastní jazyk, představy a předsudky, a že každý jednotlivý text a postoj k hlavnímu motivu vypovídá o nich samotných stejně jako o hlavní hrdince.

Nakonec se pokusíme o zjištění případných charakteristických rozdílů v zacházení s daným motivem mezi žáky různého školního věku. Budeme se věnovat tomu, zda jsou (a případně jaké) rozdíly v zacházení s ústředním motivem v rámci jednotlivých ročníků, od první do deváté třídy, tedy v různých vývojových obdobích života dítěte.

Náš soubor zahrnuje 80 textů, které můžeme označit jako pohádky o Červené Karkulce. Texty jsou značeny čísly, z nichž první označuje ročník, následující číslo je pořadové (číslo 311 tedy znamená, že autor je žákem třetí třídy s pořadovým číslem 11). V práci nebereme ohled na pohlaví autorů, nicméně v příloze je za číslem textů uvedeno písmeno pohlaví určující (např. 311d – dívka, 72ch – chlapec).

Veškerá citovaná literatura je uvedena vždy v poznámkách pod čarou s výjimkou citace z knihy Bruno Bettelheima, kterou uvádíme v kulatých závorkách přímo v textu. Hranaté závorky v textu jsou vyhrazeny pro citaci textů našich žáků.

1. Význam pohádky v teorii Bruno Bettelheima

„Myšlenka je zkoumání možností, jak se vyhnout nebezpečím, která obsahuje skutečný čin.“ S. Freud

Podle Bettelheima pohádky „na rozdíl od jiných druhů literatury, vedou dítě k objevování vlastní identity a vnitřních puzení, a naznačují mu, jaké zkušenosti bude potřebovat k dalšímu rozvoji své osobnosti. Dávají jasně na srozuměnou, že úspěšný, dobrý život je i přes nepřízeň osudu dosažitelný – ale pouze tehdy, nenechá-li se člověk odradit od nebezpečných bojů, bez nichž plně identity nelze nikdy dosáhnout. Pohádkové příběhy slibují, že odváží-li se pustit do tohoto hrůzyplného a úporného hledání, přijdou mu na pomoc dobrotivé síly a ono uspěje. Zároveň varují, že příliš bojácní a omezení, kteří cestu hledání sama sebe nepodstoupí, se budou muset smířit s jednotvárným životem – nečeká-li je ovšem ještě nějaký horší osud.“ (Bettelheim, 2000, s. 26)

Vše, co dítě pomocí pohádky získá, se děje prostřednictvím *ztotožnění* s pohádkovým hrdinou. „Dítě se identifikuje s kladným hrdinou nikoliv pro jeho klady, ale proto, že v něm hrdinova situace vyvolává hlubokou odezvu“ (s. 13). V pohádkách se totiž nepohybují jen urostlí, moudří, stateční a všemi ctnostmi oplývající hrdinové, s nimiž by bylo jednoduché se ztotožnit, ale především postavy, které se nacházejí ve stejné situaci jako dítě. Postavy, které zažívají pocity úzkosti, ponížení, strachu z opuštění a samoty, zoufalství a beznaděje a které dokazují, že se lze s takovými pocity vypořádat.

Rozdíl mezi pohádkovým hrdinou a „skutečným“ filmovým nebo nějakým mytickým hrdinou je v tom, jak dokáží oslovit naše nejnítějnější duševní pochody. Hrdinové z pohádek nemají (podobně jako malé děti) nadlidské ambice zachránit svět nebo celý vesmír, nenechávají se mučit pro dobro ostatních. „Mýty ukazují ideální osobnost, která koná na základě požadavků Nadjá, kdežto pohádky zobrazují celistvou Já, které je svolné s přiměřeným uspokojením pudových přání našeho Ono“ (s. 43). Jinými slovy, mytický hrdina je ve svých vlastnostech a schopnostech nedostižný, stojí tak nepřekonatelně nad reálnými schopnostmi dítěte, že v něm vzbuzuje pocit vlastní

bezmoci a nedostatečnosti. Zatímco pohádkový hrdina, pokud získá nějaké nadlidské schopnosti, potom jen dočasně a v okamžiku, kdy „dosáhne své pravé identity (a s ní i vnitřního pocitu jistoty o sobě, svém těle, životě a postavení ve společnosti), je šťasten takový, jaký je, a v žádném ohledu už není ničím zvláštní“ (s. 59). Abychom uvěřili, že dokážeme překonat překážky, které nám brání ve šťastném životě, pak musí ten, kdo nám ukazuje cestu, být také „uvěřitelný“.

V čem spočívá kouzlo pohádky? Pohádka oslovuje čtenáře nejen tím, že její hrdinové zažívají stejný osud nebo tím, že ujišťuje s příslibem věčného štěstí, že krušný život není navždycky a šťastného života lze dosáhnout, ale především ukazuje, jak toho dosáhnout. Takový „návod na štěstí“ je totiž přesně to, co dítě, které se dívá do nejtemnější temnoty svého života, právě potřebuje. I když se dítě snaží zbavit se svých úzkostí vlastními silami, je zahlcené rozporuplnými pocity. Všechna fantazijní řešení, která dítě spřádá bez pomoci pohádek, jsou jen „rozpracováním situace, v níž se právě nachází, protože nemůže vědět, kam potřebuje směřovat ani jak se tam dostat. Právě zde pohádka nabízí to, co dítě potřebuje nejvíce: začíná tam, kde se dítě emocionálně nachází, ukáže mu, kam musí jít a jak to udělat“ (s. 120). Na pohádkovém materiálu si může dítě odžít veškeré úzkosti a strachy a navíc se dozví, jak z toho ven. A právě toto *navíc* je podle Bettelheima to, co je na pohádkách nejdůležitější. Protože „dítě miluje pohádky nikoliv proto, že představy, které v nich nachází se shodují s tím, co se děje uvnitř něho, ale proto, že přes všechny zlobné a úzkostné myšlenky dětské mysli, kterým pohádky dávají tvar a určitý obsah, tyto příběhy končí vždy šťastně, což si dítě samo o sobě nedokáže představit“ (s. 122). Tak se díky pohádce dítě může dozvědět, že jeho aktuálně prožívaná bezvýchodná situace má řešení a že je to dokonce šťastné východisko. Že může bojovat s netvory uvnitř i vně sebe, když jim dá nějakou tvář. Proti zlým pocitům se nedá bojovat, když jsou tak strašně abstraktní, ale dáme-li jim formu, vzhled nebo jen hlas, můžeme se s nimi vypořádat jako s každou jinou věcí, které nás obklopují. „Pohádky, které dávají úzkostem tvar a podobu...předvádějí, jak tyto netvory přemoci. Když strach z pohlčení vezme na sebe hmatatelnou podobu čarodějnice, je přece možné spálit ho v kamnech!“ (s. 119).

V pohádkách ovšem nejde ani tak o to bojovat s těmi netvory vyvolávajícími úzkost, strach nebo zlobu, kteří přicházejí z vnějšího světa dítěte, jako o boj

s netvorem, „kterého dítě zná nejlépe ze všech a kterého se bojí nejvíce: toho, za kterého se samo považuje, nebo se strachuje, že by se jím mohlo stát, a který je také někdy pronásleduje“ (s. 119). Pohádky totiž především „promlouvají k niternému duševnímu životu dítěte“, k tomu, jak prožívá samo sebe (tamtéž).

Abychom pochopili, s jakým netvorem se dítě potýká, musíme přiznat, že i „dětská představivost je násilnická, chtivá, ničivá a dokonce sadistická“, že „malé dítě například své rodiče neuvěřitelně silně nejen miluje, ale někdy také nenávidí“ (s. 119). Malé dítě má kromě radostných představ také představy úzkosti, zoufalství, ale i zloby, agrese a nenávisti. Pohádkoví netvoři, obři nebo lidožrouti jsou zobrazením „temných netvorů sídlících v nevědomí dítěte“, jsou obrazem *sobeckého, asociálního, divokého Ono* (s. 119). Překonat tyto netvory je vývojovým úkolem každého člověka. Když má rozumové Já získat vládu nad pudovým Ono, používá k tomu prostředky, které odpovídají jeho věku. Dítě má pro boj proti temným netvorům nevědomí k dispozici fantazii a pohádkový materiál. Ty mu dodávají naději a víru, že dokáže zvítězit nejen nad druhými, ale zejména „nad sebou samým a nad ničemností (především svou vlastní, promítnutou do protivníka)“ (s. 126).

Aby se pohádka stala pomocnicí, která provede dítě úskalími na jeho životní cestě, musí být pro něj inspirací. Pohádku totiž nelze jen tak pasivně konzumovat v očekávání změny v životě nebo vyřešení problémů. Teprve „opakovaný poslech, dosti času a příležitost nad pohádkou rozjímat umožní dítěti plně využít, co příběh nabízí z hlediska porozumění sobě samému a vlastní životní zkušenosti. „Přemýšlení nad příběhem, vložení vlastních představ a „volné asociace vztahující se k příběhu dovedou dítě k odhalení nejosobnějšího významu pro ně samo, a pomůžou mu vypořádat se s doléhajícími problémy“ (s. 60). To, co z této činnosti vznikne, je příběh s osobními prvky, které jsou odrazem fantazie, potřeb a tužeb jejího autora. Každý příběh, který nás hluboce oslovil a který dále vyprávíme, v sobě nese stopy naší osobní zkušenosti a není totožný s žádným jiným, i kdyby vycházel ze stejné předlohy.

Když vyprávíme děj nějakého příběhu, pamatujeme si zvláště ta místa, která měla pro nás nějaký osobní význam, jehož smysl si nemusíme ani uvědomovat, ale cítíme, že se nás jaksi dotýká. A jak jsme překvapení, když nám někdo připomene jiné místo z děje, pro něj závažné a pro nás tak nedůležité, že jsme jej přešli bez

povšimnutí! A možná, kdybychom se ho začali vyptávat, přišli bychom na to, proč právě tento úsek příběhu je pro něj zajímavější než jiný. A třeba bychom na to nepřišli, ale jsem si jistá, že onen údiv by nám nedal spát, dokud bychom nevyhledali to místo v knize a znovu je pozorněji nepřečetli. Zřejmě bychom si potom položili otázku: „Co zrovna na tomhle vidí?“ Taková otázka není vůbec daleko od těch, které si budeme klást my. Zrovna tak budeme kroutit udiveně hlavou a ptát se: „Proč zrovna tahle pohádka a proč tento motiv a jaký to všechno má význam?“

Při analýze textů našich žáků nám nepůjde o to, jak se v textech dětí osvědčuje jejich zkušenost s pohádkovou produkcí nebo jejich paměť na to, co slyšeli vyprávět či četli. Také ani nejde o to, jakým způsobem parafrázuji původní originál, a tudíž se osvědčují jako tvůrci slohové práce, literární autoři. A také ani nejde o to, jak osvědčují svou vládu českým rukopisem. To, co nás zajímá je, jak naši žáci chápou svět a sebe v něm a jak s tím nakládají „sobě vlastním způsobem: prostřednictvím fantazijního zpracování skutečnosti“ (s. 118).

Bude nás zajímat, jak naloží se strukturou příběhu jako celku. Zvláštní pozornost budeme věnovat těm charakteristikám struktury příběhů našich žáků, které jsou dle Bettelheima podstatné pro to, aby příběh byl nakonec pohádkou a nikoliv nějakým jiným žánrem. Osobní zkušeností, kterou žáci do textů vloží, se tedy příběhy pro nás stávají tím, čím se shodují a odlišují od nějaké nám známé verze pohádkové struktury příběhu se společným ústředním motivem. Naše žáky tak pokládáme za autory originálních příběhů, které mají společný ústřední motiv. Stavíme je na roveň uznávaným tvůrcům pohádek a nikoliv interpretům, kteří pohádkový příběh co nejvěrněji sdělují. Nemůžeme totiž říct, že dítě, které vypráví pohádkový příběh, pouze interpretuje nějakou *původní* pohádku, protože u pohádek, tak jak je známe ze sbírky bratří Grimmů, nemůžeme tvrdit nic o jejich původu, o jejich autorech. Jsou to příběhy předávané po staletí podobným způsobem, jakým je předávají naši žáci, podobně se do nich otiskla lidská zkušenost s každodenními starostmi, úzkostí, touhou, přátelstvím a láskou. Věříme tomu, že ti, kteří si pohádky vyprávěli, zažívali stejné pocity a podobné osudy jako naši žáci a že se skrze vyprávění a naslouchání pohádkovým příběhům snažili porozumět sami sobě a světu kolem sebe. Pocity osamělosti, úzkosti, touha překonat sám sebe, žít šťastným životem či touha milovat a být milován jsou

univerzální, stejně jako symboly, kterými je vyjadřujeme. A tak si můžeme představit, že naši žáci při vyjádření svým pocitů využili pravzorů lidského jednání, usilování, pocitů a poznání a že s pomocí vlastní fantazie stvořili pohádkový příběh s archetypálními motivy podobnými s jinými známými příběhy. Věříme tomu, že dítě naléhavě potřebuje pohádkový příběh k tomu, aby se dokázalo vypořádat se svými nejniternějšími pocity, které nedokáže sdělit normálním jazykem. A že struktura pohádkového příběhu mu může pomoci v tom, že unese jakýkoliv pocit, jakoukoliv i tu nejstrašnější myšlenku, které dá tvar a dítěti možnost se tak s ní lépe vypořádat. A tak se při naší práci budeme držet myšlenky že „když se dítě pokouší rozumět sobě a druhým, nebo se pokouší představit si, jak by mohly vypadat případné následky nějakého činu, spřádá o tom fantazie“ (s. 118).

Bettelheim uvádí pro srovnání dva autory, kteří ztvárnili jeden pohádkový motiv „podle toho, co vypravěč usoudil, že je pro posluchače nejzajímavější, a čemu on sám přikládal vzhledem k daným problémům a době největší důležitost“ (s. 28). V obou případech jde o motiv *Červené Karkulky*. Prvním autorem je *Charles Perrault*, který zřejmě jako první písemně zaznamenal pohádku o Červené Karkulce ve své knize *Pohádky matky husy* už v roce 1697 a jehož pohádky vyšly několikrát i u nás.⁶ Perraultova Červená Karkulka se vypraví za babičkou do lesa, kde se setká se vlkem. Vlk by ji moc rád sežral hned, ale protože se bojí blízkých dřevorubců, začne s dívkou rozmlouvat. Poté, co se dozví kam Karkulka jde, navrhne jí, že každý poběží jinou cestou a uvidí, kdo k babičce doběhne dřív. Vlk doběhne první, sežere babičku a čeká na Karkulku v posteli. Když dívka přijde, vlk jí řekne, aby si šla lehnout k němu do postele. Dívka se svlékne, lehne si k vlkovi a podiví se, že má tak velké ruce. Vlk odpoví, že to proto, aby ji mohl lépe obejmout a posléze ji sežere. Zde pohádka končí následována morálním poučením z příběhu.

---

⁶ Naposledy kompletní pohádkářské dílo Francouzské pohádky a bajky, Praha, Brio 2003.

*Zde vidíte, co zlého potkává
děti, a zvláště krásky,
ty milé dívky hodné lásky,
když smí je oslovit kdejaký ohava,
a že nic zvláštního to není,
že slouží vlku k najedení.
Vlk, povídal jsem, vlci však
mohou být přece rozmanití:
někteří, než svou kořist chytí,
jsou roztomilí bůhvíjak,
úslužní, milí, krotcí tak,
jdou za mladými slečinkami,
pozor! až do domu, až do ložnic jdou s vámi.
Ach, běda děvčátku či slečně, neví-li,
že nejhorší jsou tihle zdvořilí!*

„V Perraultově podání vítězí vlk, takže pohádka je zbavena momentu úniku, vysvobození a útěchy. Nejedná se o pohádku a Perrault ji také jako pohádku nezamýšlel. Jde o výstražný příběh, úmyslně varující dítě prostřednictvím úzkosti, kterou takový konec vzbuzuje. Zdá se, že mnoho dospělých věří, že je lépe donutit dítě k dobrému chování strachem, než dětskému strachu ulevit, jak to činí opravdová pohádka“ (str. 163). Perraultova verze *Červené Karkulky* končí oproti jiným známým verzím morálním ponaučením⁸, které ještě zdůrazní, co v pohádce bylo pouze naznačeno; totiž, „že hezké dívky nemají poslouchat kdekoho, jinak se nemohou divit, že je dostane vlk a sežere je“ (s. 164).

Perrault tak z pohádky činí to, co Bettelheim odmítá, poučný příběh, v němž není prostor pro vlastní fantazii a zkušenost. Pohádka, která odkryje význam a říká

---

⁷ Charles Perrault, *Pohádky matky husy*, Albatros, Praha 1989, překlad František Hrubin.

⁸ Originální text Perraultovy pohádky s původními ilustracemi Gustava Doré je v příloze č. 2. Bettelheim na jiném místě své knihy odkazuje na tyto ilustrace, jako vynikající příklad vyobrazení fascinace sexualitou. „Vlk je zobrazen spíše nevzrušeně. Avšak dívka, která se dívá na vlka spočívajícího vedle ní, se zdá být sužována mocnými rozporuplnými pocity. Žádný pohyb nenaznačuje, že by se měla k odchodu. Vypadá to, že je situací, která ji přitahuje i odpuzuje zároveň, zcela zaskočená. Její tvář i tělo dávají tušit, že tyto pocity lze dohromady nejlépe popsat jako fascinaci. Je to táž fascinace, kterou v dětské mysli vyvolává sexualita a vše s ní spojené“ (s. 172).

dítěti, jak jí má rozumět a jak se podle ní náležitě chovat, je přitažlivá asi podobně jako školní řád.

Podobně se postupuje i v Bettelheimem zmiňované pohádce o *Mašince Houkalce*. V této pohádce „antropomorfní mašinka chodí do mašinkové školy, aby se z ní stala velká aerodynamická lokomotiva. Jako Červená Karkulka i Houkalka se smí pohybovat jenom po kolejích. Také cítí pokušení z nich sjet, protože se jí líbí hrát si mezi krásnými květinami v polích. Aby v tom Houkalce zabránili, sejdou se lidé z města a vymyslí chytrý plán, kterého se všichni zúčastní. Když příště sjede Houkalka z kolejí do milovaných luk na toulanou, staví ji červený praporek, ať se otočí kamkoliv, dokud neslíbí, že z kolejí už nikdy nesjede“ (s. 177). Zatímco v Perraultově verzi dívka podlehne pokušení a špatně skončí, ve verzi Gertrudy Cramptonové⁹ ji lidé od takové špatné zkušenosti ochrání, ale na úkor vlastního poznání. V pohádce mašinka nedojde ke zkušenosti, která by jí propříště ostříhala od špatného jednání a pomohla jí v osobním růstu. Naopak „veškeré zážitky růstu směřují jen k tomu, aby se stala větší a silnější lokomotivou...Nedochází k uznání niterných úzkostí ani pokušení, která ohrožují samu naši existenci“ (s. 178).

V Perraultově verzi je Karkulka velmi tvrdě potrestána za to, že podlehne pokušení, bez možnosti vyjít z takové zkušenosti zralejší. Cramptonová ve své verzi ani takovou zkušenost růstu neumožní a přinutí mašinku chovat se podle pravidel, aniž by ta věděla proč. „Když se na konci příběhu říká, že Houkalka úplně zapoměla, že kdysi měla ráda květiny, docela tomu věříme. Nikdo ani s nejbohatší představivostí by nemohl uvěřit, že Červená Karkulka zapomene na setkání s vlkem nebo že přestane mít v oblibě květiny a krásy světa“ (s. 179).

Co tedy autoři vyjadřují těmito pohádkami? Víru v to, že „je lépe donutit dítě k dobrému chování strachem, než dětskému strachu ulevit“? (s. 163) Nebo v to, že lze dítě zformovat do žádoucí podoby, aniž by prošlo vlastní formativní zkušeností? Nebo jde o nedostatek víry v *kouzelnou* moc pohádky, která svým vlastním tempem a jazykem přivede dítě k poznání sebe, svých možností a schopností? Či

---

⁹ Gertrude Crampton, *Tootle the train*, New York, Golden Books, 1997. V češtině tato kniha pohádek podle dostupných zdrojů nevyšla.

dokonce nedostatek víry v to, že si dítě umí poradit i s takovou pohádkou, která svého hrdinu zavede až téměř k záhubě?

Když jsem vyprávěla svým přítelkyním o této práci, dozvěděla jsem se od nich něco, co sice Bettelheim zmiňuje, ale čemu jsem nevěnovala pozornost. Totiž to, že některé matky pohádky ze sbírky Grimmů svým dětem nečtou nebo vynechávají podle nich příliš děsivé pasáže. Například v pohádce o Jeníčkovi a Mařence vynechají tu část, kde rodiče zanechají děti v lese, protože nechtějí, aby si jejich dítě myslelo, že by je skuteční rodiče mohli opustit. Přitom „dítě obeznámené s pohádkami chápe, že k němu promlouvají jazykem symbolů vzdáleným každodenní skutečnosti. Od počátku přes zápletku až do samého konce nám pohádky naznačují, že nevyprávějí o opravdových skutcích, postavách nebo místech. Pro dítě opravdové události nabývají důležitosti skrze symbolické významy, které jim připisuje, nebo které v nich nalézá“ (s. 63). Tím, že pohádky měníme podle domnělých potřeb našeho dítěte, ochuzujeme je o možnost odžít si pocity, které nedokáže ani pojmenovat. Když vynecháme část pohádky v dobrém úmyslu nezatížit dětskou mysl úzkostí, činíme tak proto, aby si nemyslelo, že my dospělí jsme schopni ošklivých věcí, přestože takové věci děláme. Nenecháme sice dítě v lese napospas zvěři, ale klidně je opouštíme ponechávající je v rukou babiček, tetiček a chův nebo je uložíme večer do postýlky a odejdeme pryč. Přestože víme, že je o naše dítě dobře postaráno a nic mu nechybí, nemůžeme si být jistí, že si dítě nemyslí, že jsme je právě opustili navždy. Když dítěti odepríme něco, po čem velmi touží, nemůžeme říct, že naše důvody chápe a oceňuje. Naopak si možná v jeho fantazii zasloužíme podobný osud jako ježibaba v Jeníčkovi a Mařence.

Když dospělí manipulují pohádkou tak, aby vyhověla jejich představám o tom, jak má vypadat svět a vztahy v něm, neuvědomují si, že tím ochuzují vlastní děti o možnost bezpečně si vyzkoušet, co se stane, když... Realita stejně jako racionalita do fantazijního světa nepatří. Zdá se, že dítě na rozdíl od dospělých naprosto chápe, že svět pohádek je svět „jenom jako“. Zatímco dospělý se bojí, že dítě bude věřit tomu, že rodiče skutečně nechávají děti v lese či je mohou proklít nebo dokonce zahubit. „Tyto lidi ani nenapadne, že „pravda“ v životě dítěte se může lišit od „pravdy“ dospělých. Uniká jim rovněž, že žádné duševně zdravé dítě by si nikdy nepomyslelo, že

pohádková vyprávění popisují svět realisticky“ (s. 115). Pamatujeme si ještě, že slovo *jako* a z něj odvozená hra patří do dětského světa stejně přirozeně jako pohádky?

„Všechny dobré pohádky dávají smysl na mnoha rovinách a pouze dítě může vědět, který z významů je pro ně důležitý. Jak dítě roste, objevuje nové stránky dobře známých vyprávění, a to je přesvědčuje, že opravdu vyzrálo ve schopnosti chápat, protože táž pohádka mu sděluje mnohem víc. Ale k tomu může dojít pouze tehdy, když je nikdo nepoučuje, jak má pohádce rozumět. Teprve dospěje-li k pochopení dříve skrytých pohádkových významů spontánně a intuitivně, má pro ně tento objev plnohodnotný význam. Tímto objevem se totiž z příběhu, který přijímá, stává něco, co pro sebe tvoří“ (s. 164).

Pohádky našich dětí tedy můžeme brát tak, že se jim otevřela možnost *zafantazírovat* si pomocí pohádkové struktury příběhu. To, jaké základní motivy v nich najdeme, a to jak je děti zpracovaly, potom má své opodstatnění. Mohou být totiž vyjádřením toho, jak dítě prožívá životní situace, ve kterých se právě nachází.

2. Motivy pohádky a způsoby zacházení s nimi

Již jsme si řekli, že Perraultova Červená Karkulka a Cramptonové Mašinka Houkalka jsou v Bettelheimově knize jedinými pohádkami, které autor uvádí jako možné varianty klasických grimmovských pohádek. Lépe řečeno, obě pohádky jsou variantou Červené Karkulky. Perraultova Červená Karkulka se pohádkové struktury příběhu drží poměrně věrně, až na její drastický konec. Jeho Červená Karkulka je spíše varovným příběhem se špatným koncem. Podobné vyprávíme dětem, když nechceme, aby si braly cukrátku od cizích lidí nebo chodily samy na zamrzlý rybník. Cramptonové pohádka o Mašince Houkalce má ambice být právoplatnou pohádkou do postýlky, ale i jí něco chybí. Tak jako Perrault uzavře děj v jeho vyvrcholení a zanechá jen bezútěšně zdvižený varovný prst, tak podobně Cramptonová v okamžiku, kdy by Mašinka měla zažít na vlastní kůži důsledek bezstarostného bloumání mimo koleje, děj převede na jiné aktéry, kteří Mašinku lstí dovedou tam, kam chtějí. Zatímco Perrault neupírá dítěti vlastní, byť truchlivou zkušenost, Cramptonové Mašinka Houkalka je tak o jakoukoliv vlastní formativní zkušenost připravena.

Když sledujeme texty našich žáků a spočítáme, jaká pohádka se v nich vyskytuje nejčastěji, zjistíme, že je to právě pohádka o Červené Karkulce. Z celkového počtu 353 textů je jich celá jedna čtvrtina (22,7 %), tedy osmdesát pohádek. Čím je Karkulka pro děti tak přitažlivá, že si na ni vzpomene každé čtvrté dítě? Nejdříve si připomeneme celou pohádku v podání bratří Grimmů:¹⁰

Červená Karkulka

Bylo žilo roztomilé děvčátko. Kdo se na ně podíval, ten je měl rád, a ze všech nejvíc jeho babička. Ta samou láskou nevěděla, co by vnučce dřív snesla. Jednou jí darovala i červenou sametovou čepičku, a protože čepička dívence moc slušela a nechtěla už nosit jinou, začali jí říkat Červená Karkulka.

Jednoho dne řekla maminka:

„Karkulko, tady máš kus koláče, láhev vína a dones to babičce. Je nemocná, zesláblá, tohle jí jistě posilní. Jdi hned, než začne slunce pálit, a nescházej z cesty, ať láhev nerozbiješ.

---

¹⁰ Pohádky bratří Grimmů, Praha, Brio 2004

Taky hezky pozdrav, až vejdeš do světnice, ne abys místo toho okouněla a šmejdila po všech koutech!"

„Slibuji, že se vynasnažím,“ řekla Karkulka a podala na to mamince ruku.

Babička bydlela na konci lesa, asi půl hodiny cesty za vesnicí Karkulka vkročila mezi stromy, spořádaně cupitala po pěšince, a tu najednou potkala vlka. Nevěděla, jaké je to zlé zvíře, nebála se a vlk pozdravil:

„Dobrý den, Karkulko.“

„Dobrý den i tobě, vlčku,“ poděkovala dívenka a vlk začal vyzvídat:

„Kam tak časné zrána, Karkulko?“

„K, babičce.“

„A co to neseš v košíčku?“

„Vino a koláč. Babička je nemocná, zesláblá, musí se posilnit.“

„A kdepak bydlí tvoje babička?“

„Ještě dobrou čtvrt hodinku cesty. Pod třemi duby, kousek od lískového ořeší stojí její chaloupka, jistě to tam znáš,“ rozpovídalo se děvčátko a vlk už si dělá na babičku laskominy, jenže pak ho napadne:

„Stará babka není špatná, ale tahle mladá, jemná křehotinka by byla onačejší sousto!“

Honem si láme hlavu, jak navléknout, aby dostal obě, a jen to vymyslí, hned do Karkulky hučí:

„Vidiš, Karkulko, to krásné kvítí, které tady všude roste? Proč se s ním trochu nepotěšíš? Ničeho si nevšímáš, neposloucháš, jak krásně zpívají ptáci, jdeš po pěšince, jako bys šla do školy, a přitom v lese je jako v nebi.“

Karkulka zvedne oči a rozhlédne se kolem sebe. Sluneční paprsky tančí mezi stromy, pavučiny se třpytí kapkami rosy a všechno se koupe v lesní vůni.

„Věřu, mohla bych natrhat kytičky čerstvých květin, i tak přijdu včas a babička bude mít radost,“ usoudí Karkulka, že má vlk pravdu, už běží do lesa, už trhá první květinu a o kus dál vidí ještě krásnější. Tak přebíhá od jednoho kvítku ke druhému, zachází přitom hloub a hloub do lesa a vlk zatím míří rovnou k babiččině chaloupce.

Zaklepe na dveře, a když se ozve, „Kdo tam?“ – řekne:

„Otevři mi, babičko. To jsem já, Karkulka, nesu ti od maminky koláč a víno.“

„Jen vezmi za kliku, není zamčeno.“

A právě to chtěl vlk slyšet. Stiskl kliku, prolétl dveřmi a babičku spolkl. Potom si navlékl její šaty a čepec, zatahl záclony a ulehl do její postele.

Tou dobou už měla Karkulka květin plnou náruč, vrátila se na pěšinku a došla k chaloupce. Podívala se, když uviděla, že jsou dveře otevřené, a ve světnici se jí sevřelo srdce.

„Pročpak je mi dnes úzko? Jindy je mi vždycky do zpěvu, jakmile k babičce vejdu,“ řekla si v duchu a honem zavolala:

„Dobré ráno, babičko.“

Odpověď však žádnou nedostala, a tak rozhrnula záclony, přistoupila k babiččině posteli, a když viděla, že má babička čepec stažený hluboko do čela a vypadá prapodivně, zeptala se:

„Jé, babičko, proč máš tak veliké uši!“

„To abych tě lépe slyšela.“

„Jé, babičko, a proč máš tak veliké oči!“

„To abych tě lépe viděla.“

„Ach, babičko, a proč máš tak strašně veliké ruce!“

„To abych tě mohla líp chytit.“

„A proč máš, babičko, tak strašně veliká ústa?“

„Abych tě líp spolkl!“ chňapl po ní vlk, a jakmile byla Karkulka v jeho břicho, zalezl zpátky do postele a v mžiku chrápal, jako když dříví řeže.

Šel okolo myslivce a pomyslel si:

„Co to, že stará paní tak chrápe, raději se podívám, jestli jí něco není.“

Vešel tedy do světnice, přistoupil k posteli a hned viděl, že v ní leží vlk

„Tebe jsem se něco nahledal, ničemo,“ strhl z ramene pušku, že vlka zastřelí, ale pak pojal podezření, že babičku sežral, a řekl si, že by ji možná ještě mohla zachránit. Odložil pušku, popadl nůžky, aby spícímu vlkovi rozpáral břicho, a sotva stříhl, zasvítla mu do očí Karkulčina červená čepička. Honem stříhal dál, a to už vyskočila Karkulka celá a volala:

„Ach, to jsem se bála, u vlka v břicho byla taková tma!“

Za Karkulkou vylezla i babička a byla také ještě živá, jenom nemohla popadnout dech. Karkulka rychle doběhla pro veliké kameny, kterými nacpali vlkovo břicho. Vlka se probudil, chtěl utéci, ale kameny v břicho ho tak tížily, že se hned zase svalil a bylo po něm.

Všichni se zaradovali. Myslivce stáhl vlkovi kůži a odnesl si ji domů, babička snědla koláč a hned jí bylo líp a Karkulka si umíňovala:

„Do smrti už nezaběhnu do lesa, když mi to maminka zakáže.“

Vypráví se také, že po čase, když Karkulka opět nesla babičce koláč a víno, přitočil se k ní jiný vlk a rovněž se jí pokusil svést z cesty. Karkulka se však měla na pozoru a šla pořád rovně za nosem. Babičce pak vypověděla, že potkala vlka, který ji zdvořile popřál hezký den, ale jeho zlé oči jí řekly, že nebyť to na veřejné cestě, docela jistě by ji sežral.

„Zamkneme dveře, aby na nás nemohl,“ pravila babička a brzy na to opravdu zaklepal vlk na dveře a volal:

„Otevři, babičko, to jsem já, Karkulka, nesu ti koláč a víno.“

Babička s Karkulkou, to se ví, ani muk, a tak vlk šedivec oběhl několikrát dům a nakonec vyskočil na střechu, že tam počká, až Karkulka půjde večer domů.

Babička si ale domyslela, co vlk zamýšlí, ukázala na veliké kamenné necky, které stály před domem, a řekla:

„Karkulko, včera jsem dělala jitrnice. Vezmi vědro a nanos vodu z jitrnic do neck.“

Karkulka běhala s vědrem jako o závod, a čím byly necky plnější, tím vyš vůně z jitřnic stoupala, až polechtala vlka v nose. Začal věřit, čenichat, nakonec slezl za tou slastnou vůní na samý kraj střechy, a sotva natáhl krk, sklouzl rovnou do necek a utopil se.

Karkulka došla šťastně domů a nikdy se jí už nic zlého nestalo.

Čím tedy je pohádka o Červené Karkulce přitažlivá? Možná tím, že dobrý úmysl vyhovět rodičovským požadavkům někdy vezme za své dřív, než si to dítě uvědomí. Děti přece dobře znají touhu vyhovět rodičům nejlépe jak jen to jde, například přijít ze školy včas domů, ale když ono slunce tak pěkně svítí a kamarád odvedle má sebou úplnou náhodou kopací míč. Nebo možná je pohádka poutavá pro boj mezi „vědomým přáním zachovat se správně“ (s. 169) a touhou dělat si, co si dítě právě zamane, radovat se ze svého Ono. Také může být pohádka o Červené Karkulce zajímavá právě pro její útěšný konec a sice, že i když neposlechneme rodiče a vydáme se na svůdnou cestu, že nám sice hrozí velké nebezpečí, ale že vše dobře dopadne. Takový motiv asi může být zajímavý pro pubertální dítě, které touží jít svou vlastní cestou, ale zároveň se necítí dost zralé na takové dobrodružství. A když se konečně dotkneme ústředního motivu pohádky, může takový příběh říkat také to, že „věřit vždycky všem, že mají dobré úmysly, sice vypadá hezky, ale ve skutečnosti to znamená nebezpečí upadnutí do léčky“ (s.168).

Ústředním motivem Červené Karkulky je podle Bettelheima „hrozba pohlcení“ (s. 165). Stejný motiv pohlčení se objevuje také v *Jeníčkovi a Mařence*. Odlišné je ale jeho pojetí v rámci psychického vývoje dítěte. „*Jeníček a Mařenka* pojednává o těžkostech a úzkostech dítěte, které je nuceno vzdát se pouta závislosti na matce a vyvázat se z orální fixace. *Červená Karkulka* se dotýká některých zásadních problémů, které musí řešit dívka školního věku, jestliže nevědomě setrvává v oidipské vazbě, což by mohlo způsobit, že bude vystavena nebezpečí svedení“ (s. 166). Zatímco však *Jeníček a Mařenka* jsou pouze vystaveni nebezpečí pohlčení, „v *Červené Karkulce* jsou babička i dítě skutečně vlkem sežrány“ (s. 162).

2.1. Motiv pohlčení

Pohlčení vlkem je chápáno jako výsledek podlehnutí touze svést otce. Karkulka je „dítě, které již bojuje s pubertálními problémy, není však pro ně zralé citově, neboť nezvládlo problémy oidipské“ (s. 167). V pubertě totiž podle Bettelheima „znovu ožívají rané oidipské tužby, a s tím ožívá i dívčina touha po otci, chuť svádět ho a přání být jím svedena“ (s. 171). „Svedením se zde myslí dívčino přání a úsilí přimět otce, aby ji miloval víc než kohokoliv jiného a také sám usiloval o to, aby ho milovala víc než kohokoliv jiného“ (s. 174). Bettelheim zároveň upozorňuje, že vyburcování raných emocí během pubertálního zrání se neomezuje jen na oidipské pocity, „ale zahrnuje i dřívější úzkosti a touhy, které se během tohoto období objevují“ (s. 171). Pohlčení je potom na této rovině myšleno spíše jako zahlcení „vnitřními pocity, s nimiž si nevíme rady“ (s. 176).

Na jiné úrovni příběhu lze pohlčení vnímat také ve smyslu setkání s pohlčující špatností. To je zobrazeno při prvním setkání Karkulky s vlkem v lese. Vlk, který symbolizuje „sobecké, asociální, divoké a potenciálně ničivé sklony“ mužské osobnosti, je pro Karkulku natolik přitažlivý, že poslechne jeho návrhy a dá mu příležitost sežrat babičku (s. 168). Důležité ale podle Bettelheima je to, že vlk především „představuje také všechny asociální a zvířecí sklony v nás samých“ (s. 168). Jinými slovy citovaného autora: „Kdyby v nás nebylo něco, co se nám na velkém zlém vlkovi líbí, neměl by nad námi žádnou moc“ (tamtéž). Nejde tedy ani tolik o to, co v pohádce představuje vlk, jako o to, co setkání s ním vzbuzuje v dívce. Vlk je v pohádce „ztělesněním špatnosti, které dítě podléhá – a cítí to – , když se protiví rodičovským výstrahám a dovolí si sexuálně svádět nebo se nechat svádět“ (s. 170). Pocit špatnosti, který dívka cítí při setkání s vlkem, ale nemusí vyplývat pouze ze setkání s vlastními sexuálními pocity, které nezralá dětská psychika neumí zvládnout. Špatnost lze vnímat také jako vzdor vůči rodičovským varováním. „Když sejde z cesty, kterou mu vytýčili rodiče, setká se se „špatností“ a bojí se, že pohltí jeho i rodiče, jejichž důvěru zklamalo“ (s. 170).

Za třetí lze pohlčení chápat také jako trest, který Karkulku zaslouženě stihne za to, „že věci zařídila tak, aby ji zbavil mateřské postavy“ (s. 168). Předtím ale než vlk

sežere Karkulku „musí dojít k jejich sexuálnímu setkání“ - s vlkem v posteli a s Karkulčinou „touhou přilít věcem na kloub“ a „fascinací sexualitou“ (s. 171, 167, 172). Druhé setkání s vlkem „v domě u babičky, která je sama slabá“ vyvolá v Karkulce „bezmocnou nemohoucnost“ a následně „návrat na jednodušší úroveň života“ symbolizovanou pohlcením vlkem (s. 166, 175). Tento stav opět neodkazuje ani tak k vlkově roli představitele asociálních a zvířecích sklonů, případně k roli vykonavatele trestu, jako ke Karkulčině nezralosti pro sexualitu. „Předčasná sexualita je však regresivním zážitkem, probouzejícím vše, co je v nás ještě primitivní a co nás ohrožuje zahlcením. Nezralá osoba nepřipravená na sex, ale vystavená zážitku, který vzbuzuje silné sexuální pocity, je vržena zpět na oidipskou úroveň, kde se s nimi vypořádává. Má za to, že jediný způsob, jak se sexuálně prosadit, je zbavit se mnohem zkušenějších soupeřů“ (s. 169). Jinak řečeno, Karkulka je spíše než vlkem ohrožena vlastní sexualitou, „na níž není dostatečně citově zralá“ (tamtéž).

Pohlčení vlkem také může symbolizovat smrt ve smyslu návratu na „jednodušší úroveň života“. Smrt pohádkového hrdiny je podle Bettelheima nevyhnutelnou součástí příběhu. Neznamena jeho konec, ale naopak je nutností k jeho znovuzrození v moudřejší a zralejší bytost. Červená Karkulka tak „zemřela jako dívka, která dovolila, aby ji vlk pokoušel“ a když „vyskočila vlkovi z břicha, oživila jako jiná osoba“ (s. 175). Sežraná Karkulka je tedy dívka, která „jednala na základě principu slasti“, což znamená, „že se vrátila k primitivnějšímu, ranějšímu způsobu bytí“ (s. 175). Její smrt je tak nezbytnou součástí vývojového procesu zrání. Pohlcení je potom na této rovině chápáno jako nutnost, kterou hrdinka musí podstoupit, aby mohla pokračovat ve svém vývoji.¹¹

Potenciálně je pohlcení vlkem též bodem obratu: „Poté, co je Karkulka vržena do vnitřní temnoty (tma uvnitř vlka), nabude schopnosti vnímat nové světlo, tj. lépe rozumět emočním zkušenostem, které musí zvládnout, i těm, kterých se musí prozatím vyvarovat, protože jsou silnější než ona“ (s. 176). Tento potenciál tedy právě verze

---

¹¹ V některých kulturách se praktikoval vstup do těla nestvůry jako součást iniciačního obřadu. Během zasvěcování dítě vstoupí do břicha nestvůry a po určité době vyjde ven jako dospělý člověk. Vstup do těla nestvůry představuje smrt ve smyslu nového počátku. Iniciační smrt odstraňuje minulost, ukončuje jednu etapu existence a člověk díky ní získává poznání a moudrost. (M. Eliade, *Mýty, sny a mystéria, Oikúmené*, Praha 1998, str. 186 a dále)

bratří Grimmů využívá (na rozdíl od verze Perraultovy), takže vcelku pohádky symbolizuje daný obraz vrchol Karkulčiny poučné zkušenosti (a nikoliv tragedie): „Sejít z přímé cesty ze vzdoru vůči matce i vůči Nadjá bylo pro mladou dívku dočasně nezbytné, aby dosáhla vyššího stavu osobnostního uspořádání.

Zkušenost ji přesvědčila, že podlehnout oidipským přáním je nebezpečné. Zjistila, že je mnohem lepší neprotivit se matce, nepokoušet se svádět muže ani se jimi nenechat svádět, neboť jsou pro ni zatím ještě nebezpeční...Zjistila, že je lepší zabudovat otce a matku a jejich hodnoty hlouběji a dospělejším způsobem do vlastního Nadjá, aby se naučila zacházet s nebezpečnostmi života“ (s. 177).

Před tím než se budeme věnovat podrobněji analýze textů našich žáků v souvislosti s tímto hlavním motivem, probereme si další témata pohádky a budeme sledovat, jak s daným motivem naši autoři zacházejí.

2.2. Motiv matky

Hned v úvodu pohádky o Červené Karkulce¹² Grimmové popisují postavu babičky, která měla Karkulku *ze všech nejraději...a samou láskou nevěděla, co by vnučce dřív snesla*. Babička darovala vnučce *červenou sametovou čepičku a protože čepička dívence moc slušela a nechtěla už nosit jinou, začali ji říkat Červená Karkulka*. „V celé Červené Karkulce, v názvu i dívčině jménu je zdůrazněna červená barva, kterou Karkulka neskryvaně nosí. Červená barva zastupuje vášnivé city, samozřejmě včetně sexuálních. Červenou sametovou čepičku, kterou Karkulce dala babička, tak můžeme chápat jako symbol předčasného přenesení sexuální přitažlivosti... Jméno Červená Karkulka poukazuje na klíčový význam tohoto rysu hrdinky příběhu. Říká nám, že je malá nejenom čepička, ale i dívka, která ji nosí. Je příliš malá nikoliv na nošení čepičky, ale na to, co tato červená čepička představuje a k čemu její nošení vyzývá“ (s. 169).

Jednou babička onemocní a teprve tehdy se objeví na scéně postava matky, která Karkulku pošle za babičkou, aby ji donesla koláč a víno. (Babiččina slabost a nemohoucnost tak ještě více zvýrazňuje přenesení sexuální přitažlivosti na vnučku.)

---

¹² Pohádky bratří Grimmů, Brio, Praha 2004

Matka posílá Karkulku za babičkou se slovy: *Jdi hned, než začne slunce přiliš pálit a nescházej z cesty, ať láhev nerozbiješ. Taky hezky pozdrav, až vejdeš do světnice, ne abys místo toho okouněla a šmejdila po všech koutech!* Takové napomenutí, jaké Karkulka dostala, znamená, že „matka si je vědoma Karkulčiny náchylnosti sejít z vyšlapané cesty a šmejdit po koutech, což znamená objevovat tajnosti dospělých“ (s. 167).

Na rozdíl od důležitých postav matky a čarodějnice v *Jeníčkovi a Mařence*, se mateřské postavy matky a babičky „v *Červené Karkulce* staly zcela bezvýznamnými, neboť matka a babička nemohou dělat vůbec nic – ani ohrožovat ani chránit“ (s. 168). V příběhu jsou tedy jen jako figury, vůči kterým se Karkulka vymezuje. Jejich existence je ale přesto důležitá vzhledem k vývojovému stadiu, v němž se dívka nachází. Jakoby postava matky v pohádce trpělivě čekala, až její dcera projde zkušeností žárlivosti a odmítnutí, aby se vrátila ke spolupráci s ní. Protože „dítě potřebuje vytvořit pevné pracovní spojení s rodičem stejného pohlaví, aby prostřednictvím této identifikace, a tím, že se od rodiče učí, mohlo úspěšně růst do dospělosti“ (s. 170).

To, že je matka v pohádce přítomna v té roli, která jí jako matce malé holčičky přísluší (to znamená, že ona rozhoduje o tom, kdo a kdy půjde navštívit babičku, připraví koš a varuje dívku), umožňuje Karkulce chovat se jako dítě (vzepřít se matčinu přání, být naivní, selhat). Když matka varuje a napomíná své dítě, je pozice dítěte srozumitelná; matka reprezentuje Nadjá (jedná podle principu reality); dítě její příkazy a varování přijímá (integruje rodičovské Nadjá). Chybí-li tato pozice ve vztahu rodič - dítě, může se dítě zcela oddat chování podle principu slasti nebo se svět může stát „ohrožující divočinou, v níž dítě nemůže najít cestu“ (s. 166).

V podobném duchu jedná Karkulka našich autorů, kteří buď matku zcela vypustili nebo ji ponechali pouze v roli opatrovnice babičky. Z celé skupiny osmdesáti autorů jedna šestina autorů (12 žáků, tj. 15%) zcela vynechala postavu matky. devětačtyřicet žáků (61,25%) vypravilo Karkulku na cestu za babičkou bez matčiných rad. Z toho matka čtyřiatřiceti autorů alespoň připravila dívence košíček. Karkulka šestnácti žáků z těchto devětačtyřiceti si sama vzpomene na babičku, připraví jí

občerstvení a vypraví se do lesa /na návštěvu. A navíc z těchto šestnácti žáků je ve dvanácti případech Karkulka sirotek.

Že v téměř padesáti případech z osmdesáti chybí matčina péče (protože chápeme starost o to, aby dívka nezbloudila a pomohla babičce jako výraz matčiny lásky a péče) sice samotné pohádce neuškodí, ale na psychologické rovině jde o významný prvek. Jak máme chápat situaci, v níž matka pomůže dceři vypravít se na cestu, ale nevaruje ji před možnými nástrahami? Sami z vlastní zkušenosti si dokážeme zařadit v jaké roli se obě hrdinky vzájemně nacházejí. Když jsme batolata, maminka nám obléká ponožky na nohy a čepici na hlavu; v raném dětství už nám říká: „Obleč si ponožky na nohy a čepici na hlavu“ a my ji ochotně poslechneme; v pubertě říká totéž, ale my jsme ze vzdoru ochotni nasadit si čepici na nohy a ponožky na hlavu; v rané dospělosti už jsme shovívavější a s pousmáním se kvůli mamince oblékneme; v dospělosti společně s maminkou dáváme ponožky na nohy a čepice na hlavy našim vlastním dětem a ve stáří říkáme mamince: „Obleč si ponožky na nohy a čepici na hlavu.“ Karkulka bratří Grimmů je ve věku, kdy ochotně vyhoví matčiným požadavkům: „*Slibuji, že se vynasnažím,*“ řekla Karkulka a podala na to mamince ruku., ale sotva je z jejího dohledu, neodolá lákadlům mimo cestičku: *Karkulka zvedne oči a rozhlédne se kolem sebe. Sluneční paprsky tančí mezi stromy, pavučiny se třpytí kapkami rosy a všechno se koupe v lesní vůni. „Věru, mohla bych natrhat kytici čerstvých květin, i tak přijdu včas a babička bude mít radost,*“ usoudí Karkulka.

Z Karkulčina jednání si snadno domyslíme, že jde o prepubertální holčičku, která ještě sama nezná nástrahy světa kolem a musí být proto ještě varována maminkou, aby nedopadla špatně. Karkulka našich padesáti autorů ale takové varování nedostane. Je to tím, že už takovou péči nepotřebuje, protože je dospělá? Zřejmě ne, protože se při setkání s vlkem chová jako dítě. Nebo si snad Karkulčina maminka myslí, že už není třeba udílet své dceři varování před možným nebezpečím? Potom bychom mohli vnímat sežrání babičky jako důsledek nedostatku „rodičovské výchovy podle principu reality“ (s. 166); jestliže špatně vychovám své dítě, doplatím na to i já. Pokud domov není místem chráněným rodiči, stane se „svět mimo domov a povinnost příliš přitažlivým a může to způsobit návrat k chování podle principu slasti ...- a pak se může přihodit ledacos zhoubného.“ (s. 166) Jestliže jsme neintegrovali Nadjá do

naší osobnosti, snadno se může stát, že zcela podlehneme svodům našeho Ono. Karkulce našich padesáti autorů tak není umožněno, aby prožila „konflikt mezi tím, co se člověku líbí, a tím, co by měl“ (s. 167), není si totiž vědoma své povinnosti *jít pěkně cestičkou a nikam neodbíhat*. Autoři tak zbavují Karkulku pocitů vinv. že zklamala rodiče tím, že neuposlechla výstrah a sešla z cesty. Setkání s vlkem se potom nezdá být nutnou odplatou za to, že se „protivila rodičovským výstrahám“ (s. 172).

Čtyřiatřicet autorů sice umožnilo matce, aby Karkulku vypravila s košíčkem za babičkou, ale dítě nevarovala před nástrahami cesty - 13, 14, 15, 17, 21, 22, 24, 27, 28, 210, 211, 213, 214, 311, 33, 36, 37, 39, 310, 42, 46, 48, 52, 56, 61, 66, 610, 613, 614, 615, 75, 85, 92, 93. Například:

- *Žila byla jedna vdova a taměla dceru jmenujese karkůlka. Máma volá karkůlko ! zajdi k babičce. Karkulaposlechla a odešla. [17]*
- *A tak jí jednou poslala maminka za babičkou do chaloupky aby babičce odnesla jídlo babička byla nemocná a tak šla [21]*
- *Byla jednou jedna maminka a ta měla Karkulku. A jednou maminka říká Karkulko babička má dneska svátek A tak Karkulka šla k babičce. [33]*
- *Byla jednou jedna holčička a ta dostala od baičky červený čepček A začali jí říkat červená Karkulkla. Jednoho dne jí maminka dala košíček aš babičce donese něco na zub. Tak maminkajídala víno, buchtu, a jahody. Tak Karkulka šla hlubokým lesem apotkala vlka. [46]*
- *Maminka na ní zavolala proto že babička má dnes narozeniny. A Karkulka poskakovala hustým lesem až k baičiný chalupě [610]*

Karkulka zbývajících šestnácti autorů se dokonce sama rozhodne navštívit babičku. Karkulka se vypraví sama buď jen tak na návštěvu nebo si všimne, že má babička svátek - 18, 29, 38, 41, 43, 53, 62, 68, 69, 71, 72, 73, 81, 82, 83, 91. Např.:

- *Jednou si všimla že má babička svátek Tak si dala do košíku bábovku, čaj, jahody. [41]*
- *Byla jednou červená Karkulka, jednou se rozhodla že půjde navštívit babičku. Vzala si sebou košík s bábovkou, šla cestičkou v lese potkala vlka ale myslelasi že to je pes zavolala pejsku proč jí trávu? [69]*
- *Žila jednou jedna stařenka která byla stará a žila v hustém lese. Její vnučka šla k babičce a nesla jí košík plný jídla. [71]*

Karkulka vyrůstá bez rodičů a především bez matky, vůči které by mohla trpět pocitem žárlivosti a které by se mohla vzepřít, k níž by se ale také mohla vrátit poté, co projde zahlcující zkušeností. Mateřská postava je tak v pohádce vázána pouze na

babičku. Postava matky není pro tyto autory tak důležitá. Karkulka je dospělá natolik, že nejen že se umí postarat o sebe, ale i o druhé (všímá si babiččinyh potřeb):

- *Žila byla jedna holčička a ta měla ráda červené oblečení. Jednou si všimla že má babička svátek. Tak si dala do košíku bábovku, čaj, jahody [41]*
- *Karkulka šla jednou sama lesem za nemocnou babičkou. Nesla jí koš jídla [53]*
- *Babička měla narozeniny, tak Červená Karkulka vzala košík s bábovkou a vínem. Šla lesem a potkala vlka [81]*

U čtyř autorů ze zmíněných šestnácti se sice objevuje postava matky, ale je zmíněna jen pro formu. Pro příběh a nakonec ani pro Karkulku nemá žádný význam, snad jen na konci, kdy jí dívka vypráví o tom, co se jí přihodilo:

- *V jednom domečku bydlela Maminka a její dceruška, říkají Červená Karkulka. Protože že nosí červené šaty, šáteček a boty. Jednoho dne šla Karkulka odnést bábovku a víno šla a šla dál. [72]*
- *Žila byla jedna maminka a ta měla dceru jmenovala se červená Karkulka. Jednoho dne měla Karkulka narozeniny tak jí maminka ušila červenou sukýnku. Karkulka měla s toho velikou radost. Druhý den se Karkulka rozhodla že se půjde podívat za babičkou že už jí dlouho neviděla. [73]*
- *Žila byla jedna holka, která se jmenovala Červená Karkulka. Červená Karkulka šla k babičce na svátek... Když všechno snědli a vypili, tak šla Karkulka domu a doma všechno vyprávěla mamince. [82]*
- *Byla jednou jedna Červená Karkulka a ta měla Babičku jednou šla za ní a potkala vlka... Karkulka se rozloučila s babičkou a myslivcem a šla domů za maminkou. [83]*

Pokud bychom pohádku o *Červené Karkulce* vnímali jako příběh o „dětské ambivalenci, zda žít podle principu slasti nebo principu reality“ (s. 167), potom by nám zřejmě nechyběla rodičovská postava, které se dívka vzepře a následkem toho se setká s pohlcující špatností. Základní a důležité postavy jsou v příběhu stále přítomny. Pohádka je přece o tom, že vlk sežere Karkulku a babičku a nakonec je osvobodí myslivec. V této základní rovině tedy příběh vypráví o nevědomé touze malé dívky po otci a snaze zbavit vlivu mateřskou postavu. Pohlcení Karkulky potom musíme číst jako odplatu za to, že pokoušela vlka, nechala se jím svést a „že věci zařídila tak, aby ji zbavil mateřské postavy“ (s. 168). Ostatní významové roviny, ze kterých je utkáán celý složitý příběh o tom, „jak nebezpečné může být oddat se něčemu, co (dítě) považuje za

neškodná přání“, „že je špatné neposlechnout maminku, když je pověří důležitým posláním“ (s. 172), však v příběhu chybí.

2.3. *Motiv vlka*

Jaké je první setkání Karkulky s vlkem? Jak se ještě dozvíme. nejde při tomto setkání pouze o to, aby se vlk dozvěděl cestu k babičce a tak z prosté nenasytosti dostal obě dvě. Mohli bychom se totiž ptát, proč tedv vlk neidříve nesežere Karkulku poté, co se dozví cestu k babiččině chaloupce a teprve potom by mohl sežrat babičku. Kdyby šlo v pohádce pouze o to, aby se vlk nasýtil, mohlo by to tak klidně být. Ale protože pohádka je o tom, jak malá dívka prochází bojem mezi „vědomým přáním zachovat se správně a nevědomým přáním zvítězit nad matkou“, musíme jít o trochu dál. Víme o Karkulčině „nevědomém přání být svedena otcem (vlkem)“, stejně jako o jejím také nevědomém úmyslu „zbavit se mnohem zkušenějších soupeřů“, kteří stojí mezi ní a otcem (s. 171 a 169). Proto Karkulka neposlechne matku, aby šla po cestě a nikam neodbíhala. Proto sejde z cesty do lesa. V pozadí tohoto zřejmě prvního vědomého vzdoru vůči matce stojí nevědomá touha po otcí a přání odstranit matku jako nežádoucí soupeřku. Proto se také vlk nemůže hned vrhnout na Karkulku a teprve potom sežrat babičku. „Dokud je matka (babička) nablízku, Karkulka nebude jeho. Jakmile je matka (babička) z cesty, otevře se prostor pro konání podle přání, která musela zůstat potlačená, dokud byla matka někde poblíž.“... „Na jiné rovině výkladu můžeme říct, že vlk nesežere Karkulku hned, jakmile ji potká, proto, že jí chce ještě předtím dostat do postele: dřív než ji „sežere“, musí dojít k jejich sexuálnímu setkání“ (s. 171). Jak tedy s tímto motivem zacházejí naši žáci?

Kdybychom uvažovali nad tím, že volbou motivu *setkání s (vlastní) pohlcující špatností* naši žáci nějak vyjádřili, že tato stránka „netvora, kterého dítě zná nejlépe“ (s. 119) je pro ně aktuálně důležitá, mohli bychom sledovat, jak onu *temnou stránku sebe* vyjádřili v příběhu.

Netvor, který zobrazuje „všechny asociální a zvířecí sklony v nás samých“ (s. 168), má v pohádce podobu vlka. Samotná postava vlka není tak děsivá, vlk je obdařen jen v šesti případech přívlastky jako *strašlivý, zlý šedý, ošklivý, špinavý, zlé zvíře, zlý*:

- *a tam najednou vidí jakse něco vlkřovi hýbe anajednou viskočí a Kakulka se ho nebála protože nevěděla jak zlé je to zvíře [33]*
- *Najednou kní přišel zlí šedý vlk a řekl jí kam jde. [310]*
- *Karkulka se vydala k babičce a maminka řekla at' dává po cestě moc velký pozor, a to proto, že nedaleko se toulá jeden stršlivý vlk [67]*
- *A Karkulka poskakovala hustým lesem až k baičiny chaloupce ale najednou z velikého křovi vyskočil špinavý šedý vlk a ptá se jí... [610]*
- *Zatímco Karkulka trhala květiny v tom za krovým stál vlk a byl ošklivý ale Karkulka nic netušila a trhala dál. [85]*
- *V tu chvíli přišel vlk. Vlk: "Co to máš v košíčku?" Babička: "Nic pro tebe ty zlý vlku." [91]*

Podobný počet autorů propůjčí vlkovi podobu psa:

- *anajednoo tubil vlk, nebojsemně jásem hodnípejsk. [11]*
- *Karkulka nevěděla že je to vlk [21]*
- *Karkůla řekla: „Co tu děláš pejsku tumáš nechceš banán?“ [41]*
- *Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála. [45]*
- *Chvilku šla a potom uviděla vlka. „Ahoj pejsku“ řeklo děvče. [410]*
- *Nejprve si Karkulka myslela, že je to nějaký pejsek [64]*
- *v lese potkala vlka ale myslelasi že to je pes [69]*

Co může znamenat záměna *strašlivého* vlka za *hodného* psa? Dočteme-li příběhy našich žáků do konce, potom zjistíme, že ve všech sedmi případech se zdánlivý pes nakonec stejně projeví jako nenasytý vlk. Jakoby se pudové nebezpečné Ono snažilo oklamat dívku tím, že na sebe vezme podobu víceméně bezpečného tvora. Může to být snaha dát netvorovi jinou, méně děsivou tvář? Může být záměna těchto dvou zvířat vyjádřením úzkosti z vlkovy špatnosti, jako něčeho „co dítě rozeznává v sobě“ ? (s. 45) Možná je to tak, že pes představuje sympatičtější, důvěryhodnější stránku dítěte. Symbolizuje tvář, kterou vidí ostatní a která reprezentuje dítě ve společnosti. Zatímco vlk je ta skrytá, ani trochu hodná část, kterou zná pouze dítě a která budí jeho úzkost. Dítě se může obávat, že ostatní poznají, že v sobě skrývá takovou *špatnost* a že za to „zasluhuje strašné potrestání jak matčino, tak možná i otcovo“ (s. 171). A tak, když bude vypadat jako hodné dítě, které nemá žádné *nebezpečné* myšlenky, nebude potrestáno.

Můžeme si představit, že to, co se v dítěti odehrává (co nazýváme *netvorem*), budí velkou úzkost, že by se *netvor* mohl dostat ven. A že by mohl pozřít dítě podobně

jako vlk sežere Karkulku, což by znamenalo být *ztracen světu*, ztratit „schopnost být ve spojení s tím, co se děje, a toto dění ovlivňovat“ (s. 175).

Maska psa, kterou dítě nasadí netvorovi, může snížit strach z odmítnutí druhými lidmi. Jako to líčí jeden z autorů, jehož *Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála [45]*. Za snahou skrýt v sobě to zlé a potenciálně nebezpečné můžeme vidět nejen strach z toho, že ostatní na dítěti poznají, jak *špatné* je a potrestají je za to, ale především hrůzu z toho, že ona *špatnost* může pohlit dítě samotné. „Vlk je tedy zosobněním, projekcí toho, co dítě v sobě považuje za *špatné*“ (s. 45).

To, co je na vlkovi děsivé, kromě toho, že sežere babičku a Karkulku, je jeho podobnost s námi samotnými. „Vlk v *Červené Karkulce* je svůdce, ale pokud se zřejmého obsahu příběhu týče, nedělá nic nepřirozeného – žere, aby se nasytil.“ (s. 166) Proto je také přirozené, že použije všech dostupných prostředků, aby se nasytil co nejvíce. Tato zřetelná rovina příběhu ukazuje lstivého vlka, který zdrží Karkulku v lese a sám běží sežrat její babičku. *Tahle mladičká jemná křehotinka, to bude chutné sousto, mnohem lepší než její stará bába,* „myslí si vlk; „musíš to nějak lstivě navléknout, abys dostal obě dvě.¹³ K pozdržení Karkulky použije vlk dvojí způsob. Buď dívku naláká na květiny: „Vidíš, Karkulko, to krásné kvítí, které tady všude roste? Proč nenatrháš babičce kytičku? Ničeho si nevšímáš, neposloucháš, jak krásně zpívají ptáci, jdeš jen rovně po pěšince, jako bys šla do školy, a v lese je jako v nebi.“

Nebo v jiné variantě, kterou uvádí 26 našich autorů, zdrží Karkulku v lese pod záminkou závodů - 11, 18, 32, 33, 36, 311, 42, 44, 46, 47, 49, 410, 51, 53, 54, 64, 65, 66, 67, 69, 612, 613, 614, 615, 72, 81.

Pro příklad:

- *A vlk se jí ptá kam jdeš Karkulko kbabičce dneska má svátek. Karkulkodámesi závody. Ano já pujdu tam vtrávě přes palouček. A ty pujdeš přes po tok Tak šli Karkulkasi machala nohy v potůčku přitom vlk hnal jako blázen. Přitom Karkulkasi poskakovala s honila potýlky a hrálasí s beruškou. A vlk hnal až se do hnal k babičce. [33]*

---

¹³ V novém vydání Grimmů 2004 v překladu Jitky Fučíkové zní vlkovo svádění následovně: „Stará babka není špatná, ale tahle mladá, jemná křehotinka by byla ještě onačejší sousto!“ Honem si láme hlavu, jak navléknout, aby dostal obě dvě, a jen to vymyslí, hned do Karkulky hučí: „Vidíš, Karkulko, to krásné kvítí, které tady všude roste? Proč se s ním trochu nepotěšíš? Ničeho si nevšímáš, neposloucháš, jak krásně zpívají ptáci, jdeš po pěšince, jako bys šla do školy, a přitom je v lese jako v nebi.“

- *A vlk řekl kde bidlí tvá babička. Ale hluboko v lese. Viš co Karkulko dame si závody kdo tam bude dřív. Samozřejmě že vlk věděl kde babička bidlí. A tak běžel skratkou. To se ví že tam byl dřív než Karkulka. [613]*
- *Karkulka začala trha a když do trhala vlk se jí zeptal a kdepak babička bydlí Karkulka říká zalesem ve srubu aha řekl vlk 'Dáme si závody kdo bude ubabičky dřív? tak jo pse řekla Karkulka já to odstar tuju tři, dva, jedna, start závod mohl začít. Vlk zá všechny skratky vlese, takže byl ubabičky dřív. [69]*
- *A vlk se jí ptá. Kam Karkulko kam pak deš. Babičk da jí dat svatku. A co pak máš v tom kočíčku. Babovku a kitičku. Vlk řek že si dají zavody kdo bude dřív u babičky. Karkulka řekla že ano. Vlk utikal vodo, lesem, trním. A byl dřív u babičk [66]*

2.3.1 MOTIV ZÁVODŮ

Motiv závodů verze bratří Grimmů neobsahuje a proto se o něm ani Bettelheim nezmiňuje.¹⁴ Závod vždy navrhuje vlk a je zřejmé, že je součástí svádění. Autoři vlastně nahrazují svádění Karkulky z cesty, aby si natrhala květiny a nabízejí závod o to, kdo bude dřív u babičky. Větší polovina autorů (14 autorů) se nezabývá tím, jestli vlk zná cestu k babičce. Vlk navrhne závody vždy dříve, než se od Karkulky dozví, kde babička bydlí. Naopak se zdá, že vlk cestu zná, vzhledem k tomu, že vždy zvítězí. Někdy dokonce radí Karkulce, kterou cestou se dát:

- *Vlk řekl dáme si závody. Ty poběžíš kolem řeky a já rovně. [53]*
- *vlk povídá dámesi zavody a krkula říká tak jo a vlk říkal karulce tak tiběž tuďy a já za se tuďy jenže vlk bil první [44]*
- *Co říkáš dáme si závody. Tak dobře Já pudu kolem řeky řekl Vlk A Já PUDU.LESEM Řekla Karkulka. [42]*
- *nechceš si dát závody ano mocráda. Vlk běžel jinou cestou, aby tam byl dřív. [311]*

Zajímavé je, že Karkulka velmi „spolupracuje“ na vlkově vítězství. Přestože závody navrhuje vlk a Karkulka je přijímá, v některých případech ale závod vzdá a dává tím vlkovi šanci doběhnout k babičce dřív:

- *A vlk řek tak si dáme závody do tam bude dřív. A vlk běžel a Karkulka si trhala kytki a hrála si tam se zvířátky [54]*

¹⁴ Motiv závodů je ale obsažen v Perraultově Červené Karkulce. Vlk sice nepoužije přímo slovo závod, ale kontext tomu napovídá. „Dobrá,“ pravil vlk, „chci ji také navštívit, tuhleťudy se dám já a tamťudy půjdeš ty; uvidíme, kdo tam bude dřív.“

- *Karkulko dáme si závody řekl vlk. Ty toběžíš skratkou a oklikou platí ? Ano. Jenže vlk Karkulku podvedl. On běžel skratkou a Karkulka oklikou. Vlk doběhl k babiččině chaloupce jako první a Karkulka ještě trhala u potoka poměnky. [49]*
- *Karkulko dáme si závod a Karkulka říká ano. Vlk se rozběhl a Karkulka chytala motili, vlk už byl ubabičky [72]*
- *Tak si dáme závody kdo bude u babičky první. "Tak dobře." odpověděla Karkulka. Vlk k babičce doběhl jako první. Karkulka se za se honila za motýli. [65]*
- *tak si dáme závodi já vlk poběžím podle potoka a já Karkulka půjdu podle lesa a tak běželi a Karkulka už nemohla a tak si trhala kitki [36]*
- *Dámesizávod jadu tamtudy aty jdi támhle tak dobře. Karkulka jde jde. Vlk už klepe nadveře zatím co Karkulka trhá kytky [32]*

To, že si Karkulka místo závodů trhá květiny nebo *se honí za motýli* svědčí o tom, že „Karkulčino nevědomí usilovně pracuje za tím účelem, aby odstranilo babičku“ (s. 168). Její zdržování je očividné a každého napadne, že tím jen vlkovi nahrává, aby sežral babičku. Oproti takovému průzračnému jednání jsou texty, v nichž vlk zvítězí buď prostě proto, že je rychlejší, nebo že zná v lese zkratky, nebo že Karkulku podvedl.

- *Vlk řekl at' si dají závody. Samozřejmě že vlk tam byl první [51]*
- *tak si dáme závod kdo uní bude dřív a vlk byl rychlejší a sněť tbabičku [47]*
- *Karkulko dám si stebou závody kdo dojde dřív k tvé babičce. Vlk běžel skratkou a samozřejmě že byl dřív než Karkulka [67]*
- *tak jo pse řekla Karkulka já to odstar tuju tři, dva, jedna, start závod mohl začít. Vlk zá všechny skratky vlese, takže byl ubabičky dřív. [69]*
- *Karkulko dáme si závody řekl vlk Ty toběžíš skratkou a oklikou platí ? Ano. Jenže vlk Karkulku podvedl. On běžel skratkou a Karkulka oklikou [49]*

Nebo se dokonce stane, že Karkulka sice úplně správně vlkovi neuvěří a vydá se jinou cestou, ale k její škodě je tato cesta skutečně delší:

- *Ten vlk ji řekl, že at' vona jde tou delší a já půjdu tou kratší. Ona si myslela, že on ji chce nachytat tak vona vona šla tou delší a on tou kratší. A ten vlk ji opravdu nenachytal on tam přišel dřív než Karkulka. [39]*

Jaký význam má motiv závodů v příběhu našich autorů? Závody v textech našich žáků můžeme považovat za variantu svádění. Vlk jimi svádí Karkulku podobně jako v pohádce bratří Grimmů svádí dívku z cesty, když jí upozorňuje na květiny:

„Vidíš, Karkulko, to krásné kvítí, které tady všude roste? Proč nenatrháš babičce kytičku? Ničeho si nevšímáš, neposloucháš, jak krásně zpívají ptáci, jdeš jen rovně po pěšince, jako bys šla do školy, a v lese je jako v nebi.“ V této pohádce jde jasně o to, aby se Karkulka co nejdříve zdržela a vlk stihl doběhnout k babičce. Jak si ale vykládat závody, u kterých se přeci může stát, že Karkulka vyhraje? Tedy, že doběhne do chaloupky dřív, stihne varovat babičku a připravit obě na příchod vlka? Možná jsou závody pro autory přitažlivé právě tou možností, že Karkulka má šanci vyhrát a změnit tak osudový konec příběhu, který sama svou neposlušností započala. Možná ale jsou závody jen formální možností vyhrát právě pro tu skutečnost, že vlk je *samozřejmě* rychlejší a jeho rychlost je znásobena znalostí zkratk. V tomto kontextu jsou závody spíše hrou na kočku a na myš.

Ať mají závody jakýkoliv význam, Karkulka na ně bez váhání přistoupí stejně jako souhlasí s cestou, kterou jí vlk určí a po níž se vydá. Tím, že Karkulka bez odporu souhlasí s tím, co navrhuje vlk, se vlastně už odevzdává do jeho moci. Zdá se, jakoby už při tomto prvním shledání upadla „v důsledku setkání s vlkem do bezmocné nemohoucnosti“ (s. 166) a slepě následovala vlkovo přikazy. Teprve její aktivní, záměrné zdržení v lese, kdy si *trhala kytky* nebo *se honila za motýly* nám dává znovu najevo, „že Karkulčino nevědomí usilovně pracuje za tím účelem, aby odstranilo babičku“ (s. 168). Potom tedy to, že vlk sežere babičku může být také chápáno jako trest za to, že Karkulka prohrála nebo opačně řečeno vlkova odměna za to, že vyhrál.

Jak vidíme, v příběhu se rýsují dvě skryté roviny jednoho motivu. Na jedné straně stojí Karkulka; „nevinná dívenka, kterou sežere vlk“ (s. 162). A na straně druhé vlk: *neřítel. cizinec uvnitř nás*, který se nás pokouší svést a polapit, jehož „špatnost je něco, co dítě rozeznává v sobě.“ (s. 45) Jakoby příběh o *Červené Karkulce* mluvil o dvou postavách a zároveň jedné jediné. Vypovídá zároveň o „dceřině nevědomém přání být svedena otcem (vlkem)“ (s. 171) a její snaze toto přání naplnit a zároveň o úzkosti z toho, co všechno takové přání představuje. Vlk ale také představuje svůdce, kterému dítě nedokáže odolat. Podobně jako občas nedokáže odolat pokušení provést něco, o čem ví, že je špatné, ale co je příliš svůdné, až k zahlcení lákavé.

Můžeme si tak domyslet, že vlk představuje také pudovou energii, která dodává přáním patřičnou aktivitu, sílu a zaměření. Bez této energie zůstávají přání v nečinnosti na úrovni neškodných představ:

- *žyla byla jedna staravdova amělaceru menovalase Karkulka nosilacervenou čepičku jednou Manik kařekla karkůlko dojde k babice má dneska svatek donesešjí buchtu víno Karkulkřeklaano ašla. Karkulka delesem a poklavka azazvonilzvonek a pohádkijekonec. [13]*
- *Karkulko babička má narozeniny maminka dala do košíku lahev vína a kolač po dala Karkulce košíček plní vína a kolaču maminka řekla Karkulce aby už šla Kalrukla sla do lesa Karl Karl Karku [15]*
- *byla jednou cervena Karkulka ata mněla červení šatek a také červené šati a jednau maminka řakla dojdeš kbabyčce vkošičku máš buchtu a víno babička je nemocná a pekně pozdrav a nikomu neotvírej a tak šla a pot kala vlka kam deš zababičkou agde bidlí tam za lesami vlk si řekl tobude pachoutka [16]*
- *Žila byla jedna vdova a taměla dceru jmenujese karkůlka. Máma volá karkůlko! zajdi k babičce. Karkulaposlechla a odešla. Šla a šla aš potkala vlka řekl jak sejmenuješ Karkulka já vlk kam deš? K babičce kde bidlí? řekl vlk tamhle karkůlka já ti povim kde rostou květiny vlk to řek. [17]*
- *Byla jednou jedna chaloupka a vté chaloupce bydlela jedna maminka ze svojí holčičkou která se menovala Karkulka protože jí babička upletla červení čepiček tak jí říkali červená Karkulko a kdiš Karkulk povirostla tak jí poslal k babičce. [27]*
- *Rila jednou jedna chaloupka a v ní maminka a holčička říkalijí červena Karkulka jeden den měla babička svátek tak Maminka u peklabuchtu ta se Karkulka vidala k babičce tak šla až přišla k chaloupce Karkulka za tu kala na dveře a babička povídá dáletak Karkulka vešla dovnitř Karkulko cosmi přinesla k svatku přinesla jsem ti buchtu a víno tak já zase pujdu proč bys chodila tak ahoj baby. [210]*
- *Byla jednou jedna holčička a té holčičce říkali červená Karkulka protože nosila červený čepiček ačervené šatičky a červené botičky. Jednou maminka řekla Karkulce. Karkulko jdi za babičkou. Babička má narozeniny tady máš košíček Karkulka vzala košík a šla. Karkulka šla lesní cestičkou a potkala vlka a vlk se Karkulky ptá Karkulko co máš v tom Košičku ? mám tam pro babičku bábovku a šťávu. a kde bydlý tvoje babička támhle za tím kopcem. A natrhala jsi kytku ne tak ji natrhej. Tak co Karkulka trhala kytku vlk zatím běžel k chalobce. A zařukal na vrátka a babička se pta kdotoje a vlk rek tojsem já Karkulka a babicka povídá je otevře pojď dál Ka [213]*
- *Byla jedna holčička která se jmnovala Anička. Jednoho jara babička onemocněla atak maminka řekla Aničce. Aničko běž adones babičce koší, ano maminka. Anikde se netoulej anevyběhni z cestičky aznikím se nevybavuj ale touž Anička byla, titam. Akdyž byla v lese z keře vylezl vlk, Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála. A zeptal se*

Aničky kam pak deš holčičko k babičce velmi stůně, acotam neseš v košíčku. Bábovku, a koláče, víno, akde bydlí tvoje babička kousek od tu' v malé chaloupce když půjde po cestičce tak tam sem zachvíli. Rozhlédni se kolem a podívej se co ja tady kytiček. Bylo by hezké kdyb si nasbírala babičce kytičky možná že byse babička uzdravila dřive. Tak Anička začala trhat květiny vlk poposkočil radostí že se mu podařilo Aničku zdržet jenže vlk se stratil tak Anička tam došla první ababička jí dla Karkulku to bylačepička která byla celá červená atak říkali Aničce Červená Karkulka a když vlk našel cestu byla už Karkulka z novou čepičkou a babičkou dávno doma a jedli koláče a pili vína a Karkulka pila teplé čaj. A vlk zlostí tak vyl až ho uslíšel myslivec který po něm tak dlouho pátra. Akdyžho vlk spatřil a on vlka začal hon na vlka. A od té doby užse vlk nevrátil. Akdyž Karkul šla navštívit babičku už nani ani na babičku nečíhalo žádné nebezpečí že by na ně zaútočil vlk nebo jiný zvíře [45]

- *Byla jednou jedna holčička a ta holčička se jmenovala Karkulka. Jednou poslala maminka Karkulku za babičkou a dala jí košíček V tom košíčku byla láhev vína, koláče a kytičky modrých chrtů . Karkulka šla lese a najednou uviděla za keřem vlka. Vlk se na ní podíval a povídá, Ahoj karkulko kampak jdeš tak brzo"? K. babičce. A kde bydlí tvoje babička ? Já to už není daleko. Jde se tamhle poté louce a zachvíli jsou vidět 4 nízké stromy a a 4 vysoké stromy za tema stromama je vydět babiččina chaloupka. Vlk si povídá "To je dobré babička je sama doma Karkulka k ní přijde a to bude dnes dobrá snídaně." A hed říká Karkulko nechceš si tu odpočinout ? Proč ne. A vlk jde po louce a už vidí 4 vysoké stromy a 4 malé stromy. A Karkulka si říká. "To se mi to povedlo takhle vlka převízt." Karkulka ho totiž poslala jiným směrem. A tak karkulka jde správným směrem rychle k babičce. Když dojde k babičce dá babičce košík z vínem z koláči a z květinami. A vlk jště dodneška jde kbabičce protože za 4 stromy vysokými a 4. stromy nízkými žádná chaloupka není. A to je konec !!! [48]*
- *"Kam Karkulko malá kam: lesem chodím sem a tam Co ty vlku tady chceš: "scháním na zub kousek trávy po trávě se dobře trávy." Vlci trávu nejedi: to Karkulky nevědy. Náš pes také trávu nejí. kosti on má nejraději. Já jsem vlk a ne pes budu li chít sežerutě. Trávu si jez máš li chutě její plný les. Co pak máš v tom košíčku bábovku a kytičku, a kam neseš košíček K. svátku babičce jej nesu: "Už jsem přešla sedm lesů bidlí támhle kousíček a co dělá tvůj tatínek, on je myslivec. A kde je teď, kousek odtud vlky střílí, Aha. Počkej na něj chvíličku. Už nemám čas musím domů, a pozdravuj babičku. [62]*

Setkání s vlkem, které vyústí v sežrání/pohlčení, je velice konfliktní situace, s níž se každý vypořádává po svém. Možnost *zafantazírovat* si pomocí pohádky nabízí způsob, jak se vyrovnat s touto situací tak, jak je dítě schopné vzhledem ke svému věku a své psychické zralosti. Když dítě vypustí tu část, které se dotýká citlivého tématu svádění a následně pohlčení, může to znamenat mnoho věcí a je těžké říct, co se více blíží skutečnosti. Můžeme si docela dobře představit, že dítě je fascinováno

setkáním se svůdcem, ale není zatím schopné „si plně užít oidipské uspokojení ve fantazii“ (s. 113) ať už proto, že není dost zralé nebo proto, že je pro ně taková představa ohrožující.

Zralost pro fantazijní uspokojení oidipských tužeb předpokládá schopnost rozlišovat mezi realitou a fantazií. Zatímco ve fantazii může malá holčička stvořit postavu zlého vlka, aby jí pomohl zbavit se babičky/matky/sokvně/ ve skutečném světě nesmí myšlenku o odstranění babičky ani vyslovit. Pokud dítě chápe, že ve skutečném světě platí docela jiná pravidla a žijí v něm úplně jiné bytosti, potom mu fantazie může pomoci „naučit se rozhodovat, jak postupovat na vlastní pěst, svým tempem v životních oblastech, které si samo vybere.“ Protože v pohádce je vše „řečeno mezi řádky a obrazným způsobem: jaké úkoly přísluší kterému věku, co si počít s rozporuplnými pocity ohledně rodičů a jak je možné tuto pocitovou změť zvládnout“ (s. 115). Potom je možné získat „to nejlepší z obou světů: mohou si plně užít oidipské uspokojení ve fantazii a přitom mít dobré vztahy k oběma rodičům ve skutečném světě“ (s. 113).

Možná, že v příbězích, v nichž je vypuštěno téma pohlčení, neide ani tak o oidipskou touhu po rodiči opačného pohlaví, jako o vyprávění o tom, jak dítě poprvé samo objevuje svět. Možná jsou autoři již dost zralí na to, aby nemuseli být postrčeni do světa jako tomu bylo u *Jeníčka a Mařenky*, ale teprve nalézají uspokojení v objevování světa mimo domov. Největší počet těchto autorů je mezi žáky první a druhé třídy (z dvaceti žáků je pět autorů z 1. třídy a osm z 2. třídy) a ti si teprve zvykají na to, že je do školy už zpravidla rodiče nedoprovází, jako tomu bylo ještě před nedávnem, když navštěvovali mateřskou školu. Protože jsou už starší, poslechnou varování rodičů před cestou a ochotně se sami vypraví na cestu, kterou už znají. Pokud se ale po cestě vyskytnou nečekané překážky, nedovedou je překonat. Je také možné, že objevování *světa mimo domov* je natolik nové a zajímavé, že na chvíli zastíní fantazie o šťastném životě s rodičem opačného pohlaví.

Zatímco mladší objevitelé světa mimo domov nechávají svého *netvora* spát a upínají svou energii na vyvázání ze závislého vztahu k rodičům, starší žáci (v našem případě dva autoři ze čtvrté třídy a jeden ze šesté) si ze svého *netvora* dělají legraci. Např.:

- *Rila /bila/ jednou jedna chaloupka a v ni maminka a holčička říkaly červená Karkulka jeden den měla babička svátek tak Maminka u peklabuchtu ta se Karkulka vidala k babičce tak šla až přišla k chaloupce Karkulka za tu kala na dveře a babička povídá dáletak Karkulka vešla dovnitř Karkulko cosmi přinesla k svatku přinesla jsem ti buchtu a vino tak já zase půjdu proč bys chodila tak ahoj baby. [210]*
- *Byla jedna holčička která se jmenovala Anička. Jednoho jara babička onemocněla atak maminka řekla Aničko. Aničko běž adones babičce koší, ano maminka. Anikde se netoulej anevyběhni z cestičky aznikím se nevybavuj ale touž Anička byla, titam. Akdyž byla v lese z keře vylezl vlk, Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála. A zeptal se Aničky kam pak deš holčičko k babičce velmi stůně, acotam neseš v košíčku. Bábovku, a koláče, víno, akde bydlí. tvoje babička kousek od tu' v malé chaloupce když půjde po cestičce tak tam sem zachvíli. Rozhlédni se kolem a podívej se co ja tady kytiček, Bylo by hezké kdyb si nasbírala babičce kytičky možná že byse babička uzdravila dřívě. Tak Anička začala trhat květiny vlk poposkočil radostí že se mu podařilo Aničku zdržet jenže vlk se stratil tak Anička tam došla první ababička jí dla Karkulku to bylačepička která byla celá červená atak říkali Aničko Červená Karkulka a když vlk našel cestu byla už Karkulka z novou čepičkou a babičkou dávno doma a jedli koláče a pili vína a Karkulka pila teplé čaj. A vlk zlostí tak vyl až ho uslyšel myslivec který po něm tak dlouho pátra. Akdyžho vlk spatřil a on vlka začal hon/na vlka. A od té doby užse vlk nevrátil. Akdyž Karkul šla navštívit babičku už nani ani na babičku nečíhalo žádné nebezpečí že by na ně zaútočil vlk nebo jiný zvíře. [45]*

Kde se mladší autoři zastavili a nebyli schopni postavit se svým touhám, tam se ti starší svým fantaziím vysmívají. Setkání s vlkem (netvorem) se nebojí, naopak se s ním konfrontují a vycházejí z tohoto střetu jako zdánliví vítězové. Zdánliví proto, že z tohoto setkání nezískají žádnou zkušenost, která by je naučila lépe rozumět sobě samotným, vyznat se ve vlastních rozporuplných pocitech vůči svým blízkým. Pouze na chvíli obelstí všechny nebezpečné pocity pramenící z přání svést svého rodiče a být jím sveden/a. Že se dítěti podaří přelstít vlka jen jednou, je zřejmé. V pohádce bratří Grimmů vyjde Karkulka ze setkání s vlkem poučená a při dalším setkání s vlkem už ví, jak s ním naložit, aby ji neohrozil.¹⁵ Mohli bychom říct, že Karkulka našich autorů

---

¹⁵ *Vypráví se také, že jednou, když Karkulka zase přinesla babičce víno, koláč a bábovku, se k ní cestou přitočil jiný vlk a chtěl ji svést z přímé cesty. Ale Karkulka se měla na pozoru, šla pořád rovně za nosem, a když přišla k babičce, vyprávěla jí, že potkala vlka, vlk že ji pozdravil, popřál dobrý den, že měl takové zlé oči a nebyť to na veřejné silnici, že by ji určitě sežral. „Zamkneme dveře, aby nemohl dovnitř, kdyby přišel,“ řekla babička. Brzy na to zaklepal vlk na dveře a volal: „Babičko, otevři, to jsem já, Karkulka, nesu ti koláč, bábovku a víno.“ Babička s Karkulkou ani muk, byly tiše jako pěny a neotevřely; vlk šedivec oběhl několikrát dům, nakonec vyskočil na střechu, že tam počká, až Karkulka půjde večer domů, pak že se za ní*

ještě „nebyla dosti zralá ke zvládnutí náročných úkolů, do kterých se bláhově (předčasně) pustila“ (s. 176). Z pohádky víme, že je důležité setkat se vlkem právě proto, že vlk představuje naše vlastní zahlcující pocity, s nimiž se musíme vypořádat. Když se budeme pokoušet je oklamat nebo potlačit, nebude to nic platné, protože tak se vlastních pocitů nezbavíme. Pokud dívky našich tří autorů nejsou dost zralé na to, aby zvládly setkání s vlkem se vším, co představuje, zřejmě „musejí podstoupit další zkušenosti růstu, které jim teprve umožní uspět“ (s. 176).

Obě skupinky žáků, přestože naložily se svými *netvory* odlišně, spojuje stejná věc; představa, že se lze nebezpečí Ono vyhnout. Jak jsme viděli, postava vlk má v pohádce mnoho významů. Na jedné rovině výkladu představuje „sobecké, asociální, divoké a potenciálně nebezpečné sklony“ (s. 168) mužského Ono. Jeho protikladem jsou „nesobecké, sociální, uvážlivé a ochranné vlastnosti jeho Já (představované myslivcem)“ (tamtéž). Na jiné rovině vlk „představuje také všechny asociální a zvířecí sklony v nás samých“ (s. 168), zde o něm mluvíme jako o *netvorovi*. Vyhnout se vlkovi neznamena vždycky zachránit si kůži; může to také vypovídat o úzkosti z vlastních nepřijatelných a nepřijatých pocitů. Nebo také o nedůvěře ve vlastní schopnost zvládnout pudovou energii Ono a dospět ve zralejší bytost.

Pokud se pokusíme alespoň jednou zvládnout své negativní pocity, můžeme je příště zvládnout znovu. Protože „jenom ty zkušenosti, které nás zmáhají, v nás vyvolávají také odpovídající vnitřní pocity, s nimiž si nevíme rady. Jakmile je zvládneme, nemusíme se už bát setkání s vlkem“ (s. 176).

2.4. Motiv myslivce

Postava *myslivce*, která se v pohádce objeví proto, aby osvobodila Karkulku a babičku, je protipólem k agresivní postavě vlka. Přitom jsou obě postavy součástí mužské osobnosti: „sobecké, asociální, divoké a potenciálně ničivé sklony jeho Ono

---

poplízí a ve tmě ji sežere. Ale babička se domyslí, co asi vlk zamýšlí. Před domem stály veliké kamenné necky. Babička poručila Karkulce: „Karkulko, včera jsem vařila jitrnice, vezmi vědro, nalej do něho vodu, ve které se jitrnice vařily a vylej ji do necek.“ Karkulka nosila do necek několik věder vody, až byly skoro plné. Kořená vůně z jitrnic stoupala na střeche, polechtala vlka v nose, začal větřit, čenichat, slezl na sám okraj střechy, natáhl krk, neudržel se, sklouzl rovnou do necek a utopil se. Karkulka šla domů a nic zlého se jí nestalo.

(představované vlkem), a nesobecké, sociální, uvážlivé a ochranné vlastnosti jeho Já (představované myslivcem). Jako jsou v pohádce nedůležité mateřské postavy prezentované matkou a babičkou, tak je nanejvýš významná postava otcovská rozštěbená do dvou protichůdných podob; „jako vlk, který ztělesňuje nebezpečí pramenící ze zahlcujících oidipových pocitů, a jako myslivec s ochranným a záchranným posláním“ (s. 174). I když hlavními hrdiny pohádky jsou zdánlivě jen vlk a Karkulka, je postava myslivce důležitá nejen pro vyvážení mužské postavy – pudové Ono svůdce a reálné Já otce. Stejně jako vlk je „ztělesněním špatnosti, které dítě podléhá“ (s. 172) a je zároveň „zosobněním, projekcí toho, co dítě v sobě považuje za špatné“ (s. 45), je i postava myslivce projekcí dětských pocitů. Děti totiž „v protikladných postavách myslivce a vlka snadno rozeznají konflikt mezi těmi stránkami své osobnosti, které přináležejí jejich Ono a Já-Nadjá“ (s. 173). I když se myslivec chová násilně – rozřízne vlkovi břicho – jedná tak v zájmu dobra a trestá zlo. To, že se evidentně kladná postava chová tak, že způsobí vlkovu smrt, pomůže dítěti překonat úzkost z vlastních destruktivních pocitů a z toho, „že nikdo nemá pochopení pro jeho násilnické sklony, které jemu samému připadají konstruktivní“ (s. 173).

Role myslivce ale není v textech našich žáků tak výrazná, jak by si zasloužila. Myslivce se buď v příběhu zčistajasna objeví, aby zachránil Karkulku a babičku nebo jeho postava úplně chybí. V některých případech se sice objeví, ale příběh skončí dříve, než může pro záchranu Karkulky a babičky něco udělat. Nepřítomnost myslivce se v textech vyskytuje v devatenácti případech (13, 15, 16, 17, 21, 25, 27, 28, 210, 211, 212, 213, 311, 47, 48, 410, 58, 84, 92); to je 23,75% z celkového počtu autorů. Z toho se Karkulka ve dvou případech osvobodí sama:

- *a Karkulka šla dál a dala vlkovi kaš z jídlem a pak se ho ptala proč má tak velké uši ? a vlk ji odpověděl to abyh tě lépe slišela a proč máš tak velké oči ? to abyh tě lépeviděla a proč máš tak velké zuby to a bych mohla lépe sníst ale Karkulka utekla do kuchyně vzala nůž a bodla ho a pak mu rozřízla břicho a utekla z babičkou. [21]*
- *Když uviděla Karkulka Babičku byla celá zděšená. Karkulka se jí ptala babičko proč máš tak velké uši a oči tak velké a pusa co ta pusa. V tu chvíli vyskočil spotele vlk na Karkulku a Karkulka zděšeně ho chytla hodila sním o postel a vyřízla mu mozek, potom ho rozpárala babička z něho vylezla a vlka si opekli na rožni a měli aspoň večeri. [84]*

V dalších dvou případech není myslivcova přítomnost nutná, protože Karkulce žádné nebezpečí nehrozí. Dívka totiž vlka buď obelstí

- *Vlk si povídá "To je dobré, protože je sama doma Karkulka, k ní přijde a to bude dnes dobrá snídaně." A heď říká Karkulko, nechceš si tu odpočinout? Proč ne. A vlk jde po louce a už vidí 4 vysoké stromy a 4 malé stromy. A Karkulka si říká, "To se mi to povedlo takhle vlka převízt." Karkulka ho totiž poslala jiným směrem. A tak Karkulka jde správným směrem rychle k babičce. Když dojde k babičce, dá babičce košík z vínem, z koláči a z květinami. A vlk ještě dodneška jde k babičce, protože za 4 stromy vysokými a 4 stromy nízkými žádná chaloupka není. A to je konec !!! [48]*

nebo se s vlkem ani nesetká.

- *Rila jednou jedna chaloupka a v ní maminka a holčička říkají červená Karkulka, jeden den měla babička svátek, tak Maminka u peklabuchtů, ta se Karkulka vidala k babičce, tak šla až přišla k chaloupce Karkulka za tu kala na dveře a babička povídá dáte tak Karkulka vešla dovnitř Karkulka cosmi přinesla k svatku přinesla jsem ti buchtu a víno, tak já zase pujdu, proč bys chodila tak ahoj baby. [210]*

V jednom případě nechá autor čtenáře v napětí a ponechá otevřený konec:

- *Byla jednou jedna chaloupka, az ní se kouřilo. V té chaloupce bydlelo děvčátko s maminkou. Jednou poslala maminka děvčátko k nemocné babičce, aby jí přinesla mléko, kávu, víno, povídkové buchtičky, bábovku a hořkou čokoládu. Děvčátku bylo 8 let, ale nevěděla, kam jít. Maminka jí řekla cestu. "Musíš jít rovně do lesa, v lese je cestička plná květin, ale těch si nevíš, protože bys si ztratila cestu". "Potom tam jsou tři břízy a v dálce uvidíš na cestě chaloupku a k ní právě půjdeš." "Viš?" řekla maminka. "Ano, mamí, vím", odpovědělo děvčátko. "Tuhle máš košík a můžeš jít, ale s nikým nepovídej." "Tak ahoj" řekl maminka. Děvčátko si pamatovalo cestu. Chvilku šla a potom uviděla vlka. "Ahoj, pejsku" řeklo děvče. "Co tu děláš?" zeptal se vlk. "Jdu k babičce, támhle vidíš?" řekla holčička. "Ano, ale vidíš tam ty květiny?" zeptal se vlk. "Ano, ale já je nesmím trhat, protože bych mohla ztratit cestu." řekla holčička. "Tak si dáme závod." Ty půjdeš přes lávku a já rovně, ano? zeptal se vlk. "Tak jo" odpověděla. Jak tak běží holčička, tak se k chaloupce přibližuje, ale vlk už je v chaloupce asi pět min. a dávno má v břiše babičku a leží převlečený za ní. Konečně holčička klepe na dveře "pojd' dál" řekl vlk převlečený za babičku. "proč máš tak velké uši?" zeptala se holka. "Abych tě lépe slyšela" odpověděl vlk. "Proč máš tak velkou hubu, že to tak musím říct." Abych tě mohl sežrat." A snědl holčičku. Mamča doma trnula hrůzou, kde je její holčička už 1 týden, dva dny, 15 hod. a dvě minuty ...*
- *Konec je docela napnutý. [410]*

V ostatních případech se postava myslivce neobjeví, protože žáci pohádku ukončí dříve než vlk sežere Karkulku -13, 15, 16, 17, 25, 27, 28, 211, 212, 213, 311, 47,

58, 92; tedy čtrnáct autorů, což je 17,5% z celkového počtu osmdesáti autorů. Pro příklad:

- *žila jednou maminka ata měla cerku a menovlase červena Karkulka a jednou šla zababičkou. a maminka ji dala koši s bábovkou. a zvinem. takšla a šla a narazila/navlka. kampakdeš Karkulko. jádu/kbabičce. a kdeta tvo je babička bidli řekl vlk. zalesem. a vlk se rozběhl kcha loupce, a zaklepal nadveře ťuky, ťuky, kdopak toje jáKarkulka poďdal řekla babička a vktam /vlk tam/ zběhl a zjednim hltm /hltem/ chramst. a zachvíli tam za ťukala Karkulka. poďdál Karkulko. jenpoť: a Karkulkase dla k babičini posteli. babi poročmáš tak velké oči a proč maš tak velké uši abich telépe slišela. [28]*
- *Žila jednou jedna holčička a ta holčička měla červený čepeček a takji všichni začali říkat Červená Karkulko. Ale jednou jí maminka řikala že babička je nemocná ale že ma dnes narozeniny. Dala kakulce košíček a vtom košíčku bilo víno a kálovka /bábovka/ a eště na trhej babičce kytičku a nechoť přesles. Ale Karkulka ne poslechla a šla přes les. A najednou potkala vlka. A zeptalse Karkulky kam jde. A Karkulkamuřekla žejde k babičce. A vlk se jí zeptal comá v košíku. A Karkulkamu řekla že tam má bábovku a víno. A kde bidlí babička támle za lesem. A vlk řekl jestli jještě natrhá kytičku. A proč pakne. A šla babičce natrhat kytičku. A vlk vlezl dovnitř a babičku sežral. A pak přišla Karkulka a zeptala se vlka. Babičko proč máte tak dlouhé uši. To abichtě lépe slišela. A babičko proč má tak velký nos. [25]*

Ve zbylých jedenašedesáti textech (76,25%) se myslivec objeví buď v roli osvoboditele Karkulky a babičky (v třiapadesáti případech) nebo jako potenciální zachránce -14, 22, 23, 24, 33, 45, 62, 616.

Zachraňující postava myslivce/otce se v pohádce vyskytne buď jen jakoby náhodou:

- *Náchodou šel okolo myslivec a vyděl vlka v postely. Rozpáral ho vyndal babičku a Karkulku. [73]*

nebo se najednou objeví,

- *Najednou se tu objevil mislivec a říká kdo totady tak chrápe to není babička to je vlk [72],*

vždy si však umí hned poradit. *Rozpárá* vlkovi břicho a vysvobodí tak Karkulku a babičku. Vlkův konec zpravidla způsobí tím, že mu do břicha zašije kamení a když se vlk vzbudí, dostane žízeň, převáží se, spadne do vody a utopí se:

- *Rozřízne mu břicho a viskočí babička a Karkulka. Mislivec tam nacpal uhlí a kdiž se vlk probudil tak se šel napít a jak bili ty kameni těžký tak tam spadl a všecko dopadlo dobře. [26]*

- *Vlkovi dali do břicha kamení a azašili ho a vlk se zbudil a babička se skovala za skřín Karkulka za kanata a mislivec do skřině. A vlk jak měl v břichu ty kameni tak měl strasnou žizen a sel se napít do studny a jak bil těžký tak se překlonoil a spal tam. A všichni bilistasni [613]*

Případně do benzínové nádrže:

- *Když se šel kanec napít benzínu tak spadnul do benzínové nádrže a umřel. [55]*

Nebo s ním naloží nějak jinak:

- *Pak ho zahrabou do země a třetí rok na tom místě vyroste řepa. Ale všichni táhnou, ale nevytáhnou ani jeřáb ani obr, tak tam roste dodnes. [56]*
- *Myslivec našel velikou lest nafoukl balónky heliem dal mu jich do břicha co se jen vešlo a pak břicho zašil. Medvěd se mezitím probudil a chtěl vyskočit z postele, ale nešlo mu to protože se vznášel u stropu a pak vytytl ven. A všechno dobře dopadlo. [75]*
- *Dali si bábovku a čaj a vlka zahrabali v lese do země. Od té doby se vlci vyhýbají babičce i vnučce, protože se bojí, aby nedopadly stejně. [91]*

I když to není v pohádce přímo řečeno, můžeme si domyslet, že se za postavou myslivce skrývá postava otce. Jeho role v příběhu splňuje to, co se od něj očekává, totiž že Karkulku „vyvede ze všech potíží, zejména citových, které vznikly v důsledku jejího přání svést ho a být jím svedena“ (s. 174). V praxi to vypadá tak, že ji vytáhne z vlkova břicha a tím jeho „záchranné poslání“ končí. V původní verzi, kterou nikdo z našich žáků neopakuje, je to „Karkulka, kdo spontánně rozhodne, jak s vlkem naložit, a také se toho chopí. Má-li být v budoucnu bezpečná, musí si umět poradit a svůdce se zbavit. Kdyby to za ni udělal myslivec-otec, nepocítila by, že svou slabost skutečně překonala, protože by se jí sama nezbavila“ (s. 174). Je to tedy Karkulka, koho napadne nacpat vlkovi do břicha kameny a také pro ně dojde. U našich autorů zřejmě tento detail nehraje roli, podstatnější je, že se myslivec objeví a Karkulku nejen zachrání, ale dokonce ji v sedmi případech dovede domů k mamince (12, 31, 37, 44, 46, 49, 613):

- *vlk usnur a chrpal az ho slisel mislivec rospararmu břicho a viskočila babička a karkurka a. Myslivec šel s malou karkurkou domu a zazvonil zvonec a pohádki je konec. [12]*
- *Tak vlk usnul. Okolo šel mislivec i říká ta babička nějak chrápe. Tak jí přišel do chaloupky. Uviděl vlka a vys va bodil a Červenou Karkulku nes domů. [31]*

- *a tak přišel myslivec a vlkovi rozparaol břicho a tak pili a pili a vlk už nemohl vstát a Karkůlka dala babičce buchty i Karkůlka si vzala a na bídli i myslivci. A karkůlka šla domů a všechno Karkůlka řekla mamince a všechno co jí potkalo a potkalo ji plno zvířátek a maminka jí pochvalyala a myslivec poděkoval bybičce a taky řekl ať Karkůlka sem přijde a můžete knám přijít řekl myslivec atak žili dobře a dobře a karkůlka se radovla že jí pochválila. [37]*
- *a na jednou se oběvil mislivec a povídá ta babička ale chrápe musím setam jít podívat tak se šel mislivec podívat a najednou říká toje vlk tak murospáral břicho a višla babička a karkůla a richle nasipali vlkovi do břicha kamení a šlise schovat a vlk povídá tomám ale žízu musím se jít napít a tak se napil a zblíňk a vlk spadl do vody a mislivec se sníma pojed a šel karůlku vodvést domů a zazvonil zvonec a pohádky je konec. [44]*
- *alap najednou vlk snědl i Karkulku a pak ji misli visvobodil dali vlkovi do břicha kameni avlk se zbudil a šel napít do studny a/potom tam spadl mislivec vodvet holčičku domů [46]*
- *Šel kolem myslivec a slyší jak vlk chrápe. Říká si. To není možné babička přece tolik nechrápe. Až ho napadne se kouknout oknem do chlupy. Uviděl tam vlka a lekl se. Vzal si pušku a vlka zastřelil. Karkulka z babičkou vylezli. Babička nabídla myslivcovi koláč. Když se stmívalo dovedl myslivec Karkulku domů. Maminka plakala radostí, když Karkulku objala. A tak se zase všichni šťastně schledali. [49]*
- *A vtom šel kolem mislivec. Aviděl oknem jak vlk leží v babičině posteli. A tak ho hned napadlo že babičku sežral. A tak šel do svědnice. Rozříz vlkovi Břicho z něj viskočila babička a Karkulka. Vlkovi dali do břicha kamení a azašili ho a vlk se zbudil a babička se skovala za skřín Karkulka za kanata a mislivec do skřině. A vlk jak měl v břichu ty kameni tak měl strasnou žizen a sel se napít do studny a jak bil těžký tak se překlonil a spal tam. A všichni bilistasni mislivec odvedl Karkulku domů a všechno to pověděl mamince a tase polekala ale nevyřila jim Ale Karkula ji presvedšila. [613]*

Jeden autor přímo označí myslivce za Karkulčina otce:

- *V tu chvíli přišel myslivec. Babiččin syn a tatínek vnučky. [91]*

Další tři autoři se nespokojí s tím, že by jejich reálné Já mělo jen rozumovou podobu a nahradí myslivce buď dřevorubci, jejichž mužnost je více zřetelná než u myslivce nebo ono mužství ještě zintenzívní v hrozivou sílu:

- *Naštěstí šli kolem dřevorubci a uslyšeli řev nějaké holky. Vkročili ihned dovnitř a rozsekali vlkovi břicho a vylezla červená Karkulka a Babička ! [39]*
- *Tak vlk snědl Červenou Karkulku a babičku. Slyšeli to dřev rubci a rozřízli vlkovi břicho a z břicha viskočila Karkulka a babička. [310]*

- *a divoká babka převlíklá za vlka ji sežrala a pak přišla armáda USA a zastřelila divokou babku. Karkulka a vlk oba vylezli živý a všechno dobře dopadlo a zazvonil zvonec a pohádka je konec. [57]*

Proti těmto mužným vzorům stojí osm myslivců, kteří se stali v příběhu zcela neschopnými a v důsledku toho odsouzeni do role užaslých diváků. Jejich autoři totiž příběh buď ukončili v okamžiku pohlcení nebo jejich hrdinka myslivcovu pomoc nepotřebuje -14, 22, 23, 24, 33, 45, 62, 616.

- *By byla jedna holčička holčička a ta byla celá červená a tak ji říkali červená Karkul Karkulka a maminka jí říká babička má dnes svátek a tak jí dala jí košík a dala jí do košíku víno bábovku a květinu a řekla ahoj a šla šla lesem až potkala vlka a vlk jí říká kam pak jdeš? ptá vlk já jdu k babičce má svátek tak ji nesu něco na zub aha tak jdi a tak šla dál ale vlk tam byl dřív jak by ne kdiž je pes a kdiž si pospíšila do chaloupky babička byla přič a mlslo babičky tam byl vlk protože ji sežral a přišel mislivec [14]*
- *Bila jednou Červená Karkulka ata měla babičku ktraá Karkulce upletla cervení čepeček. A Karkulka ho vždy nosila a tak se jí říká Červená Karkulka. Je jí babička měla dnes svátek. A Karkulky maminka povídá. Karkulko babička má dnes svátek. Vem tuhle košíček ajdy poblahopráť. A Karkulka se vidala na cestu. Tak šla a šla aš patkala stareho vlka. A vlk se ptá. Kan pak des milá Karkulko. Jdu k babičce babickamá svátek. Aha Karkulko. Řekl vlk hlubokým hasem. Tak už běš at' to nezmeškáš. A šla dál. A vlk věděl kde asi babička. A vidalse na cestu. biltam dřív protože se vidal skradkou /zkratkou/ babičiný chalobce . satukal na vratka a řekl jemným hasem. Babičko ovřeteny /otevřete mi/. A babicka říká Karkulko otevři /otevři si/ a vlk otevřelsi a skočil na babicku a chramst už je ve vkovi. Přide Karkulka otevře vrátka a vidí vlka v posteli. Sedne si knemu /k němu/ a povídá babicko proč maštak velkou pusu abicte /abych tě/ mohla lepe sníst aham měl Karkuku v tlamě. A náhodou sel okolo mislivec a pomisllesi vdiť babička tak chrápala padivalse /podíval se/ don okenka a vidí vlka. [24]*
- *Co pak máš v tom košíčku bábovku a kitičku, a kam neseš košíček. K svátku babičce jej nesu: "Už jsem přešla sedm lesů bidlí támhje kousíček a co dělá tvůj tatínek, on je myslivec. A kde je teď, kousek odtud vlky střílí, Aha. Počkej na něj chvíličku. Už nemám čas musím domů, a pozdravuj babičku. [62]*
- *Tak Anička začala trhat květiny vlk poposkočil radostí že se mu podařilo Aničku zdržet jenže vlk se stratil tak Anička tam došla první ababička jí dla Karkulku to bylačepička která byla celá červená atak říkali Aničce Červená Karkulka a když vlk našel cestu byla už Karkulka z novou čepičkou a babičkou dávno doma a jedli koláče a pili vína a Karkulka pila teplé čaj. A vlk zlostí tak vyl až ho uslíšel myslivec který po něm tak dlouho pátra. Akdyžho vlk spatřil a on vlka začal hon/na vlka. A od té doby užse vlk nevrátil. Akdyž Karkul šla navštívit babičku už nani ani na babičku nečihalo žádné nebezpečí že by na ně zaútočil vlk nebo jiný zvíře. [45]*

Jak vidíme, absence ochranné postavy v pohádce nemusí nutně znamenat, že Karkulka zůstane navždy pohlcená. Ve dvou případech stojí postava myslivce/otce v pozadí a přestože není a priori zachránce, je zřejmé, že takovou schopnost disponuje. Skoro jako by stačila jeho pouhá přítomnost, aby se dívka cítila v bezpečí. Proti tomu v dalších šesti případech je sice myslivec/otec přítomen, ale zbaven možnosti cokoliv udělat pro záchranu dívky a babičky. Jeho neschopnost zachránit obě ženy je pravým opakem oněch mužných dřevorubců nebo *armády USA*, jejichž záchranná akce je naprosto velkolepá. Zbavit otce jeho role, kterou je ochrana dítěte a postavit ho do úlohy pasivního diváka může být příznakem současného *soumraku otců*¹⁶. Absence otcovské figury v pohádce může zrcadlit reálné chybění otce nebo na symbolické rovině absenci té části otcovské postavy, kterou jsme označili jako „nesobeckou, sociální, uvážlivou a ochrannou“ (s. 174). Reálné chybění otce v rodině je možnou odpovědí na to, proč si dítě neumí poradit s jeho ochranným postavením. Jestliže se dítě setkává se svým otcem jen zřídka, o víkendech nebo jednou týdně u společné večeře, potom zákonitě neví, co všechno by od něj mělo očekávat. Otec se potom stává pouhou figurou v životě dítěte, podobnou přítomnému, ale neschopnému (ve smyslu vysvobození z úzkosti) myslivci.

Kdybychom se chtěli dotknout psychoanalýzy, mohli bychom říct, že takové zacházení s postavou myslivce je v podstatě kastrací muže/otce. Jak jinak nazvat faktické zneschopnění otce v té roli, kterou z podstaty zastává – v roli otce-bojovníka¹⁷, tedy toho, kdo zachraňuje matku a dítě? Neschopný myslivec je předobrazem neschopného nebo zneschopněného otce. Dívka sice touží po otcově blízkosti a po tom, aby byla jeho preferovanou milou, ale jeho blízkost zažívá jen v té zdrcující poloze trestajícího otce.

Na vyhasnutí oidipické touhy malého děvčátka se podle Freuda podílí mimo jiné *tvrdé potrestání ze strany otce a bolestné zklamání*.¹⁸ Tedy přesně to, co zažívá Karkulka našich výše zmíněných autorů. Karkulka je tvrdě potrestána za to, že

---

¹⁶ Luigi Zoja, *Soumrak otců – Archetyp otce a dějiny otcovství*, Prostor, Praha 2005

¹⁷ *tamtéž*, str. 219

¹⁸ Sigmund Freud, *Mimo princip slasti a jiné práce z let 1920-1924*, Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha 1999, str. 315

připustila svádění vlkem a nechala ho, aby odstranil babičku jakožto rivalku a je za to také sežrána. Hluboké zklamání z otcovy neschopnosti milovat svou dceru víc než kohokoliv a preferovat ji před ostatními naši autoři vyjadřují tím, že mužskou postavu prostě a v tomto případě nezrale vykastrují. Zatímco Karkulka těch autorů, kteří jí dopřejí vysvobození, má šanci dospět právě díky tomu, že si uvědomí, že „vzdor rozporuplným tužbám je výhodnější setrvat ještě chvíli pod ochranou, kterou poskytuje otec, když není vnímám jako svůdce“, je dívka našich šesti autorů zahlcena destruktivními silami Ono, které připravují pomstu nevyhovujícímu otci (s. 177).

Na jiné rovině můžeme vnímat absenci otce - zachránce jako „strašné potrestání“ nejen matčino, ale zde především otcovo „za své přání odvést otce od matky“ (s. 171).

2.5. Kategorie pohlčení

Hrozba *pohlčení* je tedy ústředním motivem pohádky o Červené Karkulce. V pohádce je zobrazeno tak, že vlk sežere Karkulku, která sejde z cesty, když neposlechne maminku. Vzepření se matce a následné navedení vlka na cestu k babičce je vnímáno jako přání „zbavit se mnohem zkušenějších soupeřů“ (s. 169). Pohlčení vlkem je potom výsledkem oidipské touhy malé dívky po tom, aby ji otec miloval, resp. aby ji upřednostnil před matkou.

Čteme-li tedy texty našich žáků za účelem třídění textů podle toho, jakým způsobem zacházejí s tím, že vlk Karkulku *sežere*, můžeme vyčlenit **(1) skupinu autorů, kteří „nechají vlka, aby Karkulku sežral“** Tato skupina zahrnuje šedesát autorů, což je 75% z celkového počtu autorů, kteří se věnují pohádkovému motivu o Červené Karkulce.

V této skupině můžeme nalézt tři varianty vyjádření pohlčení:

(a) pětáctyřicet autorů (56,25% z celkového počtu autorů) vyjádří akt pohlčení přímo odpovídajícím slovesem (*mít v tlamě, sežrat, slupnout, sníst, spolknout*) – 18, 22, 23, 24, 29, 214, 31, 33, 34, 36, 38, 310, 41, 43, 44, 46, 49, 410, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 63, 64, 66, 67, 68, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 71, 74, 82, 83, 85,

91, 93. Z těchto pětadvaceti autorů jich šest navíc používá onomatopoické výrazy (*ham, ham ham, lap*) – 24, 43, 46, 56, 57, 68.

- ... *aham měl Karkulku v tlamě* [24]
- *Ham, : a spol k i karkůlku.* [43]
- ... *alap najednou vlk snědl i Karkulku...* [46]
- ... *udělal ham sežral Karkulku i babičku...* [56]
- ... *a sežral celou rodinu chramst chramst* [58]
- ... *divoká babka šla k posteli ozvalo se jen chramst chramst a divoká babka sežrala vlka... za chvíli přišla červená Karkulka a divoká babka převlíká za vlka jí sežrala* [57]

(b) Dalších osm autorů (10% z celkového počtu) používá pro vyjádření sežrání pouze onomatopoických výrazů (*ham, ham ham, mňam mňam, chramst*) – 11, 32, 42, 65, 69, 72, 73, 81.

- ... *avlk udělal chramst šelokolomyslivec...* [11]
- "*Abych tě mohl sníst, ham. "řekl vlk. Když byla Karkulka a babička u vlka v břichu. Vlk usnul.* [65]
- ... *abych tě lépe sežrala a chramst a vlk usnul...* [69]

A konečně (c) sedm autorů (8,75% z celkového počtu autorů) se jasněmu vyjádření toho, že vlk Karkulku sežere vyhne. Tento fakt ale poměrně jednoznačně vyplývá z kontextu, především z vyjádření vlkova záměru - 12, 26, 35, 37, 39, 616, 75:

- *Abych tě mohla lépe sežrat ! Medvěd v boudě zatím ulehl a tvrdě spal.* [75]
- ... *a vrhne se na Karkulku a dochází jí že je to vlk. Karkulka křičí co nejvíc to de. Vlk po té si lehne a spí...* [616]
- ... *abich tě mokra sníst vlk usnur...* [12]

Podobně můžeme vyčlenit (2) skupinu autorů, kteří „Karkulku dovedou k tomu, že jí sežrání hrozí, ale vyhne se mu“. Tato skupina zahrnuje sedmnáct autorů, což je 21,25% z celkového počtu osmdesáti autorů. Podle Bettelheima se Karkulka může vyhnout pohlcení díky předchozí poučné zkušenosti: „dívka si po špatné zkušenosti uvědomila, že v žádném případě není dost zralá na to, aby uměla zacházet s vlkem (svůdcem), a že stojí o dobrou spolupráci s matkou“ (s. 170). Naši autoři ovšem přinášejí další způsoby, jak se vyhnout pohlcení.

Všimnout si tedy můžeme čtyř autorů, kteří (a) nechají Karkulku, aby si zažila „svádění“. Karkulka se s vlkem setká jen poprvé v lese a příběh pak skončí dříve, než Karkulka pošle vlka za babičkou nebo než se oddá trhání květin nebo než vlk dorazí k babičce. Tedy vždy dříve než vlk sežere babičku - 13, 16, 17, 213.

- *Karkulka delesem a poklavka azazvonilzvonek a pohádkijekonec. [13]*
- *a pot kala vlka kam deš zababičkou agde bidlí tam za lesami vlk si řekl tobude pachoutka [16]*
- *Šla a šla aš potkala vlka řekl jak sejmenuješ Karkulka já vlk kam deš? K. babičce kde bidlí? řekl vlk tamhle karkuklka já ti povím kde rostou květiny vlk to řek [17]*
- *Karkulka šla lesní cestičkou a potkala vlka a vlk se Karkulky ptá Karkulko co máš v tom Koščíku? mám tam pro babičku bábovku a šťávu. a kde bydlý tvoje babička támhle za tím kopcem. A natrhala jsi kytku ne tak ji natrhaj. Tak co Karkulka trhala kytku vlk zatím běžel k chalobce. A zařukal na vrátka a babička se pta kdotoje a vlk rek tojsem já Karkulka a babicka povídá je otevře pojď dál Ka [213]*

Obdobně postupuje osm autorů, kteří (b) nechají vlka, aby snědl babičku (aby Karkulku zbavil mateřské postavy) a příběh ukončí dříve než vlk stihne sežrat i Karkulku. Ukončení příběhu nastane, než Karkulka k babičce dojde, nebo než se Karkulka oddá vyptávání, své touze přijít věcem na kloub, vždy však dříve, než položí „smrtící“ otázku „A proč máš tak velké zuby?“ -14, 25, 28, 211, 212, 311, 47, 92.

- *a kdiz si pospíšila do chaloupky babička byla prič a míslo babičky tam byl vlk protože ji sežral a prišel mislivec [14]*
- *A vlk vlezl dovnitř a babičku sežral. A pak přišla Karkulka a zeptala se vlka. Babičko proč máte tak dlouhé uši. To abichtě lépe slišela. A babičko proč má tak velký nos. [25]*
- *a zachvíli tam za řukala Karkulka. poťdál Karkulko. jenpoť a Karkulkase dla k babičini posteli. babi poročmáš tak velké oči a proč maš tak velké uši abich telépe slišela. [28]*
- *A tak šla Červená Karkulka natrhat ketiny. A vlk šel k babičce. Pak vešel do světnice, sežral babičku. [211]*
- *Dovnitř a babyčku snět. A vzal si na hlavu čepeček, a brejle a pak se přikryl dekou a Karkulka došla k babyččiny chaloupce a saklepala na dveře a vlk řekl vstup Karkulko a tak vstou pila dovnitř. A Karkulka se zeptala. [212]*
- *Až tam byl zaklepal ozvalo se dále vlk vešel a sežral babičku. Nasadil si na hlavu babičin čepec a lehl si do postele. Když přišla zakleपालa a zeptala se babičky proč máš tak velké oči abych tě lépe viděla proč máš tak velké uši abych tě lepe slyšela. [311]*

- *Přišla Karkulka, která nic netušíc vešla do chaloupky, a začala se vlka vyptávat v domnění, že jde o babičku: "Babičko, proč máte tak velké oči?" Vlk: "To abych tělépe viděla." [92]*

Další skupina autorů pak našla řešení, při němž *sejít z přímé cesty ze vzdoru vůči matce*, a případně ze vzdoru vůči Nadjá, *nebylo pro mladou dívku dočasně nezbytné; oidipská přání pro ni nebyla nebezpečná*, alespoň ne „smrtně“. Tři autoři (c) nechají Karkulku, aby si zažila a snad i užila „svádění“ při setkání s vlkem v lese, ale uchrání Karkulku i babičku sežráním - 45, 48, 62. Jeden z autorů přitom využije Karkulčina důvtipu a opory postavy myslivce-otce:

- *Kam Karkulko malá kam: lesem chodím sem a tam Co ty vlku tady chceš: "scháním na zub kousek trávy po trávě se dobře trávý." Vlci trávu nejedi: to Karkulky nevědy. Náš pes také trávu nejí kosti on má nejraději. Já jsem vlk a ne pes budu li chtít sežerutě. Trávu si jez máš li chuté její plný les. Co pak máš v tom košíčku bábovku a kitičku, a kam neseš košíček. K svátku babičce jej nesu: "Už jsem přešla sedm lesů bidlí támhle kousíček a co dělá tvůj tatínek, on je myslivec. A kde je teď, kousek odtud vlky strílí, Aha. Počkej na něj chvíličku. Už nemám čas musím domů, a pozdravuj babičku. [62]*

Karkulka druhého autora zachrání sebe i babičku pouze svým důvtipem:

- *Byla jednou jedna holčička a ta holčička se jmenovala Karkulka. Jednou poslala maminka Karkulku za babičkou a dala jí košíček. V tom košíčku byla láhev vína, koláče a kytice modrých chrtů. Karkulka šla lese a najednou uviděla za keřem vlka. Vlk se na ní podíval a povídá, Ahoj karkulko kampak jdeš tak brzo? K. babičce. A kde bydlí tvoje babička? Jé to už není daleko. Jde se tamhle poté louce a zachvíli jsou vidět 4 nízké stromy a a 4 vysoké stromy za tema stromama je vydět babiččina chaloupka. Vlk si povídá "To je dobré babička je sama doma Karkulka k ní přijde a to bude dnes dobrá snídaně." A heď říká Karkulko nechceš si tu odpočinout? Proč ne. A vlk jde po louce a už vidí 4 vysoké stromy a 4 malé stromy. A Karkulka si říká. "To se mi to povedlo takhle vlka převízt." Karkulka ho totiž poslala jiným směrem. A tak karkulka jde správným směrem rychle k babičce. Když dojde k babičce dá babičce košík z vínem z koláči a z květinami. A vlk jště dodneška jde kbabičce protože za 4 stromy vysokými a 4. stromy nízkými žádná chaloupka není. A to je konec !!! [48]*

Třetí autor ostříhá Karkulku i babičku sežráním navzdory Karkulčině naivitě, díky neschopnosti vlka (která je až směšná a zbavuje postavu svůdce veškeré ohrožující přitažlivosti) a s oporou o postavu myslivce:

- *Byla jedna holčička která se jmenovala Anička. Jednoho jara babička onemocněla a tak maminka řekla Aničce. Aničko běž adones babičce koší, ano maminka. Aničce se netoulej anevyběhni z cestičky aznikím se*

nevybavuj ale touž Anička byla, titam. Akdyž byla v lese z keře vylezl vlk, Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála. A zeptal se Aničky kam pak deš holčičko k babičce velmi stůně, acotam neseš v košíčku. Bábovku, a koláče, víno, akde bydlí tvoje babička kousek od tuí v malé chaloupce když půjde po cestičce tak tam sem zachvíli. Rozhlédni se kolem a podívej se co ja tady kytiček. Bylo by hezké kdyb si nasbírala babičce kytičky možná že byse babička uzdravila dřívě. Tak Anička začala trhat květiny vlk poposkočil radostí že se mu podařilo Aničku zdržet jenže vlk se stratil tak Anička tam došla první ababička jí dla Karkulku to bylačepička která byla celá červená atak říkali Aničce Červená Karkulka a když vlk našel cestu byla už Karkulka z novou čepičkou a babičkou dávno doma a jedli koláče a pili vína a Karkulka pila teplé čaj. A vlk zlostí tak vyl až ho uslíšel myslivec který po něm tak dlouho pátra. Akdyžho vlk spatřil a on vlka začal hon na vlka. A od té doby užse vlk nevrátil. Akdyž Karkul šla navštívit babičku už nani ani na babičku nečíhalo žádné nebezpečí že by na ně zaútočil vlk nebo jiný zvíře. [45]

Pro další dva případy je společné, že (d) autoři nechají Karkulku, aby si zažila „svádění“, aby se s vlkem setkala v lese. Potom nechají vlka, aby s Karkulčiným přispěním sežral babičku (aby ji zbavil mateřské postavy). Dokonce Karkulku nechají, aby se s vlkem setkala i podruhé u babičky v chaloupce a pronesla „smrtící“ otázku a nakonec ji nechají, aby jako neohrožená amazonka zachránila nejen samu sebe, ale i babičku a to bez pomoci myslivce-otce - 21, 84. V jedné verzi jde o příběh spíše defenzivní:

- *Byla jednou jedna chaloupka a vté chaloupce bydlela jedna maminka ze svojí holčičkou a tese jmenovala červená Karkulka byla to holčička šikovná. A tak jí jednou poslala maminka za babičkou do chaloupky aby babičce odnesla jídlo babička byla nemocná a tak šla šla lesem a tam ji potkal vlk Karkulka nevěděl že je to vlk a Karkulka se ho zeptala cohece a on že nic a zeptal se jí coto má v tom košíčku a Karkulka řekla vlkovi co má vtom košíku a říkala mu co vtom košíku má nejdřív mu řekla že víno pak ovoce, buchtu a on řekl a komu to neseš ? A ona řekla že babičce která bydlí vtámhleté chalou pce za lesem a on jí poděkoval a uháněl k babiččině chaloupce a hned jak přišel k chaloupce tak zatřukal na dveře a řekl Karkulčiným hlasem babičko to sem já Karkulka a babička řekla aby šla dál a vlk skočil do dveří potom skočil k babiččině posteli a sežral jí a převlékl se do babiččiných vjecí a hupky do postele potom přišla Karkulka a za řukala na vrátka a vlk jí řekl aby šla dál a Karkulka šla dál a dala vlkovi kaš z jídlem a pak se ho ptala proč má tak velké uši ? a vlk jí odpovjeděl to abyh tě lépe slišela a proč máš tak velké oči ? to abyh tě lépe viděla a proč máš tak velké zuby to a bych mohla lépe sníst ale Karkulka utekla do kuchyně vzala nůž a bodla ho a pak mu rozřízla břicho a utekla z babičkou. [21]*

Ve druhé verzi, ofenzivnější, v níž se objevuje, obdobně jako v *Perníkové chaloupce*, kanibalismus jako symbolické vyjádření orální závislosti na matce:

- *Nakraji lesa byla chaloupka a v ní bydlela maminka a Červená Karkulka. Jednoho dne Maminka připravila kašiček pro babičku aby ho odnesla Karkulka babičce. V tom košíčku byl koláč, víno a nějaké jablka. Maminka vypravila Karkulku a upozornila jí aby dávala pozor aby šla rovnou k babičce protože babička bydlela hodně daleko v hlubokém lese. Karkulka pomalu šla až byla daleko od chaloupky až jí vůbec neviděla. Když šla pocestě viděla potůček řekla si že si uněj odpočine. Když takhle najednou kní přiběhl vlk a ptá se jí kam deš a jak se jmenuješ. Karkulka nato jdu k babičce. Vlk se ptá naco máš v tom košíčku víno, koláč a nějaké jablka pro babičku. Vlk měl veliký hlad a zeptal se Karkulky jestli by mu nedala koláč, Karkulka mu řekla že ne že to má pro babičku. Vlk se rozhodl že poběží k babičce než tam Karkulka přijde. Když tam Vlk přiběhnul tak zaťukal, tak se ozval Kdo to je tenkým hláskem to jsem já babičko Karkulka. Pojď dál Karkulko se ozval hlas a vlk šel dál, když uviděl babičku skočil poní a žraljí. Vlk se převlík do babiččino pyžama a počkal na Karkulku. Když Karkulka přišla zaťukala na dveře a ozvalo se kdo to je tenkým hláskem. To jsem já babičko Karkulka a ozvalo se jen pojď dál Karkulko. Když uviděla Karkulka Babičku byla celá zděšená. Karkulka se jí ptala babičko proč máš tak velké uši a oči tak velké a pusa co ta pusa. V tu chvíli vyskočil spostele vlk na Karkulku a Karkulka zděšeně ho chytla hodila sním o postel a vyřízla mu mozek, potom ho rozpárala babička z něho vylezla a vlka si opekli na rožni a měli aspoň večeři. [84]*

Můžeme také vyčlenit (3) skupinu tří autorů, kteří Karkulku hrozbě sežrání vůbec nevystaví (3,75%). Karkulka se tedy s vlkem vůbec nesetká – 15, 27, 210:

- *Karkulko babička má narozeniny maminka dala do košíku lahev vína a kolač po dala Karkulce košíček plný vína a kolaču maminka řekla Karkulce aby už šla Kalrukla sla do lesa Karl Karl Karku [15]*
- *Byla jednou jedna chaloupka a v té chaloupce bydlela jedna maminka ze svojí holčičkou která se menovala Karkulka protože jí babička upletla červení čepeček tak jí říkali červená Karkulko a kdiš Karkulk povirostla tak jí poslal k babičce. [27]*
- *Rila jednou jedna chaloupka a v ní maminka a holčička říkalijí červena Karkulka jeden den měla babička svátek tak Maminka u peklabuchtu ta se Karkulka vidala k babičce tak šla až přišla k chaloupce Karkulka za tu kala na dveře a babička povídá dáletak Karkulka vešla dovnitř Karkulko cosmi přinesla k svatku přinesla jsem ti buchtu a vino tak já zase pujdu proč bys chodila tak ahoj baby. [210]*

Ve skupině autorů, kteří nechají vlka, aby Karkulku sežral, je také šest zmiňovaných autorů, kteří ukončili příběh v okamžiku sežrání Karkulky – 22, 23, 24,

33, 58, 616. Ve čtyřech případech se ještě stihne na scéně objevit myslivec jako potenciální zachránce, který může všemu jen přihlížet:

- *A proč máte tek velký tesáky odpověděa děvčátka to abichtě mohl sníst řekl a čelou ji sežral. V té chvíli šel kolen mladí mislivec. [22]*
- *A rupli Karkulku z košíčkem. A šel si zdřymnou. A šel okolo toho domečku mislivec. A řekl si ta babyčka nak chrápe a pujdu se dovnitř podyvat.[23]*
- *Sedne si knemu a povídá babicko proč maštak velkou pusou abicte mohla lepe sníst aham měl Karkuku v tlamě. A náhodou sel okolo mislivec a pomislelsi vdiť babička tak chrápala padívalse don okenka a vidí vlka.[24]*
- *abychtě lépe sežrala as snědl Karkulku asel tudy myslivec a slyší cototam tak chrápe a podíváse do okna a vidí že tam místo babičky je vlk tak jde[33]*

Další příběh je konstruován v duchu detektivního příběhu na pokračování, který má čtenáře udržovat v napětí:

- *"Proč máš tak velkou hubu, že to tak musím říct." Abych tě mohl sežrat." A snědl holčičku. Mamča doma trnula hrůzou kde je její holčička už 1 týden, dva dny, 15 hod. a dvě minuty ...*
- *Konec je docela napnutí. [410]*

Poslední příběh v sobě nese prvky kanibalismu jako symbolu orální závislosti dítěte na matce.

- *Co měla Karkulka dělat, a proto šla a šla, až došla k chaloupce a tam vešla do chaloupky a babička si Karkulku spletla s vlkem, a sněda ji. To je KONEC (58)*

Tento příběh může také znázorňovat dětskou úzkost z matčina potrestání, pramenící z touhy po otci. V tomto kontextu potom jakoby smrt Karkulky nebyla „symbolickým zpracováním rozhodující životní události“, ale něčím, co je „doopravdy“ (s. 175). Příběh tak dětem neříká, „že zvládnou-li patřičné vývojové kroky, je možné dosáhnout vyšší formy existence“ ani je nezbavuje „strachu, že nebudou takového přechodu schopné, nebo že v jeho procesu příliš mnoho ztratí“ (s. 175). Naopak jakoby říkal, že pokud budeme pokoušet vlka, budeme sežráni a nikdo nám nepomůže. Ústřední téma pohádky (pohlčení) je sice naplněno, ale je bezúčelné z hlediska poselství příběhu. Takový příběh „popírá všechny hluboké niterné konflikty pramenící z našich primitivních pudů a divokých emocí a nenabízí v tomto ohledu

dítěti pomoc. Dítě je ... vystaveno zoufalým pocitům osamělosti a opuštěnosti a ... zažívá smrtelnou úzkost“ (s. 164). Autoři tak postupují podobně jako zmíněný Perrault, který shodně jako naši autoři „mění pohádku na varovné vyprávění“ (s. 164).

3. *Vyhýbání se motivu pohlcení jako obranná strategie*

V předchozím oddíle jsme sledovali, jak naši žáci zacházejí s pohlcením/sežráním Karkulky jako takovým. Výsledkem jsou tři kategorie možného zacházení s tématem pohlcení:

1. Vlk Karkulku sežere
2. Karkulce hrozí sežráním, ale vyhne se mu
3. Karkulka hrozbě sežráním není vůbec vystavena

Téma pohlcení má ovšem několik významových rovin, které z něj dělají tak přitažlivou, fascinující pohádku. Pohlcení tedy můžeme číst jako výsledek

- a) podlehnutí touze svést otce,
- b) setkání s pohlcující špatností,
- c) trest,
- d) smrt nebo jako
- e) bod obratu.

a) Podlehnutí touze svádět a být sveden je v pohádce zobrazeno při setkání Karkulky s vlkem v lese a následným odbočením z cesty. Karkulka se dá v lese do hovoru s vlkem, poví mu, co si nese v košíčku „*Kam tak časně zrána, Karkulko?*“ „*K, babičce.*“ „*A co to neseš v košíčku?*“ „*Víno a koláč. Babička je nemocná, zesláblá, musí se posilnit.*“, navede ho za babičkou „*Ještě dobrou čtvrthodinku cesty. Pod třemi duby, kousek od lískového ořeší stojí její chaloupka, jistě to tam znáš,*“ *rozpovídalo se děvčátko*“ a nakonec se nechá svést z cesty. Vlkovo svádění jde přímo naproti dětským rozjitřeným smyslům (k dětskému Ono): „*Vidiš, Karkulko, to krásné kvítí, které tady všude roste? Proč se s ním trochu nepotěšíš? Ničeho si nevšímáš, neposloucháš, jak krásně zpívají ptáci,*“ a staví se proti rozumovému příkazu matky (nedostatečně integrovanému Nadjá): „*jdeš po pěšině, jako bys šla do školy, a přitom v lese je jako v nebi.*“ Vlk klade důraz na smyslové vnímání, na zrak a sluch (stejně jako později v chaloupce Karkulka, když se ptá babičky), a které je dítěti vlastní více než rozumový

výkon. Není divu, že vlkovu svádění podlehne a zapomene se v lese. Toto zapomnění je způsobem, jak se vypořádat s nezvladatelnými pocity, s nimiž dítě bojuje a které jsou příčinou toho, že pošle vlka za babičkou. Intenzita zapomnění, odsunutí nepřijatelných pocitů do hlubin nevědomí je zobrazeno tím, jak dívka při trhání květin *zachází hloub a hloub do lesa*. Jak mocné je potlačení takovýchto pocitů do nevědomí ukazuje pohádka při setkání Karkulky s vlkem v babiččině chaloupce. Přestože čtenář ví, že Karkulka poslala vlka za babičkou a co zlého vlk napáchal, Karkulka na svůj podíl zapomene a užasne nad podivným vzhledem své babičky.

Snaha vyhnout se setkání s vlkem, kterou vidíme u některých našich autorů a vůbec snaha vyhnout se pohlčení, stojí v podstatě na podobném obranném mechanismu, který umožní Karkulce *zapomenout se* v lese. Jak ale vidíme u zmíněných maminek, nemusí jít vždy o nevědomý mechanismus, alespoň do jisté míry. U maminek jde na vědomé úrovni o to, ochránit své dítě před úzkostí z opuštění, na nevědomé úrovni si můžeme představovat, že snaha vyhnout se konfliktnímu tématu může být vedena strachem, že nás naše dítě může vnímat jako špatné rodiče.

b) Pohlcující špatnost je v pohádce ztělesňována vlkem, jehož nenasytnost a žravost zavede Karkulku do záhuby. Postava vlka je mnohoznačný obraz, který představuje nejen žravé, nenasytné a záludné zvíře, nejen „sobecké, asociální, divoké a potenciálně ničivé sklony“ mužského Ono, ale především „představuje také všechny asociální a zvířecí sklony v nás samých“ (s. 168). To, že dívka neuposlechne matku, sejde z cesty a dovolí si svádět, že nechá odstranit babičku je důkazem její *špatnosti*, která jí zcela pohltila. Když děláme věci, které nesmíme, neposloucháme rady zkušenějších, stane se, že nevidíme nebezpečí, že se ztratíme sami v sobě, ve své sobeckosti, ve své *špatnosti*, stejně jako se ztratila Karkulka. Snaha vyhnout se vlastní *pohlcující špatnosti* je potom snahou vyhnout se svým slabostem, uniknout před sebou samým. Karkulka svým příkladem dává jasně na srozuměnou, že se vlastní *špatnosti* nelze vyhnout, pokud se člověk nechce zastavit v osobním růstu. A že pokud zvládneme zničující vnitřní pocity, které v nás naše špatnost vyvolává, „nemusíme se už bát setkání s vlkem“ (s. 176).

c) Pohlčení lze vnímat také jako *trest* za to, že Karkulka zařídila věci tak, aby ji vlk zbavil zkušenější sexuální soupeřky, když ho poslala za babičkou. V pohádce je

Karkulčino potrestání symbolizováno jejím sežráním. U Perraulta a u některých našich autorů je pohlčení vnímáno především na této definitivní rovině. I když Karkulčino jednání, „její touha po otci, chuť svádět ho a být jím svedena...zasluhuje strašné potrestání jak matčino, tak možná i otcovo“ (s. 171), není (jakýkoliv) trest tím, co má dítě z pohádky získat. Trest je účinný jen pokud v sobě nese poučení. Víme, že Karkulka se v naší pohádce ze své zkušenosti poučila, když si mimo jiné umiňovala: „Do smrti už nezaběhnu do lesa, když mi to maminka zakáže.“ Na psychologické rovině přinesl zážitek pohlčení dívce poučení v tom, že je dobré „vytvořit pevné pracovní spojení s rodičem stejného pohlaví, aby prostřednictvím této identifikace, a tím, že se od rodiče učí, mohlo úspěšně růst do dospělosti“ (s. 170).

d) *Smrt* je v pohádce chápána jako něco dočasného, jako stav bytí-nebytí. Hrdina je v příběhu stále jaksi přítomen, ale bez „schopnosti být ve spojení s tím, co se děje, a toto dění ovlivňovat“ (s. 175). Jako když herec odejde za oponu, na scéně zatím dál probíhá děj a všichni vědí, že se aktér v příhodný okamžik zase objeví. Smrt Karkulky můžeme chápat jako konec existence té „dívky, která dovolila, aby ji vlk pokoušel“ a její vysvobození potom jako zrod jiné zralejší bytosti. Jako přechod na jinou (zralejší, moudřejší) úroveň existence.

Jestliže je sežráná/smrt Karkulky důsledkem její nezralé sexuality (jejího jednání na základě principu slasti či podlehnutí špatnosti), pak její vysvobození je „znovuzrozením“ ve zralou bytost. Smrt Karkulky tedy znamená, že „nebyla dosti zralá ke zvládnutí náročných úkolů, do kterých se bláhově (předčasně) pustila“ (s. 176). Pobyt ve vlkově břiše lze s jistou nadsázkou chápat jako jakýsi inkubátor, v němž musí dítě dozrát, aby bylo připraveno na nároky vnějšího světa. Po jeho opuštění Karkulka opět „nabude schopnosti vnímat nové světlo, to jest lépe rozumět emočním zkušenostem, které musí zvládnout, i těm, kterých se musí prozatím vyvarovat, protože jsou silnější než ona“ (tamtéž). Smrt hrdiny tedy neznamená konec příběhu, ale spíše jeho nový, lepší, zralejší počátek. Teprve zralý hrdina může dokončit svou cestu a dojít vytouženého cíle.

Snahu vyhnout se smrti/pohlčení Karkulky můžeme tedy také brát tak, že děti zatím nejsou schopné „věřit, že zvládnou-li patřičné vývojové kroky, je možné

dosáhnout vyšší formy existence“ nebo že podlely „strachu, že nebudou takového přechodu schopné nebo že v jeho procesu příliš mnoho ztratí“ (s. 175).

e) Pohlcení můžeme také vnímat jako *bod obratu*, onen výše zmíněný přechod na jinou úroveň bytí. Po zkušenosti pohlcení nabude Karkulka „schopnosti lépe rozumět emočním zkušenostem, které musí zvládnout i těm, kterých se musí prozatím vyvarovat, protože jsou silnější než ona“ (s. 176). Zkušenost pohlcení ji tedy naučí lépe rozlišovat mezi touhami svého Ono a reálnými schopnostmi Já. Tento krok k sebepoznání je velmi důležitý proto, aby se příště dokázala vyvarovat podobným nebezpečím. Sebeoznání, lepší porozumění svým emočním zkušenostem je to, co pohádka o Červené Karkulce nabízí a co by mělo být ziskem z ní. Ve snaze vyhnout se pohlcení se skrývá nebezpečí, že dítě přijde nejen o šanci lépe sobě porozumět, ale také nebude schopno nebezpečné situace zvládat. Jeho strategií se stane neustálý únik z emočně náročných situací, které budou hrozit zahlcením. Na rozdíl od Karkulky, která v závěru pohádky „neříká, že si dá pozor, aby už nikdy více vlka nepotkala, nebo že už nepůjde sama do lesa. Konec pohádky naopak mezi řádky dítě varuje, že ustupovat před všemi nebezpečnými situacemi je špatné řešení. Příběh končí: *A Karkulka si v duchu umiňovala: „Do smrti už nezaběhnu do lesa, když mi to maminka zakáže.“* S takovýmto vnitřním dialogem a po právě prožité velmi zneklidňující zkušenosti bude mít Karkulčino setkání s vlastní sexualitou zcela jiný výsledek, když na ně bude připravena – i její matka pak bude souhlasit.“ (s. 177).

Snaha vyhnout se pohlcení v nějaké jeho symbolické podobě se objevuje ve všech třech kategoriích, které byly vytvořeny podle toho, jak naši žáci zacházejí s ústředním motivem pohádky o Červené Karkulce. K tomu nám stačilo vytvořit si skupiny podle toho, zda vlk Karkulku sežere nebo nesežere a to buď proto, že Karkulka sežráním nějak unikne nebo se s vlkem dokonce vůbec neseťká a tudíž jí sežráním ani nehrozí. Tyto tři kategorie nám ale teď nebudou stačit, protože je chceme vyložit z hlediska *vyhýbání se* potenciálnímu pohlcení. Tak se nám nabízí několik způsobů možných úniků před pohlcením. Už v prvním třídění jsou naznačeny dva základní způsoby vyhnutí se hrozícímu pohlcení; Karkulka buď pohlcení unikne nebo této hrozbě vůbec nečelí. V rámci těchto dvou základních způsobů nalzáme při jemnějším třídění možnost, že vlk sežere pouze babičku nebo nesežere ani babičku ani

Karkulku, ale alespoň se s dívkou setká v lese nebo sežere obě ženy bez možnosti jejich vysvobození nebo dokonce Karkulku sežere její babička. Tak v první skupině jsou ti autoři, kteří Karkulku ochrání před pokušením Ono tím, že zcela vynechají postavu vlka. Ve druhé skupině se Karkulka s vlkem setká, ale autoři zabrání jejímu i babiččinu pohlcení. Třetí skupina autorů odstraní babičku, ale nedopustí, aby vlk sežral i Karkulku. Ve čtvrté skupině vlk sežere babičku i Karkulku a ty zůstanou navždy pohlceny. Pátá skupina zahrnuje všechny texty, v nichž se objevuje ústřední motiv pohádky a jejichž pohádková struktura je podobná pohádce bratří Grimmů. A nakonec je text, v němž Karkulku nedopatřením sežere její babička.

3.1. První skupina – hrozba pohlcení neexistuje

V první skupině jsou tedy tři autoři, kteří vyšlou Karkulku k babičce, ale ochrání ji před setkáním s vlkem buď tak, že příběh ukončí dříve než se dívka vůbec s vlkem setká nebo postavu vlka prostě z příběhu úplně vynechají:

- *Karkulko babička má narozeniny maminka dala do košíku lahev vína a kolač po dala Karkulce košíček plný vína a kolaču maminka řekla Karkulce aby už šla Kalrukla šla do lesa Karl Karl Karku [15]*
- *Byla jednou jedna chaloupka a v té chaloupce bydlela jedna maminka ze svojí holčičkou která se menovala Karkulka protože jí babička upletla červení čepeček tak jí říkali červená Karkulko a kdiš Karkulk povirostla tak jí poslal k babičce. [27]*
- *Rila jednou jedna chaloupka a v ní maminka a holčička říkalijí červena Karkulka jeden den měla babička svátek tak Maminka u peklabuchtu ta se Karkulka vidala k babičce tak šla až přišla k chaloupce Karkulka za tu kala na dveře a babička povídá dáletak Karkulka vešla dovnitř Karkulko cosmi přinesla k svatku přinesla jsem ti buchtu a vino tak já zase pujdu proč bys chodila tak ahoj baby. [210]*

Tato skupina je zajímavá v tom, že se autoři vyhnuli ústřednímu motivu úplně. Zvolili pohádku, jejímž ústředním motivem je pohlcení, ale vyhnuli se mu. Podobně vlastně postupují i zmíněné maminky, které vypustí z vyprávění tu část, jenž by podle jejich názoru dítě zúzkostnila. Z vývojového hlediska můžeme říct, že se zkušenosti pohlcení *vlastní špatností*, zahlcení rozporupnými pocity nebo nevědomými touhami vyhnout nelze. Že na nás někde na cestě životem stejně čekají si můžeme domyslet u prvních dvou autorů, kteří psaní ukončili v okamžiku, kdy by se Karkulka měla setkat s vlkem. Oni vlastně postupují správně, jen si zřejmě zatím nedokážou představit, „že

zvládnout patřičné vývojové kroky“, k nimž právě teď patří setkat se se svou *pohlcující špatností*, je důležité pro jejich zrání (s. 175). Vyhýbání se vývojovému úkolu, který před námi stojí, vede nutně k regresi, jak vidíme u třetího autora. Zatímco se první dva autoři *zastavili* v předtuše, co na Karkulku v lese číhá, třetí autor svého *svůdce* úplně vytěsnil. Návrat ke způsobu chování, které bylo přiměřené mladšímu stádiu vývoje je obranným mechanismem, který chrání nezralou osobnost před konfrontací s traumatickou situací, jíž setkání s vlkem určitě je. Mohli bychom říct, že se naši autoři sice vyhnuli setkání s *pohlcující špatností*, ale nevyhnuli se *smrti* ve smyslu „propadu na nižší úroveň existence“, v níž mohou čekat na svou zralost podobně jako Šípková Růženka, dokud nedozrají k tomu, aby se znovu pokusili zvládnout náročnější vývojové úkoly. „Takové osoby musejí podstoupit další zkušenosti růstu, které jim teprve umožní dospět“ (s. 176). Červenou Karkulku našich autorů můžeme brát jako „nezralé vtělení“ našich nepřipravených autorů (s. 176).

3.2. Druhá skupina – pohlcení hrozí

Druhá skupina sedmi autorů sice uskuteční setkání Karkulky s vlkem v lese, ale buď příběh skončí dřív než vlk stihne sežrat babičku nebo Karkulku:

- *žyla byla jedna staravdova amělaceru menovalase Karkulka nosilacervenou čepičku jednou Manik kařekla karkůlko dojde k babice má dneska svatek donesešjí buchtu víno Karkulkřeklaano ašla. Karkulka delesem a poklavka azazvonilzvonek a pohádkijekonec [13]*
- *byla jednou cervena Karkulka ata mněla červeni šatek a také červené šati a jednau maminka řakla dojdeš kbabyčce vkošičku máš buchtu a víno babička je nemocná a pekně pozdrav a nikomu neotvířej a tak šla a pot kala vlka kam deš zababičkou agde bidlí tam za lesami vlk si řekl tobude pachoutka [16]*
- *Žila byla jedna vdova a taměla dceru jmenujese karkůlka. Máma volá karkůlko ! zajdi k babičce. Karkulaposlechla a odešla. Šla a šla aš potkala vlka řekl jak sejmenuješ Karkulka já vlk kam deš? K. babičce kde bidlí? řekl vlk tamhle karkůlka já ti povim kde rostou květiny vlk to řek [17]*
- *Byla jednou jedna holčička a té holčičce říkali červená Karkulka protože nosila červený čepček ačervené šatičky a červené botičky. Jednou maminka řekla Karkulce. Karkulko jdi za babičkou. Babička má narozeniny tady máš košíček Karkulka vzala košík a šla. Karkulka šla lesní cestičkou a potkala vlka a vlk se Karkulky ptá Karkulko co máš v tom Koščíku ? mám tam pro babičku bábovku a šťávu. a kde bydlý tvoje*

babička támhle za tím kopcem. A natrhala jsi kytku ne tak ji natrhej. Tak co Karkulka trhala kytku vlk zatím běžel k chalobce. A zařukal na vrátka a babička se pta kdotoje a vlk rek tojsem já Karkulka a babicka povídá je otevře pojd' dál Ka [213]

Nebo najdou řešení v představě, že nebezpečí pudového Ono se lze vyhnout, když se ošálí. Naši tři autoři si dovolí setkat se s vlkem, s tím, co představuje, ale vyhnou se pohlcení tím, že ho oklamou:

- *Byla jedna holčička která se jmenoala Anička. Jednoho jara babička onemocněla atak maminka řekla Aničce. Aničko běž adones babičce koší, ano maminka. Anikde se netoulej anevyběhni z cestičky aznikim se nevybavuj ale touž Anička byla, titam. Akdyž byla v lese z keře vylezl vlk, Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála. A zeptal se Aničky kam pak deš holčičko k babičce velmi stůně, acotam neseš v košíčku. Bábovku, a koláče, víno, akde bydlí. tvoje babička kousek od tu' v malé chaloupce když půjde po cestičce tak tam sem zachvíli. Rozhlédni se kolem a podívej se co ja tady kytiček. Bylo by hezké kdyb si nasbírala babičce kytičky možná že byse babička uzdravila dříve. Tak Anička začala trhat květiny vlk poposkočil radostí že se mu podařilo Aničku zdržet jenže vlk se stratil tak Anička tam došla první ababička ji dla Karkulku to bylačepička která byla celá červená atak říkali Aniče Červená Karkulka a když vlk našel cestu byla už Karkulka z novou čepičkou a babičkou dávno doma a jedli koláče a pili vína a Karkulka pila teplé čaj. A vlk zlostí tak vyl až ho uslíšel myslívec který po něm tak dlouho pátra. Akdyžho vlk spatřil a on vlka začal hon/na vlka. A od té doby užse vlk nevrátil. Akdyž Karkul šla navštívit babičku už nani ani na babičku nečíhalo žádné nebezpečí že by na ně zaútočil vlk nebo jiný zvíře. [45]*
- *Byla jednou jedna holčička a ta holčička se jmenoala Karkůlka. Jednou poslala maminka Karkůlku za baičkou a dala jí košíček. V tom košíčku byla láhev vína, koláče a kytice modrých chrtů. Karkůlka šla lese a najednou uviděla za keřem vlka. Vlk se na ní podíval a povídá, Ahoj karkůlko kampak jdeš tak brzo"? K. babičce. A kde bydlí tvoje babička ? Jé to už není daleko. Jde se tamhle poté louce a zachvíli jsou vidět 4 nízké stromi a a 4 vysoké stromy za tema stromama je vydět babičina chaloupka. Vlk si povídá "To je dobré babička je sama doma Karkůlka k ní přijde a to bude dnes dobrá snídaně." A hed říká Karkůlko nechceš si tu odpočinout ? Proč ne. A vlk jde po louce a už vidí 4 vysoké stomi a 4 malé stromi. A Karkůlka si říká. "To se mi to povedlo takhle vlka převízt." Karkůlka ho totiž poslala jiným směrem. A tak karkůlka jde spravným směrem rychle k babičce. Kádyž dojde k babičce dá babičce košík z vínem z koláči a z květinamy. A vlk jště dodneška jde kbabičce protože za 4 stromy vysokými a 4. stromy nízkými žádná chaloupka není. A to je konec !!! [48]*
- *"Kam Karkulko malá kam: lesem chodím sem a tam Co ty vlku tady chceš: "scháním na zub kousek trávy po trávě se dobře trávý." Vlci trávu nejedi: to Karkulky nevědy. Náš pes také trávu nejí. kosti on má nejraději. Já jsem vlk a ne pes budu li chtít sežerutě. Trávu si jez máš li chuté její*

plný les. Co pak máš v tom košíčku bábovku a kitičku, a kam neseš košíček K svátku babičce jej nesu: "Už jsem přešla sedm lesů bidlí. támhle kousíček a co dělá tvůj tatínek, on je myslivec. A kde je teď, kousek odtud vlky střelí, Aha. Počkej na něj chvíličku. Už nemám čas musím domů, a pozdravuj babičku. [62]

I když první text [13] v této skupině jen velmi stručně oznámí setkání Karkulky s vlkem, je v kategorii vyhýbání se setkání s pohlcující zkušeností přece jen o trochu dál než texty autorů z první skupiny. Vlk je zde alespoň přítomen, přestože si s ním autor neví rady a příběhu zazvoní konec hned poté, co se objeví. Vlk zde nemá roli svůdce a Karkulka je ostříhána od zahlcujících pocitů vlastní špatnosti, s nimiž by se mohla setkat za to, že si dovolila svádět otce, jak je tomu u ostatních textů ve skupině. Že se ale stejně setkala s *pohlcující špatností* můžeme soudit právě pro tak rychlé ukončení příběhu. Můžeme se domnívat, že se dítě vylekalo vlastních pocitů vůči svému rodiči opačného pohlaví a tak se raději stáhne z další interakce s ním. Jeho zkušenost ustrne na ohrožující touze, neprohloubí se ničujícími důsledky svého přání a ani nevyroste do poznání sebe sama a vlastních možností.

Dva autoři [13, 17] se pokusili snížit úzkost z případného *potrestání/pohlčení* tím, že hned v úvodu označí Karkulčinu matku jako vdovu, v jednom případě dokonce jako *jedna staravdova*. Zatímco absence otce může nabízet řešení Karkulčina „přání a úsilí přimět otce, aby ji miloval víc než kohokoliv jiného a také sám usiloval o to, aby ho milovala víc než kohokoliv jiného“ (s. 174), označení matky jako staré ženy napovídá, jak mocné je dětské nevědomé přání být milován rodičem opačného pohlaví. Na jednu stranu není koho svádět, protože přece chybí otec a zároveň je už na svádění čas, protože matka je *staravdova*. Přenesení sexuální přitažlivosti ze staré ženy na mladou dívku má v tomto příběhu nezastřenou podobu. Jak je snaha vyhnout se postavě mužského svůdce marná, vidíme v bezradnosti, s jakou je příběh ukončen, když se na scéně přece jen objeví onen svůdce v podobě vlka: *Karkulka delesem a poklavlka azazvonilzvonek a pohádkijekonec* [13].

Podobně jsou na tom i ostatní autoři, kteří jdou ještě o kousek dál a přiznají svou touhu svádět a být sveden *vlk si řekl tobude pachoutka* [16], *A natrhala jsi kytku ne tak ji natrhej* [213], a také se nevyhýbají projevit přání, aby je vlk zbavil mateřské

postavy *a kde bydlý tvoje babička támhle za tím kopcem* [213]. A potom se dalšímu kontaktu s vlkem vyhnou.

Oproti autorům v první části skupiny, kteří se snaží nebezpečí pohlcení vyhnout únikem od ústředního motivu, jsou autoři druhé části mnohem zralejší a se svými touhami se snaží vypořádat. Přenesení sexuální zkušenosti ze staré ženy na Karkulku se děje teprve v polovině pohádky poté, co se vlk – svůdce ztratí na cestě za babičkou. Autor [45] sice vystaví Aničku sexuálnímu svádění, ale zároveň ji vybavuje zjevnou naivitou, která ji ochrání před sexuálním pohlcením. Samo dívčino jméno dává jasně najevo, že jde o malou nedospělou dívku, jejíž naivita se projevuje také tím, že ve svůdci nepozná vlka, nýbrž se domýšlí, že je to pejsek. Teprve poté, co vlk shodou okolností zabloudí a dívka se setká s babičkou, její skrytá sexualita je odhalena okolí. Proměna naivní holčičky v sexuálně dozrávající ženu je radikální – dívce je změněno i jméno. Dívka tak svou oidipskou vazbu na otce řeší pomocí naivní nevědomosti – je sice sváděna, ale díky její naivitě nedojde k sexuálnímu styku se svůdcem. Teprve v bezpečí u své babičky se dívka může setkat s vlastní sexualitou. Autor této pohádky nakládá s oidipskou touhou po otci rozporuplně. Touží sice po svádění a po tom nahradit sexuálně svou matku, ale zároveň se schovává za atributy dětskosti a nevinnosti. Chce být sváděna a zároveň staví svou nevinnost jako hráz proti takové aktivitě. Teprve v bezpečné vzdálenosti, resp. v trvalé nepřítomnosti muže jako svůdce je ochotna svou sexualitu vystavit.

Mužské postavy jsou v této pohádce v podstatě neuspokojeny ve svých rolích. Podobně jako autor upřel vlkovi (Ono) uspokojení z dosažení sexuálního spojení s babičkou a Karkulkou, je ochranné postavě myslivce přiznána pouze role hlídače. Důležitost mužské postavy je tak podřazena spojenectví mezi dívkou a babičkou.

Hrdinky dalších dvou textů [48, 62] zvládají sexuální tužby do té míry, že samy udrží hranici kontaktu se svůdcem. Karkulka se setká s vlkem a je jím sváděna, není ale pro ni nutné přenést sexuální útok na babičku. Konfliktní situaci (vyslání svůdce za babičkou, aby ji „sežral“ jako způsob zbavení se soupeřky nebo přiznání vlastní nepřipravenosti nabídnout svůdci stejný sexuální prožitek jaký nabízí sexuálně zralá

žena) řeší v souladu s principem reality – udrží své tužby po otcově svedení a úmyslně se vlka zbaví navždy. Autoři se nevyhýbají existenci oidipské touhy po svedení otcem, ponechává hrdinku kontaktu se svůdcem a svádění si zřejmě i užijí. Karkulčina touha po svádění je ale racionálně vedena, dopřeje si jen tu část sexuálního svádění, kterou je schopná zvládnout. Svou nevinnost nestaví tak explicitně jako v příběhu [45], není nutné se za ní skrývat.

3.3. Třetí skupina – pohlcení pouze matky/babičky

Do **třetí skupiny** bychom mohli zařadit deset žáků, kteří dopřejí Karkulce setkání se svůdcem a nechají ho, aby ji zbavil mateřské postavy v podobě babičky, ale nedopustí, aby vlk sežral i Karkulku. A potom s příběhem naloží dvojím způsobem; buď se přesvědčí, jestli vlk skutečně sežral babičku a tím příběh uzavrou nebo postaví Karkulku do role zachránce babičky a vlka zabijí:

- *By byla jedna holčička a ta byla celá červená a tak ji říkali červená Karkul Karkulka a maminka ji říká babička má dnes svátek a tak ji dala ji košík a dala ji do košíku víno bábovku a květinu a řekla ahoj a šla šla lesem až potkala vlka a vlk ji říká kam pak jdeš? ptá vlk já jdu k babičce má svátek tak ji nesu něco na zub aha tak jdi a tak šla dál ale vlk tam byl dřív jak by ne kdiž je pes a kdiž si pospíšila do chaloupky babička byla přič a míslo babičky tam byl vlk protože ji sežral a přišel mislivec [14]*
- *Byla jednou jedna chaloupka a vté chaloupce bydlela jedna maminka ze svojí holčičkou a tесе jmenovala červená Karkulka byla to holčička šikovná. A tak jí jednou poslala maminka za babičkou do chaloupky aby babičce odnesla jídlo babička byla nemocná a tak šla šla lesem a tam ji potkal vlk Karkulka nevjedla že je to vlk a Karkulka se ho zeptala coce a on že nic a zeptal se jí coto má vtom košíčku a Karkulka řekla vlkovi co má vtom košíku a říkala mu co vtom košíku má nejdřív mu řekla že víno pak ovoce, buchtu a on řekl a komuto neseš ? A ona řekla že babičce která bydlí vtámhle té chalou pce za lesem a on jí poděkoval a uháněl k babiččině chaloupce a hned jak přišel k chaloupce tak zaťukal na dveře a řekl Karkulčiným hlasem babičko to sem já Karkulka a babička řekla aby šla dál a vlk skočil do dveří potom skočil k babiččině posteli a sežral jí a převlékl se do babiččiných vjecí a hupky do postele potom přišla Karkulka a za ťukala na vrátká a vlk ji řekl aby šla dál a Karkulka šla dál a dala vlkovi kaš z jídlem a pak se ho ptala proč má tak velké uši ? a vlk ji odpovjeděl to abyh tě lépe slišela a proč máš tak velké oči ? to abyh tě lépeviděla a proč máš tak velké zuby to a bych mohla lépe sníst ale Karkulka utekla do kuchyně vzala nůž a bodla ho a pak mu rozřízla břicho a utekla z babičkou. [21]*

- *Žila jednou jedna holčička a ta holčička měla červený čepček a takji všichni začali říkat Červená Karkulko. Ale jednou jí maminka říkala že babička je nemocná ale že ma dnes narozeniny. Dala kakulce košíček a vtom košíčku bilo víno a kálovka a eště na trhej babičce kytičku a nechoť přesles. Ale Karkulka ne poslechla a šla přes les. A najednou potkala vlka. A zeptalse Karkulky kam jde. A Karkulkamuřekla žejde k babičce. A vlk se jí zeptal comá v košíku. A Karkulkamu řekla že tam má bábovku a víno. A kde bidlí babička táme za lesem. A vlk řekl jestli jiještě natrhá kytičku. A proč pakne. A šla babičce natrhat kytičku. A vlk vlezl dovnitř a babičku sežral. A pak přišla Karkulka a zeptala se vlka. Babičko proč máte tak dlouhé uši. To abichtě lépe slišela. A babičko proč má tak velký nos. [25]*
- *žila jednou maminka ata měla cerku a menovlase červena Karkulka a jednou šla zababičkou. a maminka ji dala koši s bábovkou. a zvínem. takšla a šla a narazila/navlka. kampakdeš Karkulko. jádu/kbabičce. a kdeta tvo je babička bidlí řekl vlk. zalesem. a vlk se rozběhl kcha loupce, a zaklepal nadveře ťuky, ťuky, kdopak toje jáKarkulka poťdal řekla babička a vktam zběhl a zjednim hltm chramst. a zachvíli tam za ťukala Karkulka. poťdál Karkulko. jenpoť a Karkulkase dla k babičini posteli. babi poročmáš tak velké oči a proč maš tak velké uši abich telépe slišela. [28]*
- *Byla jednou jedna holčička a jmenovala se Červené Karkulka. Maminka ji jednoho dne poslala k babičce protože babička měla narozeniny. Karkulka se tedy vidala k babičce. A v košíčku měla bábovku a víno. V lese potkala vlka, vlk se jí zeptal kam jde ? K. babičce. Má narozeniny. Vlk jí řekl že k narozeninám patří i květiny. A tak šla Červená Karkulka natrhat ketiny. A vlk šel k babičce. Pak vešel dosvětnice, sežral babičku. [211]*
- *Byla jedna Maminka a jedna holčička. A jmenovalase Červená Karkulka. A víte proč ? Protože měla červený čepček a červený šatičky. A maminka jí jednou poslala jahody. A k babyčce. A abyjí odnesla bábovku, víno , a jahody, a ty kytičky. a abyse cestou nezastavila. A šla a šla až se zastavila a trhala jahodi a tam potkala. Vlka. Kam pak jdes červená Karkulko kbabičce odpověděla červená Karkulka a proč jdeš k babyčce a co máš v košíčku ? bábovku, víno, a jahody. A pročjdeš k babyčce řekla červená Karkulka. Tak běš levou a já půjdu levou říká si vduchu. Vlk a tak červená Karkulka šla šla a také. Šla. A/šla. A vlk tam byl dřív. A tak vlk zaklepal na dveře. A bačka řeka je pojd červená Karkulko a ták vlk vešel. Dovnitš a babyčku snět. A vzal si na hlavu čepček, a brejle a pak se přikryl dekou a Karkulka došla k babyččiny chaloupce a saklepala na dveře a vlk řekl vstup Karkulko a tak vstou pila dovnitř. A Karkulka se zeptala. [212]*
- *Byla jedna holčička, která se jmenoval Červená Karkulka. Maminka jí dla bábovku a malinovou šťávu a řekla jí jdi k babičce má dneska svátek. Karkulka šla a šla až uviděla květiny, řekla si že by je měla natrhat babičce. Najednou se v křoví něco zahýbalo vylezl vlk a řekl kam jdeš jdu k babičce, nechceš si dát závoďy ano mocráda. Vlk běžel jinou cestou, aby tam byl dřív. Až tam byl zaklepal ozvalo se dále vlk vešel a sežral babičku. Nasadil si na hlavu babičin čepec a lehl si do postele. Když*

přišla zaklepala a zeptala se babičky proč máš tak velké oči abych tě lépe viděla proč máš tak velké uši abych tě lepe slyšela. [311]

- *Byl nádherný den a Maminka poslala Červenou Karkulku s košíkem k babičce popřát k narozeninám a maminka říkala ať nechodí z cesty a přicestě k babičce potkala vlka a vlk říká kampakdeš Karkulko za babičkou odpověděla Karkulka vlk se zeptal kde bydlí tvoje babička kousek za lesem tak si dáme závod kdo uní bude dřív a vlk byl rychlejší a sněť tbabičku Karkulka vešla a říká babičko roč máš tak velké oči abych tě viděla a velké uši abych tě slišela avelke a velké zuby to abych tě mochla sníst. [47]*
- *Nakraji lesa byla chaloupka a vní bydlela maminka a Červená Karkulka. Jednoho dne Maminka připravila kašiček pro babičku aby ho odnesla Karkulka babičce. V tom košíčku byl koláč, víno a nějaké jablka. Maminka vypravila Karkulku a upozornila ji aby dávala pozor aby šla rovnou k babičce protože babička bydlela hodně daleko v hlubokém lese. Karkulka pomalu šla až byla daleko od chaloupky až jí vůbec neviděla. Když šla pocestě viděla potůček řekla si že si uněj odpočine. Když takhle najednou kni přiběhl vlk a ptá se jí kam deš a jak se jmenuješ. Karkulka nato jdu k babičce. Vlk se ptá naco máš v tom košíčku víno, koláč a nějaké jablka pro babičku. Vlk měl veliký hlad a zeptal se Karkulky jestli by mu nedala koláč, Karkulka mu řekla že ne že to má pro babičku. Vlk se rozhodl že poběží k babičce než tam Karkulka přijde. Když tam Vlk přiběhnul tak zaťukal, tak se ozval Kdo to je tenkým hláskem to jsem já babičko Karkulka. Pojď dál Karkulko se ozval hlas a vlk šel dal, když uviděl babičku skočil poní a žraljí. Vlk se převlík do babiččino pyžama a počkal na Karkulku. Když Karkulka přišla zaťukala na dveře a ozvalo se kdo to je tenkým hláskem. To jsem já babičko Karkulka a ozvalo se jen pojď dál Karkulko. Když uviděla Karkulka Babičku byla celá zděšená. Karkulka se jí ptala babičko proč máš tak velké uši a oči tak velké a pusa co ta pusa. V tu chvíli vyskočil spostelevlk na Karkulku a Karkulka zděšeně ho chytla hodila sním o postel a vyřízla mu mozek, potom ho rozpárala babička z něho vylezla a vlka si opekli na rožni a měli aspoň večeři. [84]*
- *Za devatero řeckami a devatero horami žili společně v jedné chaloupce u lesa maminka se svou dcerou, která se jmenovala Karkulka. Jednoho dne poslala maminka Karkulku s košíkem plným jídla za babičkou, která bydlela nedaleko v lese. Jak tak šla lesní pěšinou, potkala vlka, který ucítil vábivou vůni dobrot a dostal na ně chuť. Vlk se začal Karkulky vyptávat, kam jde a co nese v tom košíku. Karkulka mu odpověděla, že nese jídlo babičce, která bydlí nedaleko v lese. Když už se Karkulka chystala jít dále, vlk ji znovu zastavil a zeptal se jí, jestli by mu nedala přičichnout k těm dobrotám. Karkulka řekla že ne s odůvodněním, že by jí všechno jídlo sežral. Poté šla dále po lesní pěšině směrem k babiččině chaloupce. S tímto odmítnutím se však vlk nemohl smířit, a tak se rozhodl, že na Karkulku počká v babiččině chaloupce namísto babičky, kterou se rozhodl sežrat. Vlk tedy přišel do chaloupky, sežral babičku, která ležela v posteli, oblékl si její noční košili a brýle, které babička nosila, a uleh na její místo. Za chvíli seozvalo ťukání na dveře. Přišla Karkulka, která nic netušíc vešla do chaloupky, a začala se vlka vyptávat*

v domnění, že jde o babičku: "Babičko, proč máte tak velké oči?" Vlk:
"To abych tělepe viděla." [92]

Tato skupina asi nejlépe ukazuje nevědomou oidipskou touhu po rodiči opačného pohlaví a snahu vyhnout se potrestání. Zde se nejvíce zobrazuje přání dítěte odstranit svého rivala v lásce. Matka (babička) zmizela a dívka je konečně o samotě se svým otcem ležícím v posteli. Je to vlastně splněné přání v celé jeho iluzorní podobě věčného štěstí s milovaným otcem. Tento slastný okamžik by se zřejmě podle našich autorů měl stát oním pohádkovým navždy. Možná, že u Karkulky převládá princip slasti a ona, okouzlená sexualitou, si neuvědomuje nebezpečí, jemuž se vystavuje. Její stav se podobá smrtelnému tanci můry, kroužící kolem hořící svíce nekonečně dlouho, dokud se vyčerpaná nepřiblíží natolik, že ji oheň sežehne. Je to nenasytost Ono, tak podobná vlkově žravosti, co drží Karkulku v tomto stavu. Tato „smrtící fascinace sexualitou“ (s. 172) je zároveň špatností (protože víme, že svádět otce a protivit se matce je špatné), ale také natolik omamnou, že dítě touží udržet tento stav co nejdéle bez ohledu na trest, který nutně musí přijít. Naši autoři se ovšem *trestu* nebo Karkulčině *smrti* vyhýbají. Přitom, aby mohlo dojít k nějakému *bodu obratu*, ke zrození Karkulky na vyšší úrovni, musí dojít k její symbolické smrti. Naši autoři tak nechávají Karkulku ustrnout na jednom stadiu života v okamžiku, kdy ji všechno nutí přejít do dalšího stadia. Karkulčina *smrt* symbolizuje ztrátu něčeho, co už není pro další život žádoucí, odpoutání se od přílišné závislosti na rodičích a takový přechod je nejen těžký, ale vzbuzuje velkou úzkost. Je možné, že kromě fascinace, kterou nyní autoři cítí, stojí za touto fixací strach, „že nebudou takového přechodu schopné nebo že v jeho procesu příliš mnoho ztratí“ (s. 175).

Protože Karkulka není také sežrána a není tak *potrestána* za své přání obsadit matčino místo po boku svého otce, vytváří se představa, že jednala správně. Jakoby nám autoři chtěli vyprávět příběh, v němž dítě musí překonat protivníka, aby našlo své štěstí. Takové jsou pohádky, v nichž princ musí bojovat s drakem, aby získal krásnou princeznu. Ale v takových pohádkách, i když je v nich také skrytý oidipský konflikt, jde o něco zcela jiného než o „smrtící fascinaci sexualitou – zažívanou současně jako největší vzrušení a největší úzkost“ (s. 172). Červená Karkulka není pohádkou o tom, že je třeba poznat a překonat sama sebe, abychom mohli žít šťastný život s druhým.

V rámci psychického vývoje takový úkol Červenou Karkulku teprve čeká. „Červená Karkulka je dítě, které již bojuje s pubertálními problémy, není však pro ně zralé citově, neboť nezvládlo problémy oidipské“ (s. 167). Je fascinována sexualitou, ale „není dostatečně citově zralá“ (s. 169). Proto nechápe, co se to děje, když vstoupí do chaloupky a v posteli vidí vlka a vyptává se: *proč máš tak velké oči abych tě lépe viděla proč máš tak velké uši abych tě lépe slyšela* [311]. Její bezradnost dokonale souzní s bezradností žáků, kteří ji tak nechají fascinovanou, udivenou a potenciálně ohroženou. Citová nezralost Karkulčina i autorů se projevuje únikem před ohrožující situací. Dítě tuší, že v posteli není babička, proto se tak vyptává, ale zároveň se bojí a tak raději rozhodující otázku nepoloží. Zůstává v jakémsi ustrnutí, které je poslední obranou tvorů bránících se v ohrožení života.

Poslední dva autoři této skupiny se snaží vyhnout potenciálnímu pohlcení tím, že vlka zabijí a jeden dokonce v ohrožení klesne na nižší vývojový stupeň a podobně jako u Jeníčka a Mařenky ohrožujícího rodiče upeče a sní [21,84]. Kanibalismus může symbolicky odkazovat na návrat raných orálně agresivních stádií života. Když se Červená Karkulka snaží zachránit tím, že vlka zabije a sní, zachová se vlastně tak, jak by se později zachoval vlk. Zatímco ale u vlka jde o přirozené chování, u Karkulky jde o regresivní „fixaci na primitivní oralitu s ničivými sklony“ (s. 158) podobnou jako u Jeníčka a Mařenky. Jeníček s Mařenkou i Červená Karkulka čelí stejnému nebezpečí – nebezpečí pohlcení. U Jeníčka a Mařenky jde o agresi ze strany mateřské postavy (macecha přemlouvá otce, ať nechají děti v lese napospas dravé zvěři; ježibaba je chce upéct v peci); řeší se zde vztah orální závislosti dítěte na své matce, v Červené Karkulce si vyjasňuje vztah dcera vůči otci na pozadí oidipského konfliktu. A tak zatímco u Jeníčka a Mařenky jde o to osvobodit se z moci, kterou nad dítětem mají dospělí, v Červené Karkulce se dítě „musí odpoutat od přání, aby rodiče navěky náleželi pouze jemu, tak jak cítí, že ono náleželo jim“ (s. 90). Jde tedy z hlediska psychologického vývoje o jiné období. A podobně jako je vývojovým úkolem malého dítěte vzdát se orální závislosti na své matce, spojené s pocitem zavržení, smrtelného hladu a nenávisti, když matka začne dítěti odpírat mateřské mléko, je vývojovým úkolem dítěte staršího věku vzdát se svých sexuálních tužeb po rodiči opačného pohlaví.

Jak se máme dívat na příběh, v němž dívka zabije vlka a sama tak vlastními silami osvobodí babičku? Karkulka nemá čas čekat, až vlk usne, aby ho mohla zabít, jak by učinil myslivec. V prvním případě ženským způsobem uteče do kuchyně a vezme z ní nůž. Kuchyně představuje ženský prostor, místo, v němž žena tráví více času než ostatní členové rodiny. Stejně tak nůž, i když ho vnímáme jako symbol mužské síly, je nástrojem, který ženy používají daleko častěji než muži. Když Karkulka uteče do kuchyně, běží do míst, kde normálně může očekávat matku. I její snaha osvobodit babičku vlastními silami ukazuje touhu po přichýlení se k matce v okamžiku, kdy je vystavena pohlcení, k němuž směřovala svou předchozí aktivitou. I když nám autor naznačuje, že je možné dosáhnout spojení (integrace) s matkou (Nadjá) bez zkušenosti pohlcení, zároveň ale nevědomky ukazuje, že pokud nepodstoupíme onen niterný vývojový konflikt, budeme před ním stále na útěku.

Když v druhém příběhu říká autor, že *měli alespoň večeři* [84], potvrzuje tím spojení dívky a babičky, protože starost o to, co bude k večeři, je rovněž spíše ženskou záležitostí. Karkulka druhého autora vlka *chytla hodila sním o postel a vyřízla mu mozek, potom ho rozpárala* [84]. I když je takový způsob zabití brutální, nemůžeme si nevšimnout, že Karkulka přece jen vlka do postele dostane a zbaví ho rozumu. V mýtu o Amorovi a Psýché má Psýché na radu svých závistivých sester uříznout Amorovi hlavu. Takový způsob zabití „svědčí o silných záporných, které mladá dívka může chovat vůči tomu, kdo ji připravil o panenství. Bytost, která v ní zabila nevinnou pannu, si do jisté míry zaslouží být připravena o své mužství – tak jako ona byla připravena o panenství – a to je obrazně vyjádřeno plánem Psýché uříznout Erótovi hlavu.“ (s. 287).

Teprve poté, co se Karkulka takto pomstí vlkovi *ho rozpárala babička z něho vylezla a vlka si opekli na rožni a měli aspoň večeři* [84]. S trochou nadsázky bychom mohli říct, že spíše Karkulka pohltila vlka. Když ale uvážíme, že kmeny, které praktikovaly kanibalismus, pojídaly své nepřátele nikoliv z nedostatku jiné potravy, ale proto, aby si přivlastnily sílu svých protivníků, můžeme říct, že Karkulčino jednání není nějak patologické nebo děsivé. Může být vedeno touhou svého otce vlastnit definitivně, tak, aby se navždy stal její součástí. Je to skutečná prastará touha po dokonalém splnutí.

3.4. Čtvrtá skupina – pohlcení i Karkulky

Ve čtvrté skupině sedmi autorů jsou babička i Karkulka sežrány bez možnosti vysvobození. Autoři sice vypráví myslivce-zachránce (mužské Já) k babiččině chaloupce, ale přidělí mu pouze pasivní úlohu neschopného diváka:

- *Červená Karkulka bilo veselé a simpatické děvčátko s velkima očima a kučeravení vlasí. Mamince ve všem pomáhala a ráda chodila se skázi přes protože milovala vuni květin a kvákání zab v kabízih. radostně si poskočila a vidalase na cest. Zev seho kolem se radovla až do chvíle kdy se přední objevil vlk. A ptáse kamdiš septalse vlk. Jdu k babičce a nesují tntakošik plní dárků je nemocná a je třeba abichom za oni postarali. Vlk kteri mnel pořát hlad si pamislel že bisinohl najíst. A zeptalse děvčátka A kdebidlí tvoje babička se ptalse. Támhle za lesem. Vlk bez jediného slova zmizel. Přiblížilse babiciné chloubce zabouchal na dveře uvnitř se ozval babičiní hlas kdojeta řekla babička. Tojsem já odpověděl vlk hlasem děvčátka babička otevřela dvera vlikse nani vrhnul a celou jí sezral ertě se olizoval. Ale vtom uslišel přicházet karkúlku. V kobičiniík satla ricle dopostel. Kartkulka otevřela dveře a uvidela. Dlouhý čenich nehty jako drápi a ti zu bi vipadlai jako tesáky. Karkulkase viptává. Babičko proč máte tak velký uši ta proto abichtělépe slišela odpovědel vlk. A proč mašt tak velký nehtyto abi chom mohli lépe pohladiť. A proč máte tek velký tesáky odpověděa děvčátka to abichtě mohl sníst řekl a čelou jí šežral. V. téchvíli šel kolen mladí mislivec. [22]*
- *Byla jednou jedna Holčička j menem Karkulka. A maminka jí řekla. Kalkulko babička je nemocná A má svátek pro tebe volám. Doneseš jí víno, babovku, a hroznovi víno. Běž a nikde se nezdržuj. A Karkulka šla. Šla lesem. A protože byla neposlušná tak se zastavyla u potoka, A najednou vilez zkřoví vlk. Kam Krkulko deš. Du babičce k svátku. A kde bydlí ta babička. Tady za lesem. A nechceš jí natrhát kopretyni. Ano Ano tak trhej. A já du domu. Ahoj Karkulko. A vlk Šel. Až nakonec lesa A tam zaklepal na dveře. A z domečku se ozvalo. Pojd dál Holčičko. A vlk otevřel dveře a schlupnul babicku. A lehl si dopotele. Místo ní. A přišla Karkuka Zaklepala na dveře. A ozvlaoz z domečku se ozvalo pojdál. A tak šla dál. Položila košík z babovkou, a vínem, na stul A karkuka seji zepta. Babičko proč máš tak velky uši ? to abyctě slišela babyčko proč mmáš tak velký voči ? to abyctě lepe viděla a babyčko a proč mas tak velkou pusu to abych tě mohl lepe snízd. A rupli Karkulku z košíčkem. A šel si zdřymnou. A šel okolo toho domečku mislivec. A řekl si ta babyčka nak chrápe a pujdu se dovnitř poďyvat. [23]*
- *Bila jednou Červená Karkulka ata měla babičku kraá Karkulce upletla cervení čepeček. A Karkulka ho vždy nosila a tak se jí říká Červená Karkulka. Je jí babička měla dnes svátek. A Karkulky maminka povídá. Karkulko babička má dnes svatek Vem tuhle košíček ajdy poblahoprát. A Karkulka se vidala na cestu. Tak šla a šla aš patkala stareho vlka. A vlk se ptá. Kan pak des milá Karkulko. Jdu k babičce babickamá svátek. Aha Karkulko. Řekl vlk hlubokým hasem. Tak už běš at' to nezmeškáš. A šla dál. A vlk věděl kde asi babička. A vidalse na cestu. biltam dřív protože*

se vidal skradkou /zkratkov/ babičiný chalobce . satukal na vratka a řekl jemným hasem. Babičko ovřeteny A babicka řika Karkulko otevise a vlk otevřelsi a skočil na babicku a chramst už je ve vkovi. Přide Karkulka otevře vrátka a vidí vlka v posteli. Sedne si knemu a povídá babicko proč maštak velkou pusu abicte / mohla lepe sníst aham měl Karkuku v tlamě. A náhodou sel okolo mislivec a pomislelsi vdiť babička tak chrápala padívalse don okenka a vidí vlka. [24]

- Byla jednou jedna maminka a ta měla Karkulku. A jednou maminka říká Karkulko babička má dneska svátek. A tak Karkulka šla k babičce. A šla přezlouku a tam najednou vidí jakse něco v křoví hýbe anajednou viskočí a Karkulka se ho nebála protože nevěděla jak zlé je to zvíře. A ten vlk se jí ptá vcotomáš vtom košíčku a Karkulka řekla buchtu a víno. A vlk se jí ptá kam jdeš Karkulko kbabičce dneska má svátek. Karkulko dámesi závody. Ano já pujdu tam vtrávě přes palouček. A ty pujdeš přes po tok. Tak šli Karkulkasi machala nohy v potůčku přitom vlk hnal jako blázen. Přitom Karkulkasi poskakovala a honila potýlky a hrálasi s beruškou. A vlk hnal až se do hnal k babičce. Azaklepe na vrátka a babička řekne kdoje a vlk řekne tojsem já Karkulka tak vstup Karkulko a vlk uděla chrams a babička je v břiše vlka. Ťuk ťuk ťuk kdoje řekne vlk křiklavým hlasem tojsem já Karkulka vstoupí a ptáse babičko proč máš tak velké uši a abychtě lépe slišela a babičko pročmáš tak velké oči a bychtě lépe viděla a babičko proč máš tak velkou pusu abychtě lépe sežrala as snědl Karkulku asel tudy myslivec a slyší cototam tak chrápe a podíváse do okna a vidí že tam místo babičky je vlk tak jde [33]
- Byla jednou jedna chaloupka az ní se kouřilo. V téchaloupce bydlelo děvčátko s maminkou. Jednou poslala maminka děvčátko k nemocné babičce, aby jí přinesla mléko, kávu, víno, povidlové buchtičky, bábovku a hořkou čokoládu. Děvčátku bylo 8 let, ale nevěděla kudy jít. Maminka jí řekla cestu. "Musíš jít rovně do lesa, v lese je cestička plná květin ale těch si nevěšimej protože by si ztratila cestu". "Potom tam jsou tři břízy a v dálce uvidíš na cestě chaloupku a k ní právě půjdeš." "Viš?" řekla maminka. "Ano mami vím", odpovědělo děvčátko. "Tuhle máš košík a můžeš jít, ale s nikým nepvýdej." "Tak ahoj řekal maminka. Děvčátko si pamatovalo cestu. Chvilku šla a potom uviděla vlka. "Ahoj pejsku" řeklo děvče. "Co tu děláš?" zeptal se vlk "Jdu k babičce támhle vidíš?" řekla holčička. "Ano ale vidíš tady ty květiny?" zpetal se vlk. "Ano ale já je nesmím trhat, protože bych mohla ztratit cestu." řekla holčička. "Tak si dáme závod." Ty půjdeš přes lávku a já rovně, ano? zeptal se vlk. "Tak jo" odpověděla. Jak tak běží holčička, tak se k chaloupce přibližuje, ale vlk už je v chaloupce asi pět min. a dávno má v břiše babičku a leží převlečený za ní. Konečně holčička klepe na dveře "pojd' dál" řekl vlk převlečený za babičku. "proč máš tak velké uši? zpetala se holka. "Abych tě lépe slyšela" odpvěděl vlk. "Proč máš tak velkou hubu, že to tak musím říct." Abych tě mohl sežrat." A snědl holčičku. Mamča doma trnula hrůzou kde je její holčička už 1 týden, dva dny, 15 hod. a dvě minuty ...Konec je docela napnutí [410]
- Maminka poslala Karkulku k babičce. Karkulka šla po lese a potkala vlka. Vlk ji zajal a donutil Karkulku aby zašla za babičkou a omráčila ji než přijde vlk. Co měla Karkulka dělat, a proto šla a šla, až došla k

chaloupce a tam vešla do chaloupky a babička si Karkulku splekla s vlkem, a sněda ji. To je KONEC [58]

- *V jedné chatce žila matka s dcerou. Dceři říkal, že jí červená Karkulka, protože pořád chodila v červeném. Červená Karkulka měla babičku ta byla moc hodná, ale nebydleli spolu. Babička měla vlastní chatičku v lese měla i menší zahrádku. Jednou byl významný den. Babička měla narozeniny. A červená Karkulka s maminkou napekly bábovku a tu daly do košík do kterého ještě přidaly víno a nějaký dárek. Maminka řekla Karkulce, aby to donesla babičce a aby jí popřála vše nejlepší i za maminku. Karkulka si jako obvykle vzala červený plášť a než vydala na cestu maminka jí upozornila, aby se s nikým nebavila a někde nezastavovala a hlavně aby se včas vrátila. Karkulka se tedy vydala na cestu, šla lesem. Potkala spoustu zvířátek. Pozorovala veverka jak lezou po stromech a poslouchala zpívání ptačku. Karkulka má moc ráda přírodu a tak velmi ráda chodí do lesa. Někdy to vypadá že si i se zvířátky povídá možná to je pravda. Jede si tak klidně, ale najednou potká vlka ona s trochu lekla. Vlk se jí vyptává kam de, co má v košíku. Karkulka mu řekla, že jde k babičce, která má narozeniny a že jí nese něco dobrého. Vlk se jí zeptá kudy se tam jde a ona mu vše řekla. Karkulka šla dál, protože ví že si s nikým nemá povídat. Vlk ví kde bydlí babička a vezme to zkratkou aby tam byl dřív než babička. Podařilo se. Vlk vtrhl do chatičky a babičku snědl. Měl v plánu, že sní i Karkulku. Než přišla Karkulka vlk si na sebe vzal babiččino oblečení aby si Karkulka mislela že to je babička. Jednou někdo zaklepe na dveře. Vlk myšlená babička leží v posteli a ptá se jemným hláskem kdotoje. Karkulka odpoví to jsem já tvá vnučka a vejde dál. Spatřila babičku říká si že vypadá trochu divně. Ptá se babičky o které neví že je to vlk. Babičko proč máš tak velké oči? To abych tě lépe vyděla. Ptá se dál. Babičko proč máš tak velké uši. Ta abych tě lépe slyšela. Ptá se dál Proč máš tak velké zuby? To abych tě mohla lépe sníst a vrhne se na Karkulku a dochází jí že je to vlk. Karkulka křičí co nejví to de. Vlk po té si lehne a spí přitom velmi nahlas chrápe. Kolem jde myslivec a léká se že babička tak chrápe. [616]*

Tato skupina vystavěla pohádkový příběh podobně jako Perrault. Vlk sežere babičku i Karkulku a tím příběh končí. Na rozdíl od Perraulta se sice v příběhu objeví myslivec, ale autoři mu nedovolí, aby oběma ženám pomohl. Zůstane stát před chaloupkou a léká se že babička tak chrápe [616]. Právě přítomnost myslivce odlišuje tyto dva způsoby vyprávění. Perrault ve svém vyprávění postavu myslivce nechce použít, protože chce dívku ztrestat a varovat ostatní. I když právě za jeho závěrečným mentorováním vidíme otcovsky zdvižený varovný prst, nemá Perraultova postava otce ani stín „zodpovědné, silné a zachraňující otcovské postavy“ (s. 168), která by mohla dívce pomoci vymotat se ze tmy vlastních zahlcujících pocitů. Proti tomu postava myslivce našich autorů vstupuje do děje s jasnou starostí o to, co se doma děje. Např.:

- *A šel okolo toho domečku myslivec. A řekl si ta babyčka nak chrápe a pujdu se dovnitř podívat [23]*
- *A náhodou sel okolo mislivec a pomislelsi vdit' babyčka tak chrápala padivalse don okenka a vidí vlka. [24]*
- *asel tuďy myslivec a slyší cototam tak chrápe a podiváse do okna a vidí že tam místo babyčky je vlk tak jde [33]*

Zdá se, že alespoň pouhá přítomnost potenciálního zachránce plní pohádku nadějí, že přece jen všechno dobře dopadne. Jakoby autoři při psaní pohádky jen usnuli, jak se to stává rodičům, když unavení předčítají svým dětem a šťastně došli k místu, kdy už je téměř jisté, že Karkulka bude zachráněna. „Ale o tom až zítra večer, milé děti“, jak rády říkají televizní hlasatelky po skončení pohádky na dobrou noc. Nebo slovy našeho autora: *Mamča doma trnula hrůzou kde je její holčička už 1 týden, dva dny, 15 hod. a dvě minuty ...Konec je docela napnutí. [410]* Takovéto napětí nemusí vůbec pohádkovému příběhu uškodit, protože otevírá prostor pro fantazii a každé dítě si představuje po svém způsob svého vysvobození. Důležité je ovšem příběh skutečně dokončit, vrátit se k němu, dočíst jej do konce a splnit tak nejdůležitější poslání pohádky; totiž, že všechno šťastně dopadne. Jinak se pohádka, která původně vypadala jen jako nedokončená, mění na takovou, jejímž záměrem bylo, aby Karkulka zůstala sežraná, jak vidíme u autorů v této skupině. Stává se potom hrozivým příběhem, stejným jako v Perraultově pohádce.

Co tedy vedlo naše autory k tomu, aby nechali Karkulku ve vlkově břiše a myslivce za dveřmi? V případě autora [58] se můžeme domnívat, že za Karkulčíným sežráním babičkou stojí „strašlivé matčino potrestání“ (s. 171) za to, že si nejen dovolila svádět, ale dokonce byla svedena. Autor se nejen nevyhýbá setkání s vlkem (s pohlcující špatností), ale dokonce vlkovi dopřeje sexuálního spojení už v lese. Poté, co vlk Karkulku zajme, podrobí si ji, zcela ji ovládne a nakonec sám navrhne, že se společně zbaví matky. Karkulčino sežrání tak vnímáme jako potrestání za to, že skutečně svedla otce a pokusila se odstranit matku. V takovém případě se autor vyhne vysvobození Karkulky a tudíž *bodou obratu*, v němž může Karkulka poučená zničující zkušeností dospět v moudřejší a zralejší bytost.

Je to Karkulčino „znovuzrození na vyšší úrovni“ nebo také „dosažení vyššího stavu osobnostního uspořádání“ (s. 175, 177), co můžeme nazvat Karkulčíným ziskem

z právě prožité zahlcující zkušenosti a také výsledným poselstvím pohádky. Může se nám zdát divné, proč autoři ukončili příběh teď, když Karkulka podlehla touze svést otce, setkala se s pohlcující špatností, byla potrestána a *zemřela*, proč dovedli myslivce před chaloupku a tím příběh ukončili. Musíme si ale uvědomit, že člověk, který prošel něčím tak stresujícím, tak hrozícím zahlcením, jako je boj se sebou samým a svými netvory, potřebuje odpočinek, aby se vzchopil k dalšímu životu. I v pohádkách se setkáváme s hrdiny, kteří po těžkých bojích usnou a po probuzení zjistí, že se ocitli zpátky ve svém království. A kde jinde je pro malé dítě bezpečněji než v břiše? Ranější způsob bytí, jemuž Karkulka po sežrání propadne, pohádka zobrazí „jako celou zpět až k existenci v lůně před narozením“ (s. 175). Možná proto našim autorům stačí pouhá myslivcova přítomnost. Jakoby tím říkali: „Záchrana je nablízku, všechno je v pořádku, můžu spát“. Sami dobře známe, že v kritické situaci, která ohrožuje náš život, si oddechne, když se objeví záchrana a na malý okamžik přestáváme spolupracovat na našem vysvobození, jako bychom si konečně mohli dopřát teplého bezpečí spánku. Samotné zjevení zachránce sice ještě neznámá, že jsme z nejhoršího venku, naopak se často teprve teď od nás očekává, že vyvineme maximální úsilí pro naši záchranu. Ale pokud jsme vyčerpaní předchozím bojem, raději bychom zůstali na místě a představa dalšího boje je mnohem děsivější než právě prožitá zkušenost.

Stejně jako v předchozí skupině i zde mohou naši autoři cítit strach, že nebudou schopni přechodu do jiného, nového a tudíž neznámého života. A i když učinili všechny kroky směřující k jejich větší osobnostní zralosti, jsou příliš zmožení předchozí zkušeností, než aby si troufli představit si, že je čeká šťastná budoucnost.

3.5. Pátá skupina – pohlcení otce/vlka

V poslední **páté skupině** jsou všichni autoři, kteří zacházejí s pohádkovým motivem podobně jako ve verzi bratří Grimmů. Těchto třiapadesát autorů¹⁹ dovolí Karkulce setkat se vlkem v lese, nechají vlka sežrat obě ženy a nakonec povolají myslivce, aby je zachránil -11, 12, 18, 26, 29, 214, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 310, 41,

---

¹⁹ Jejich texty viz přílohu č.3

42, 43, 44, 46, 49, 51, 52, 53, 54, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 71, 72, 73, 74, 81, 82, 83, 85, 91, 93.

Patří sem i texty, v nichž jsou postavy navzájem zaměněny nebo v nich vystupují jiné postavy, ale text zůstává svým obsahem a strukturou poměrně věrnou variací na *Červenou Karkulku*:

- *Červené Karkulce a Kanci*

Byla žila jednou holka která nosila červený oblečení i čerenej čepeček. Jednou jí máma řekla ať jde s košíky jídla a pití k babičce. Tak ona šla. Prošla lesem a náhle vidí kance. Lekla se a utíkala ale kanec ji dohnal. Protože on běžel nejmín 51 Km za h. Ona byla pomalá. Tak jí zastavil a řekl jí. Karkulko neboj se mě já jsem hodní kaneček, já ti nic neudělám. Tak šli spolu lesem a kanec ji chránil až došli k babičce. Karkulka dala babičce košíček s jídlem a pitím. Ale co se stalo. Kanec který měl čekat na Karkulku venku vlítl do dveří, zabouchlje a řekl. Teď vás obě sežeru. Kanec který byl tlustý špinavý od blata skočil nejdřív po babičce která byla hodně hubená a stará (moc se teda nenažral) a sežral ji. A potom řekl Karkulko teď jsi na řadě ti" ! Karkulka křičela ale nic tak ji sežral. A když myslivec šel okolo a chtěl se podívat jak babička žije. Tak šel dovnitř a viděl tlustýho kance. Rozpáral mu břicho a vindal obě děvčata. Kanci nacpal do břicha slepice a nechal ho spát. Když se šel napít kanec benzínu tak spadnul do benzínové nádrže a umřel. Babička s Karkulkou žili dobře a vesele. A taky měli pověšenou tu kůži s kance na zdi. Zazvonil zvoneček a veselé pohádky je koneček. [55]

- *O Červené Karkulce*

"Maminka řekla" Karkulko dojdeš za vlkem on má narozeniny "Karkulka řekla" dobře dojdu tam "Maminka" Karkulko dávej si bacha na divokou babičku a di jenom poušti. "Maminka" dala "Karkulce do košíku kuře, víno, stehno. a Karkulka šla šla šla šla až došla k potoku. Atam na ni čekala divoká babička a řekla jí Karkulko vlk má rád květiny di do haje pro sasanka. Divoká babka šla kratší cestou až došla k chalupě a řekla vlku to jsem já Karkulka a vlk řekl Karkulko pod' dál je otevřeno já jsem nemocný a ležím v posteli, divoká babka šla k posteli ozvalo se jen chrams chrams a divoká babka sežrala vlka a převlíkla se za něj a zachvíli přišla červená Karkulka a divoká babka převlíkla za vlka jí sežrala a pak přišla armáda USA a zastřelila divokou babku. Karkulka a vlk oba vylezli živý a všechno dobře dopadlo a zazvonil zvonec a pohádky je konec [57]

- *O červené Karkulce*

Jednou na vesnici žila malá holčička. Když měla narozeniny tak jí rodiče daly červené šatičky a klobouček. A holčičce se to náramně líbilo, takže to všude nosila a lidé jí začali říkat červená Karkulka. Jednou maminka Karkulku poslala k babičce do lesa, aby jí přinesla košík s jídlem a pitím. Když Karkulka dorazila do lesa potkala medvěda Gryzlyho. Medvěd se na ní podíval a říkal: kam jdeš Karkulko Karkulka se zarazila a řekla vy mně znáte ? A medvěd řekl kdo by tě neznal, babička mi o tobě povídala. A když už jsi tady nechtěla by sis

mě vzít za ženu ? A Karkulka řekla si blázen vždyť ty jsi tak odporný že bych se tě každé ráno lekla ! a odešla. Medvěda to naštvalo a rozhodl se její babičku snít a bude dělat v domě babičky babičku. Karkulka zatím dorazila k babičce, ale nevěděla že v babě je medvěd. Vstoupila dovnitř a zhrozila se v posteli ležela hnědá chlupatá bytost. Ale ovládla se a zeptala se babičko proč máš tak chlupaté nohy? Abych lépe chodila. A babičko proč máš tak velké břicho ? Abych měla zásoby v břichu. A babičko proč máš tak velké a ostré zuby ? Abych tě mohla lépe sežrat ! Medvěd v budoucě zatím ulehl a tvrdě spal. Myslivec došel k boudě a vše, ale místo babičky našel medvěda s plným břichem. A z břicha se ozývalo pomoc ! pomoc ! myslivec to uslyšel vzal skalpel a rozřízl medvědovy břicho a z něj vyskákala babička a Karkulka. Myslivec našel velikou lest nafoukl balónky heliem dal mu jich do břicha co se jen vešlo a pak břicho zašil. Medvěd se mezitím probudil a chtěl vyskočit z postele, ale nešlo mu to protože se vznášel u stropu a pak vylytl ven. A všechno dobře dopadlo. [75]

Autoři v páté skupině napsali příběhy, které se svou strukturou podobají nám známé pohádce o Červené Karkulce a na rozdíl od ostatních autorů se nevyhýbají tématu pohlcení v žádné z jeho podob, které jsme si uváděli. Dokonce se zdá, že žáci v této skupině jsou vývojově přece jen trochu dál než ostatní. Struktura jejich příběhů má všechny znaky dobré pohádkové struktury. Příběhy mají pevnou stavbu s jasným začátkem a zápletkou směřující k uspokojivému vyřešení na konci. O tom, že jejich autoři dosáhli vyšší úrovně psychického vývoje svědčí i to, jak dokázali do svých příběhů integrovat Nadjá, reprezentované matkou varující Karkulku před nástrahami cesty. V této skupině je osmnáct autorů z devatenácti, kteří objevili význam Nadjá jako součást osobnosti a zahrnuli ho do svých příběhů, aby v postavě matky varovalo Karkulku. Jeden autor dokonce své hrdince dal jasně jméno Mařenka, dokud jí babička neušila *červený šat a červenou čepičku a od té doby jí říkají Červená Karkulka* [65]. Jakoby nám autor říkal, že hrdinka z pohádky O Jeníčkovi a Mařence dospěla a začala řešit problémy svého věku. Nebo jinak řečeno, že příběh o Červené Karkulce začíná tam, kde končí příběh Mařenky.

Také vzdor vůči matce, symbolizovaný jako boj mezi principem slasti a principem reality, je lépe verbalizovaný:

- *Maminka jí řekla abi nechodila lesem ale po silnici. Karkulka šla po silnici ale že jí bylo teplo tak šla lesem. [26]*
- *Karkulko jdi radši po silnici víš že vlese je vlk a tak Karkulka šla. Když přišla k lesu tak chtěla jít o kolo lesa po silnici ale les tak voněl tak šla do lesa [54]*

- *Jednou jí maminka poslala k babičce, aby jí donesla košík dobrot, ale řekla jí, aby nechodila skratkou přes les. Ale Karkulka neposlechla a šla lesem. [49]*
- *Tak Karkulka šla a šla až najednou uviděla lesní jahody. Maminka sice říkala, že se nemam někde dlouho zdržovat. Ale co maminka mě stejně nevidí tak si jich pár natrham a zase půjde dál. [64]*
- *maminka zdálky naní volala: "Nehoň se za motýlem a nechod' k potoku !" "Ano." Zavolala Karkulka. ... Vlk k babičce doběhl jako první. Karkulka se za se honila za motýli. [65]*

Příběh s medvědem nebo kancem [57, 75] na místě vlka dokazuje Karkulčinu sexuální nezralost. To, že se na místě sexuálního partnera objevuje zvíře, ukazuje, jak malé dítě vnímá sex jako něco zvířecího; jako něco, co budí odpor. „Pohádky nám dávají tušit, že ...to, co jsme vnímali jako nebezpečné a odporné, jako něco, čemu je třeba se vyhýbat, musí změnit svůj vzhled, aby mohlo být prožíváno jako opravdu krásné.“ (s. 274). Když medvěd požádá Karkulku o ruku, *Karkulka řekla si blázen vždyť ty jsi tak odporný že bych se tě každé ráno lekla!*. Karkulka rozumí tomu, co znamená sňatek, protože mluví o tom, že by se ho každé ráno lekla; správně tuší, že po společně strávené noci. Ale není zatím schopná pochopit proměnu, která po sexuálním spojení způsobí, že se ze zvířete stane krásný princ. Její představa sexu je stále *zakletá* v podobě čehosi animálního. Dokud nedozraje, nemůže ani dojít k „poznání, že sexualita může vypadat docela jinak, než jak jsme si ji předtím představovali“ (s. 274). Protože je Karkulčina představa sexuality velmi mlhavá a projevuje se jen jako „přání a úsilí přimět otce, aby ji miloval víc než kohokoliv jiného“, je setkáním s otevřenou sexuální výzvou znechucená. I když se její sexualita odehrává na platonické úrovni, její (nevědomé) jednání vede k tomu, že je nakonec vlastní nezralou sexualitou přemožena a pohlčena. Kdyby byla dívka zralejší, zřejmě by dopustila, aby se ze zvířete jednou stal krásný muž, v tomto vývojovém období si to zřejmě ani neumí představit.

Když autoři zaměnili vlka za jiné zvíře a v případě medvěda odhalili, že v celém setkání Karkulky se zvířetem v lese jde o sexuální spojení, mohlo jít i snahu *vyhnout se tématu pohlčení* ve smyslu touhy po otci. Setkání s vlkem v lese je nebezpečné a může se stát, že nás pohltní. Ale setkání s kanečkem, který dokonce chce Karkulku chránit cestou k babičce, odkazuje spíše na snahu najít Karkulce adekvátního

(k nezralé dětské psychice) zvířecího ženicha jako náhradu za otce. Také otevřené medvědí námluvy jsou z píše z okruhu pohádek o zvířecím ženichovi než z problematiky oidipského konfliktu. Jakoby autoři chtěli být o malý krok napřed; možná, že začínají tušit v čem spočívá lidská sexualita, ale jsou z toho tak zmatení, že nakonec příběh pokračuje pomstou zhrzeného nápadníka. V textu [55] se znovu objevuje prvek potenciálního kanibalismu, jako doklad nezralé sexuality autora. Myslivec zašije do vlka nádivku v podobě slepic a hodí ho upéct do nádrže s benzínem.

Podobné náznaky tušení významu lidské sexuality se objevují v textu, v němž vlk při setkání v lese Karkulku škrábne. *Když došla do lesa tak viděla jahody a chtěla je natrhat. Došla k nim a začala je trhat. A vtom se tam oběvil vlk. Karkulka se vyděsila a vlk ji škrábl. Karkulka se rozplakala a aby přestala Karkulka plakat udělal vlk stojku a Karkulka přestala plakat.* [65]. V této části není pochyb o tom, že autor tuší, že při prvním sexuálním kontaktu působí muž ženě zranění. Nepřipravená dětská psychika ale nedokáže s takovou informací pracovat jinak, než že se jí nechá zcela pohltit.

Specifický je text, v němž je babička osvoboditelkou Karkulky:

- *Modrá Karkulka*

Byla jednou jedna Modrá Karkulka říkali jí tak, protože nosila modrý čepeček a modrou sukni. Jednou jí maminka vypravila k babičce, alby jí přinesla víno a buchty. Modrá Karkulka přinesla víno a buchty. Jenže když šla domů potkala vlka. Ale Karkulka se lekla a utíkala domů, vlk jí pronásledoval a sežral celou rodinu chramst chramst. A v tom příklusá babička na koni a v brnění. Pak ho zahrabou do země a třetí rok na tom místě vyroste řepa. Ale všichni táhnou, ale nevytáhnou ani jeřáb ani obr, tak tam roste dodnes. [56]

Tento text se zdá být zcela opačný ve svém vyvrcholení. Je to babička, která osvobodí Karkulku i celou její rodinu. Její velkolepý příjezd na koni a v brnění má sice spíše mužské znaky, stejně jako jeřáb nebo obr, ale možná tím ještě lépe odkazuje na mocnou sílu mateřské lásky, s níž je matka schopná dceři nejen odpustit, ale pomoci jí z neshody, do níž se dostala svou nezralou sexualitou. Modrá barva, kterou Karkulka v tomto příběhu nosí, symbolizuje čistotu, cudnost, ale také prázdnotu. Odkazuje na dětskou čistotu, která je Karkulce vlastní. Při cestě za babičkou nepotká vlka a tudíž není nucena poslat ho za svou potenciální sexuální soupeřkou. Vlk ji potká

po cestě zpět domů *ale Karkulka se lekla a utíkala domů, vlk jí pronásledoval*. I když se Karkulka chová vzorně, přece ji vlk pronásleduje a sežere. A sežere nejen Karkulku, *ale celou rodinu chramst chramst*. Zdá se, že před vlastní sexualitou a touhami po tom, aby nás otec miloval, nemůžeme utéct. Dokonce i když utečeme do nižšího stádia vývoje a vrátíme se zpět do konejšivé mateřské náruče, nemůže to být navždy. Tato pohádka v sobě nese varování, že pokud budeme před svými úzkostmi z vlastního zranění utíkat a schovávat se u svých rodičů, může to zničit nejen nás, ale celou naši rodinu. Jakoby nám autor chtěl ukázat, že i když se vyhneme touze vlastnit a milovat otce, i když budeme utíkat před vlastní pohlcující špatností, nevyhneme se pohlcení. Dokonce říká, že naší úzkostí může být zahlcena celá rodina, ale že existuje šťastné řešení, pokud budou všichni spolupracovat na jejím odstranění.

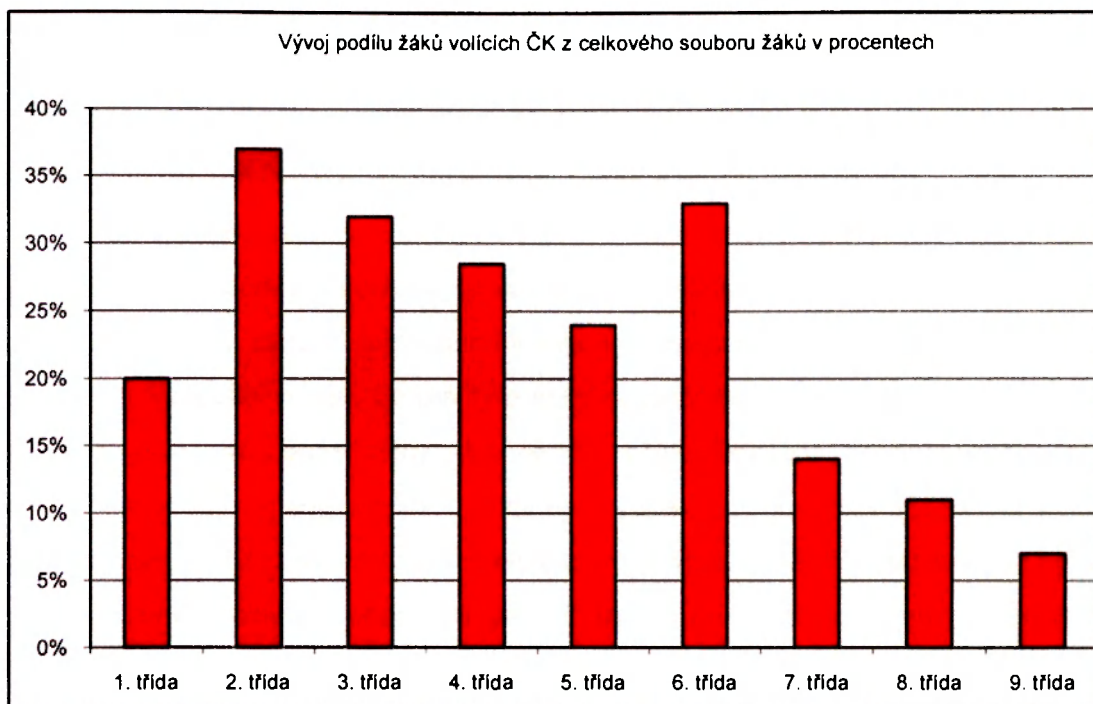
4. Ontogeneze zacházení s Červenou Karkulkou

V předchozích kapitolách jsme naznačili možné souvislosti mezi věkem žáka a obsahem vybrané pohádky. Zvláště z třídění textů podle způsobu zacházení s ústředním motivem pohlcení je patrné, že způsob, jakým žáci tvoří pohádku o Červené Karkulce, je závislý na jejich psychosexuální zralosti. Abychom si potvrdili souvislost mezi věkem dítěte a preferencí pohádky o Červené Karkulce, vytvořili jsme tabulku, v níž jsme zaznamenali vývoj podílu žáků volících Červenou Karkulku z celkového souboru oslovených žáků.

	počet žáků v ročníku	podíl žáků volících Červenou Karkulku	podíl žáků volících Červenou Karkulku v procentech
1. třída	40	8	20 %
2. třída	38	14	37 %
3. třída	34	11	32 %
4. třída	36	10	28,5 %
5. třída	33	8	24 %
6. třída	49	16	33 %
7. třída	36	5	14 %
8. třída	46	5	11 %
9. třída	41	3	7 %
Celkový počet	353	80	22,7 %

Pro větší přehlednost si vývoj podílu žáků volících Červenou Karkulku zobrazíme pomocí grafu, který vyjadřuje tento podíl v procentech.

graf 1

Na grafu znázorňujícím vývoj podílu žáků volících Červenou Karkulku z celkového souboru žáků je patrný sestupný průběh volby pohádky se skokovitým nárůstem ve druhé a v šesté třídě. Ve druhé třídě volilo pohádku o Červené Karkulce 37% procent žáků a v šesté třídě 33% žáků. Relativně nízký počet žáků volících Červenou Karkulku v první třídě by mohl odpovídat našemu předpokladu o volbě pohádky v závislosti na věku dítěte. První třída je obdobím *sexuální latence*, v němž „relativní dospělost střídá dávné symbiotické spojení s matkou i sexuální spojení fantazírované“²⁰. Tato *relativní dospělost* představuje důležitý mezník ve vývoji dítěte, kdy se dítěti otvírá svět jako nový prostor ke zkoumání. Zatímco pro věkově mladší Jeníčka a Mařenku je les (svět) nebezpečným místem, do něhož „musejí být vystrčeni, Červená Karkulka odchází z domova ochotně“ (s. 166). V první třídě se zdá být stejný počet žáků, kteří do světa školy museli být *postrčeni*, jako žáků, kteří naopak do školy *odcházejí ochotně*, ale všichni společně uvnitř nového prostoru ještě *bloudí a ztrácí se*²¹ stejně jako v lese bloudí a ztrácí se Jeníček s Mařenkou i Karkulka. Téměř shodný

²⁰ PSŠE, s. 25

²¹ PSŠE, s. 29

je i podíl žáků volících Červenou Karkulku a žáků volících pohádku o Jeníčkovi a Mařence. Tuto pohádku volilo sedm žáků prvních tříd proti osmi prvňákům volících Červenou Karkulku. Relativně nízký podíl žáků volících Červenou Karkulku v první třídě může být tedy dán specifickým nerovnoměrným rozložením psychosexuálního vývoje v první třídě, kterou „charakterizuje vnitřní a vnější diferenciací“.²²

Od náhlého skokovitého nárůstu podílu žáků volících Červenou Karkulku ve druhé třídě je sestupný průběh volby velice patrný. Celkově sestupný průběh v podílu oslovených žáků, kteří si jako individuálně významnou pohádku vybrali Červenou Karkulku, vypovídá o tom, že pro tyto žáky neměla volba Červené Karkulky stejný význam jako pro Bettelheima. Ve shodě s Bettelheimem bychom měli spíše předpokládat vzestupnou tendenci preference pohádky o Červené Karkulce, pokud bychom se drželi teze, že tato pohádka vypovídá o dítěti, které „již bojuje s pubertálními problémy, není však pro ně zralé citově, neboť nezvládlo problémy oidipské“ (s. 167) a jež „cítí, která z mnoha pohádek pravdivě odpovídá jeho vnitřní situaci v daném okamžiku (s níž samo nic nezmůže) a stejně tak cítí, v čem mu pohádka nabízí pomocnou ruku v pochopení nesnadného problému“ (s. 59). Na explicitní rovině bychom tedy očekávali, že volbou pohádky žáci nevědomě potvrzují vývojově psychologické interpretace a tudíž by se podíl žáků volících Červenou Karkulku měl od šesté třídy s ohledem na počínající pubertu a zvyšující se zájem o sexualitu stupňovat. Z grafu ale jasně vidíme, že naši žáci k volbě jedné pohádky ze všech nabízejících se nepřistupovali tak, že by vyjadřovala jejich pochopení pro to, kterou pohádku ze všech stojí za to převyprávět jako reprezentativní.

Celkově sestupný průběh v podílu žáků, kteří si zvolili jako individuálně významnou pohádku o Červené Karkulce, jednoznačně vypovídá o tom, že pro tyto žáky neměla volba Červené Karkulky význam přímého vyjádření intenzity zájmu o *sexualitu*. Sestupný trend preference této pohádky spíše vypovídá o tom, že čím více se žáci vzhledem ke svému dospívání mohou věnovat přímému zájmu o sexualitu, tím menší podíl z nich volí nepřímé, sublimované vyjádření zájmu prostřednictvím Červené Karkulky.

---

²² tamtéž, s. 25

Je tedy volba pohádky o Červené Karkulce nakonec sublimovaná, kulturně přijatelná forma vyjádření intenzity jejich zájmu o sexualitu, která je jako náhrada přímého vyjádření zájmu o sexualitu v každodenních interakcích se spolužáky volena s postupujícím věkem stále menším podílem žáků? Jak potom ale vyložit ty dva rázovité vzestupy v podílu volby „sublimovaného vyjádření zájmu o sexualitu“ prostřednictvím pohádky o Červené Karkulce v šestém a především ve druhém ročníku? Vzestup zájmu o červenou Karkulku v šesté třídě lze ještě vysvětlit počínající pubertou, a tedy přece jen rázovitým vzestupem intenzity samotného zájmu o sexualitu. Ale co ten ve druhém ročníku? Neměly by v tomto období být žáci ve stadiu *latence*, kdy slovy samotného Freuda „*časný rozkvět sexuality mizí*“?

Podívejme se však na citovanou Freudovu tezi v širším kontextu. Ve stati *O sobě a psychoanalýze*²³ je citovaná teze součástí stručného výkladu *dvoudobého lidského sexuálního života* a potažmo vývoje *sexuálního života* ve školním věku: „Nejpozoruhodnější vlastností lidského sexuálního života je jeho dvoudobý náběh s mezipauzou. Ve čtvrtém a pátém roce dosahuje prvního vrcholu, pak tento časný rozkvět sexuality mizí, živelné snahy podlehnou vytěsnění až do puberty, a trvá období *latence*, v níž se ustavují reaktivní výtvořky: mravnost, stud a hnus. Mezi všemi živočichy se dvoudobost sexuálního vývoje vyskytuje asi pouze u člověka, je snad biologickou podmínkou jeho dispozice k neuróze. Puberta znovu oživuje snahy o obsazení objektů raného období, stejně tak i citové vazby oidipského komplexu. V sexuální životě puberty zápasí spolu podněty raného období a zábrany období *latence*.“²⁴

V období *latence* a *puberty* tedy nejde o otázku *intenzity* samotného zájmu o sexualitu, jako spíše o *intenzitu* jeho *vytěsňování*; avšak nikoliv o sublimaci, ale o *reaktivní výtvořky* – *mravnost, stud a hnus*. Především pak jde o *intenzitu* řešení *oidipského komplexu*.

Cílem řešení *oidipského komplexu* je podle Freuda jeho *likvidace*: „Při likvidaci oidipského komplexu se chlapec musí objektního obsazení matky vzdát. Na jeho místo

---

²³ S. Freud, Spisy z let 1925-1931, s. 54

²⁴ S. Freud, *tamtéž*

může nastoupit dvojí, buďto identifikace s matkou, nebo zesílení identifikace s otcem. Poslední vyústění pokládáme za normálnější, dovoluje, aby něžný vztah k matce byl do jisté míry uchován. Šlo tedy o to, že zánikem oidipského komplexu se upevnilo chlapcovo mužství. Zcela obdobně může oidipský postoj děvčátka vyústit v zesílení identifikace s matkou (nebo ve vytvoření nové identifikace), která ustálí ženskou povahu dítěte.²⁵ Podle Bettelheima Červená Karkulka nabízí inspiraci k této likvidaci oidipského komplexu – tedy ze strany přijetí tabu *incestu*. Zároveň nabízí inspiraci k jeho řešení v rámci posílení heterosexuální orientace. Zachování *něžného vztahu k otci* by zde bylo zajištěno identifikací s takovou matkou, která miluje otce-myslívce, nikoliv otce-vlka. A otec-myslívce rozhodně není otcem, který by tabu incestu porušoval obcováním s Karkulkou či babičkou jako otec-vlk. Naopak je tím, kdo Karkulce umožňuje a připravuje *likvidaci* takového otce-vlka.

I když je Červená Karkulka v Bettelheimově pojetí pohádkově podaná; jako příběh se šťastným koncem, je nakonec přece jen *mravnostní*, mravní poučkou. Perraultovo pojetí Červené Karkulky podtrhuje tento mravní podtext pohádky, zatímco v Bettelheimově pojetí jde v pohádce spíše o hlubší vývojově psychologickou rovinu lidského zrání než o prosté mravní ponaučení. Přesto rozměr mravního poučení, kterého si je sama Karkulka vědoma díky čerstvě získané zkušenosti, vytváří korunu celého příběhu: „*Do smrti už neodbočíš z cesty a nezaběhneš do lesa, když ti to maminka zakáže.*“ Vzhledem k tomu by tedy volba pohádky o Červené Karkulce spíše než sublimovaným projevem sexuálního zájmu byla reaktivním výtvozem orientovaným vůči dosud nevyřešenému oidipskému komplexu. Pocit hnusu, který Karkulka cítí při setkání se zvířecím nápadníkem *A Karkulka řekla si blázen vždyť ty jsi tak odporný že bych se tě každé ráno lekla !* [75], je tedy ukázkovým reaktivním výtvozem vůči vytěsněné sexualitě, jejíž přímé zobrazení se zdá nezralému člověku odporné.

Celkově sestupný průběh podílu žáků, kteří volili pohádku o Červené Karkulce, nevypovídá tedy tolik o postupném přechodu od sublimované formy vyjádření zájmu o sexualitu k přímému vyjádření zájmu o sexualitu v každodenních interakcích se

---

²⁵ S. Freud, *Mimo princip slasti a jiné práce z let 1920-1924*, str. 205

spolužáky²⁶, jako spíše o tom, jak velký podíl žáků se řešením oidipského komplexu zabývá natolik intenzívně, že je pro ně přitažlivé na jeho vytěsňování reagovat mravní poučkou Červené Karkulky. Rázový vzestup v šestém či druhém ročníku tak vlastně nemusí být v rozporu s výše citovaným Freudovým výkladem sexuálního života ve školním věku. Oba v podstatě potvrzují Freudem naznačovanou potenciální nedořešenost oidipského komplexu do puberty. Jen s tím, že ve druhém ročníku nárůst podílu pohádky odpovídá spíše reakci na požadovaný *obrat k mravnosti* (jako k sexualitě vytěsňované z přímého projevu), zatímco v šestém ročníku na požadovaný *obrat k sexualitě* (jako k sexualitě nevytěsňované), k jejímu druhému a definitivnímu rozkvětu.

Nyní se podíváme, jak žáci zacházejí s pohlčením nikoliv ve smyslu pouhého sežrání Karkulky, jak tomu bylo v předchozí části, ale ve smyslu pohlčení na symbolické rovině. V předchozích částech jsme původní kategorii pohlčení dále dělili podle toho, jaký je další osud Červené Karkulky jako dívky, která si dovolila svádět a byla svedena. A řekli jsme si, že pohlčení v pohádce představuje podlehnutí touze svést otce, setkání s pohlcující špatností, trest, smrt nebo také bod obratu. A také jsme si všimli, že se naši žáci ve svých textech vyhnuli pohlčení právě v některém tomto symbolickém významu. Texty jsme opět rozdělili do skupin tentokrát podle toho, jak naši žáci zacházejí s pohlčením jako celkovým obrazem oidipské touhy sexuálně nezralého dítěte. Tak v **první skupině** jsou tři autoři, kteří Karkulku ochránili před pokušením Ono tím, že zcela vynechali postavu vlka. Ve **druhé skupině** sedmi autorů se Karkulka s vlkem setká, ale autoři zabránili jejímu i babiččinu pohlčení. **Třetí skupina** deseti autorů odstranila babičku (domnělou sokyni), ale nedopustí, aby vlk sežral i Karkulku. Ve **čtvrté skupině** sedmi žáků vlk sežere babičku i Karkulku a ty zůstanou navždy pohlčeny. **Pátá skupina** zahrnuje třiapadesát textů, v nichž se Karkulka setká s vlkem v lese, vlk sežere babičku a posléze i Karkulku a nakonec jsou obě vysvobozeny a vlk potrestán. Následující tabulka ukazuje podíl žáků volících jeden ze způsobů zacházení u motivem pohlčení.

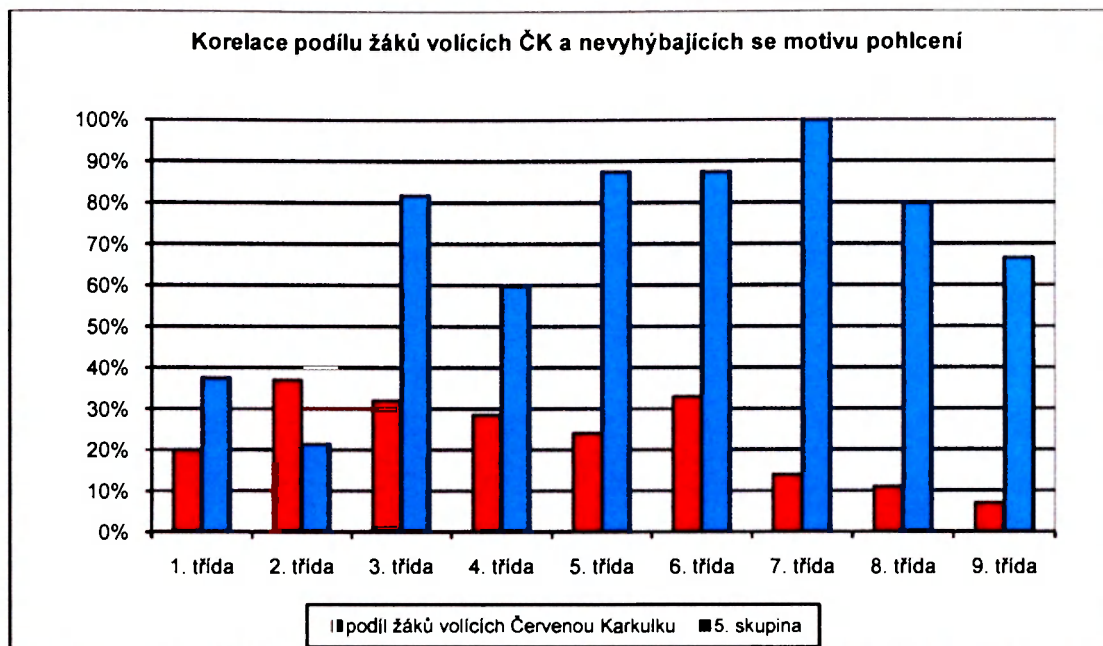
²⁶ Pražská skupina školní etnografie označuje čtvrtou třídu jako období morální předpuberty, kdy *sex je ta hlavní zakázaná a sprostá, nemorální věc*. Předchází mu doba, v níž je sexualita spojena především s přijetím sexuální identity v rámci kolektivu a následuje ho pubertální probuzení pátého ročníku, v němž se začíná *prosazovat tělesný rozměr zájmu o sexualitu*.

třída	počet žáků	1. skupina		2. skupina		3. skupina		4. skupina		5. skupina	
1. třída	8	1	12,5 %	3	37,5 %	1	12,5 %			3	37,5 %
2. třída	14	2	14,3 %	1	7,2 %	5	35,7 %	3	21,4 %	3	21,4 %
3. třída	11					1	9,1 %	1	9,1 %	9	81,8 %
4. třída	10			2	20 %	1	10 %	1	10 %	6	60 %
5. třída	8							1	12,5 %	7	87,5 %
6. třída	16			1	6,25 %			1	6,25 %	14	87,5 %
7. třída	5									5	100 %
8. třída	5					1	20 %			4	80 %
9. třída	3					1	33,3 %			2	66,6 %

tabulka č. 2

Co se tedy lze dozvědět o ontogenezi zacházení s Červenou Karkulkou z kategorizace jednotlivých textů do pěti skupin? Jestliže za nejzralejší způsob zacházení s oidipským komplexem považujeme jeho *likvidaci*, tedy likvidaci otce-vlka a identifikaci s rodičem stejného pohlaví, potom je tento nejzralejší způsob zacházení s motivem pohlcení obsažen v páté skupině. Pro ostatní skupiny platí, že volba jiného způsobu zacházení s pohlcením je výrazem nezralejšího vyrovnávání se s nedořešeným oidipským komplexem. Graf č. 2 *Korelace podílu žáků volících Červenou Karkulku a nevyhýbajících se pohlcení* potom názorně ukazuje, jak vypadá celkový průběh přijetí pohádky o Červené Karkulce jako mravní poučky a jak vypadá její korelace s volbou Červené Karkulky jako předpokládaného reaktivního výtvoru na intenzivně vytěsňovaný nedořešený oidipský komplex.

Graf 2

Vidíme, že volba Červené Karkulky byla prostým reaktivním výtvořem u všech žáků jen v sedmém ročníku. Jinak byl mezi žáky volícími Červenou Karkulku vždy určitý podíl žáků, pro které byla volba výrazem ještě nezralejšího vyrovnávání se s nedořešeným oidipickým komplexem. Z tabulky č. 2 i z grafu potom můžeme vidět, že od 3. ročníku se tento podíl pohybuje v rozmezí 40% - 0%; tedy jde víceméně stabilně o menšinu. Zatímco v 1. a ve 2. ročníku jde naopak o většinu 62% - 79%. Mohli bychom tudíž uvažovat o tom, že při prvním *obratu k mravnosti* (v prvním a druhém ročníku) většina z těch žáků, kteří intenzitu vytěsňování nedořešeného oidipického komplexu chtěli vyjádřit volbou Červené Karkulky, ještě ani nezvládala její využití jako reaktivního výtvořu povahy mravní poučky. Spíše jim byla Červená Karkulka projekční plochou pro vyjádření toho, co z řešení oidipického komplexu v nich dosud vyvolává úzkost. Toto vyjádření má ovšem inverzní podobu; to, čemu se vyhýbají, co nezobrazují. Pro žáky třetím ročníkem počínaje, bychom pak vlastně mohli tvrdit i to, že nezvládání využití Červené Karkulky jako reaktivního výtvořu povahy mravní poučky by mohlo být projevem zakládajícího se neurotického řešení oidipického komplexu u daných jedinců. A obdobně můžeme uvažovat o tom, že zřejmě od šestého ročníku by mohla absence volby Červené Karkulky vypovídat o tom, že oidipický komplex je pro oslovené žáky irelevantní, protože je zlikvidovaný. Před třetím

ročníkem bychom vlastně mohli předpokládat, že žáci budou řešit problémy ranějších, preoidipických období, což právě dokazuje téměř shodný podíl žáků volících Červenou Karkulku a podíl žáků volících vývojově mladší Jeníčka a Mařenku.

5. Závěr

Pohádka o Červené Karkulce má zvláštní postavení. Ve sbírce bratří Grimmů nenalezneme jinou pohádku, která by obsahovala další verzi pohádky, jakýsi druhý, závěrečný díl.²⁷ V našem souboru má také zvláštní místo vzhledem k počtu autorů, kteří si ji vybrali pro svou interpretaci. Ale proč ji označujeme za fenomén, není jen počtem jí oslovených posluchačů, čtenářů či vypravěčů. Jde také o její postavení na pomyslném psychickém vývojovém žebříčku. Žádná pohádka neukazuje tak naléhavě potíže spojené s oidipkými touhami, které jsou natolik nezvladatelné, že zavedou svého hrdinu do záhuby. Mocný konflikt mezi nevědomým přáním milovat a být milován a mezi vědomou touhou zachovat se správně se neodehrává na poli boje s legálním netvorem, jehož překonáním by se splnila hrdinova touha žít šťastně až do smrti. Naopak zde dítě bojuje samo se sebou a proti sobě, když chce odstranit svou matku a zůstat navždy po boku milovaného otce. Veškerá energie hrdiny je směřována proti sobě samému, vstříc vlastní záhubě, o níž teprve musí zjistit, že je vlastně očištěm před novým životem. Že musí být Karkulka zachráněna dospělým, reálným a racionálním mužem odkazuje na neschopnost dostat se ze zničující situace vlastními silami a nezralost pro činy, s nimiž se do takového dobrodružství pustila. Niterný oidipký konflikt, který pohádka obsahuje, je jen naznačen, takže si jej při troše nepozornosti nemusíme ani všimnout a pohádku můžeme číst jen jako příběh o tom, co ošklivého se může stát neposlušným dítětem. Ale skutečnost, že si ji vybralo každé čtvrté dítě, svědčí o tom, že skryté poselství, které pohádka obsahuje, není tak prosté jako u pohádky o neposlušných kůzlátkách.

Ústředním motivem pohádky je pohlčení jako důsledek Karkulčina jednání. Pohlčení, tedy sežrání vlkem, je nejsilnějším obrazem celé pohádky a symbolizuje nejen trest za to, že si dívka chtěla splnit svá nevědomá přání, ale také představuje možnou změnu v prapůvodní symbolice strašlivého iniciačního rituálu, zkoušku smrti,

---

²⁷ Viz str. 16 této práce

v němž dítě vstupuje do nové životní etapy²⁸. Snaha vyhnout se pohlčení v jeho nejrozličnějších symbolech je potom v našem souboru charakteristickou strategií více než jedné třetiny autorů (33, 75%), kteří se věnují pohádce o Červené Karkulce. Vyhybání se může být vedeno snahou ochránit sebe sama před situací, která vzbuzuje úzkost, ať jde o úzkost z poznání netvora v sobě nebo o strach, že nedovedeme sami sebe překonat a postoupit do další etapy našeho vývoje. Snahu vyhnout se pohlčení nebo vůbec strategii vyhybání se můžeme zařadit mezi egoobránné mechanismy, které samy o sobě nejsou definovány negativně. Jsou produktem naší zkušenosti s různými okolnostmi našeho života a často jsou spíše užitečnou strategií chránící Já před poškozením, zraněním nebo rozpadem.

Nejčastějším způsobem vyhybání je vyhnutí se pohlčení v jakémkoliv jeho podobě. Je to soubor pohádek, v nichž vlk sežere babičku a setká se s Karkulkou v chaloupce převlečený za babičku a v babiččině posteli. Příběh nemá konec, je ukončen právě v okamžiku setkání Karkulky s vlkem v chaloupce, nebo když se Karkulka začne vyptávat. Pohádka je utvořena podle oidipského přání malého dítěte; matka zmizela a otec zůstal v podobě, která mu náleží v oidipských představách; v podobě svůdce, který se uchází o lásku dítěte. Otcova reálná, ochraňující existence v podobě myslivce nemá v tomto příběhu místo. I když hrozba potenciálního pohlčení stále existuje, je to stav „smrtící fascinace sexualitou – zažívaný současně jako největší vzrušení a největší úzkost -, jež se pojí s oidipskými touhami holčičky po otci“ a který nedovolí dítěti pracovat na své záchraně. I když ve dvou případech se v tomto souboru objeví Karkulka, jež sama vlastními silami vlka velmi brutálním způsobem zabije a nakonec sní, aniž by potřebovala otcovu pomoc. Způsob osvobození, který dívka zvolí, odkazuje spíše na představy dětí o sexu jako násilí, které probíhá za zavřenými dveřmi ložnice rodičů a rychlý způsob vypořádání se s vlkem odpovídá míře úzkosti, kterou pobyt v jedné místnosti s vlkem v posteli vyvolává.

Další dvě místa zaujímají dvě podoby vyhnutí se pohlčení a to zcela odlišné svou strategií. V prvním případě se autoři vyhnou Karkulčinu i babiččinu pohlčení, nicméně alespoň Karkulce dopřejí setkání s vlkem v lese. Neupírají tedy Karkulce

---

²⁸ Pohlčení nestvůrou sehrálo v obřadech zasvěcení významnou úlohu. Zasvěcovací zkouška smrti měla odstranit čas, dosavadní vyčerpanou existenci. Viz Eliade, str. 186

oidipské touhy, ale vyhnou se veškerým důsledkům takových tužeb se vši kreativitou, které jsou schopni. Jejich matky jsou staré vdovy, čímž odpadá diskuse o svádění otce a koneckonců i nevhodném Karkulčině věku. Nebo obelžou vlastní pudové Ono tak, že nechají vlka bloudit a žalostně výt, zatímco ony ve šťastném spojení s babičkou pojídají bábovku. Jejich strategií pro vyhnutí se pohlcení je oklamání sebe, popření vlastních tužeb tím, že je nechají bloudit, že je ztratí. Zůstávají v domnění, že budou-li setrávat v sebeklamném spojení s matkou, budou-li se podřizovat svému Nadjá, jejich vlastní temné pudové stránky Ono je nenajdou.

Proti tomu další skupina autorů postupuje podobně jako zmíněný Perrault. Nechají Karkulku i babičku sežrat a přestože vytvoří postavu myslivce, neumožní mu, aby obě ženy osvobodil. Karkulka s babičkou zůstávají sežrány a ...*Konec je docela napnutí [410]*. Postava slabého otce se objevuje v pohádkách s podobným motivem oidipských problémů. Ve Sněhurce je otec dívce velmi málo k užítku, i když nám pohádka dává tušit, že právě o jeho přízeň jde v konfliktu mezi dívkou a macechou. V Jeníčkovi a Mařence je otec sice milující, ale natolik slabý, že poslechne naléhání své ženy a děti se zbaví. Popelka také zažívá oidipská zklamání svým slabým otcem, který jí nemůže poskytnout lásku, o níž se dívka domnívá, že si ji zaslouhuje. V Červené Karkulce je postava ochranného otce zobrazena v úloze myslivce, který se zničehonic v příběhu objeví, vysvobodí dívku a zase odejde. Jeho postava je ale nanejvýš důležitá právě proto, že tvoří protipól k destruktivní, asociální a psychicky nevyvážené postavě vlka. Je to reálné, ochranné Já otce, který nemá sni špetku vlkových vlastností a jenž je v dané situaci tím, kdo odvede dívku od jejích ničivých tužeb zpět a přivede ji bezpečně domů. V pohádkách našich autorů se myslivec objeví pouze jako divák, který může bezmocně sledovat Karkulčin konec. Proti Perraultově beznadějně variantě Červené Karkulky, v níž Karkulka zemře bez šance na záchranu, je ve verzi našich autorů ponechána postava myslivce jako nadějný příslib, že všechno přece jen šťastně skončí, pokud si počkáme na pokračování nebo si šťastný konec ve své fantazii stvoříme. Vyhýbání se Karkulčinu osvobození můžeme chápat jako trest, podobně jako v Perraultově pohádce, který si Karkulka zaslouží za to, že si dovolila svádět. Ale přítomnost otcovské postavy v pozadí příběhu nabízí možnost fantazírování o tom, že dívka bude nakonec zachráněna a všechno šťastně skončí.

Je s podivem, že jen malé množství autorů téma pohlcení zcela vynechalo a příběh stvořilo podobně jako Cramptonová nebo zmíněné maminky, které s dobrým úmyslem ve vyprávění vynechají příliš stresující, dramatické nebo ošklivé pasáže. Z celého souboru to byli pouze tři autoři, kteří Karkulku ostříhají před možným pohlcením. Zdá se, že dítě na rozdíl od dospělých chápe, že „když vlk sežere Karkulku – tak jako jiní pohádkoví hrdinové zakusí na čas různé jiné druhy smrti - neznamená to v žádném případě konec příběhu, ale jeho nezbytnou součást“ (s. 175). Jejím vynecháním ochuzujeme nejen pohádku, ale především posluchače, protože je připravujeme o prožití vlastní zkušenosti se svými úzkostmi, svými netvory, s nimiž na každé úrovni svého života bojujeme.

Z pohledu psychologického vývoje dětí je tendence vyhnout se pokušením Ono a následnému pohlcení nejsilnější u žáků první a druhé třídy. Mohli bychom říct, že v tomto věku je nejintenzivnější vytěšňování oidipského komplexu. Pohádka o Červené Karkulce je potom jakýmsi inverzním projekčním plátnem, na němž se zobrazuje to, co z řešení oidipského komplexu dosud vyvolává úzkost. Se zvyšující se psychosexuální zralostí roste i počet žáků, kteří s motivem dívky ohrožené pohlcením umějí zacházet lépe. V období sexuální latence pohádka představuje reaktivní výtvar, který zobrazuje zhnusení nad sexualitou a zároveň mravní poučení o tom, co se může zlobivému, neposlušnému dítěti stát, bude-li se věnovat té *zakázané a sprosté, nemorální věci*.²⁹

Mohli bychom říct, že závěr naší práce je vlastně banálním zjištěním, že čím je dítě vývojově starší, tím lépe se dokáže vypořádat s pohlcením a vším, co k tomuto motivu patří. Starší žáci, na rozdíl od mladších, nechají Karkulku setkat se v lese s vlkem, dovedou ho babičkou, dopustí, aby vlk sežral babičku i Karkulku a posléze dovedou do chaloupky myslivce, aby obě ženy zachránil. Mohli bychom říct, že dokážou lépe zacházet s postavou vlka, která představuje temné, pudové, asociální Ono a jež vzbuzuje silné pocity úzkosti, stejně jako dovedou uvěřit tomu, že přes všechny úzkosti a pocity bezmoci existuje řešení. I když takový závěr může vytvářet dojem, že starší žáci prostě jen lépe interpretují pohádku o červené Karkulce než jejich mladší

---

²⁹ PSŠE, str.

kolegové, není to tak docela pravda. Zhruba od čtvrté třídy se u našich projevuje tendence vyprávět pohádku jako skutečný originál s patřičnou dávkou kreativity. Ve čtvrté třídě jde o texty, v nichž Karkulka vlka přechytračí a tím se zachrání nebo si jeden autor hraje s žánrem pohádky a na konci nechá čtenáře v napětí [45, 48, 410]. V páté třídě se objevuje chuť hrát si s postavami a různě je míchat nebo do chaloupky přivést na místo myslivce armádu spojených států [55, 56, 57, 58]. V šesté třídě si už z vlka nepokrytě utahují a dělají z něj nemotorného popletu [61, 62]. Sedmáci zamění nejen postavu vlka za medvěda, ale také mu místo kamení zašijí do břicha balónky s heliem. Osmáci jsou už kritičtí k textu a nenechají nás na pochybách, že se nenechají ošálit [81, 84]. Devátá třída je, jak to tak bývá, míchanicí všech přístupů, jeden text je nedokončený, ve druhém jsou zaměněné postavy a třetí odpovídá pohádkové struktuře.

V produkci pohádky nejde nikdy o čistou interpretaci textu, stejně jako nejde o pouhý náhodný výběr pohádky. Vždy se do textu promítne osobní, intimní, niterná zkušenost se světem a sebou samým. Pohádku si dítě vybírá podle klíče, kterému možná ani ono samo vědomě nerozumí, ale cítí, že právě tahle pohádka ho zrovna teď nejvíc oslovuje. Pohádka nasedá na aktuální psychický stav dítěte a na problémy, které ve svém věku řeší. Bettelheim popisuje na příbežích svých dětských klientů, jak jim určitá pohádka pomohla překonat nějaké potíže. A i když bychom si mysleli, že ústřední motiv pohádky je tím, co dítě oslovuje nejvíce, často tomu tak vůbec nemusí být. Bettelheim zmiňuje dívku, která milovala pohádku o Jeníčkovi a Mařence, jejímž ústředním tématem je orální fixace a hrozba pohlcení. Ta dívka si ale pohádku oblíbila, protože v dětství byla závislá na svém starším bratrovi, který ji ukazoval cestu podobně jako Jeníček. Dívku to ale zároveň zlobilo a chtěla si nezávislost vybojovat. „Příběh jejímu nevědomí sděloval, že následovat Jeníčkovu vedení znamená pro ni cestu zpět a nikoliv vpřed, a významné rovněž bylo, že ačkoliv Jeníček byl na začátku příběhu vůdcem, byla to nakonec Mařenka, kdo dosáhl svobody a nezávislosti pro ně oba, protože vyžrála na ježibabu” (s. 20). Protože pohádky přímo nabízejí možnost si zafantazírovat, umožňují také přetvořit je podle svých představ a převážně nevědomých potřeb. „Když se dítě pokouší rozumět sobě a druhým nebo se pokouší představit si, jak by mohly vypadat případné následky nějakého činu, spřádá o tom fantazie” (s. 118).

V úvodu jsme se zmiňovali o tom, že předmětem diskuse k této práci je jistě samotný vzorek našich autorů. Sbírka pohádek žáků od první po devátou třídu sama o sobě nabízí možnost hledání vývojových souvislostí mezi tendencí vyhnout se pohlčení a věkem autora. I když jsme došli k závěru, že takové souvislosti platí, nemůžeme nezmínit fakt, že samotné zadání práce mohlo některé žáky natolik zpomalit, že nemohli text v určité jeho fázi dokončit. Zadání totiž obsahovalo požadavek čitelnosti, což mohlo zpomalit nejen žáky mladší nebo slabší v psaní, ale také přirozeně žáky se specifickými poruchami učení. Je potom možné, že za nedokončením textů nestojí snaha vyhnout se pohlčení, ale prostá neschopnost pohádku dokončit v časovém limitu, který byl stanoven. Na druhou stranu se i v první třídě objevují texty, které se svou vypravěčskou kvalitou vyrovnají textům starších žáků a naopak.

Limitujícím rysem této práce by se mohlo jevit slabé zastoupení žáků. I když celkový soubor 365 textů je dostatečný, v rámci analýzy pouhé jeho části se může zdát neuspokojivý. Ale osmdesát pohádek o červené Karkulce z počtu 365-ti textů není nevýznamný počet, a tudíž není absurdní počítat procentní zastoupení v jednotlivých kategoriích i v rámci celku. Když jsme sledovali v celém souboru pohádek ty texty, které se zabývají motivem dívky zahlcené oidipovými konflikty, vyčlenili jsme pohádky, o nichž jsme se již několikrát zmínili. Mezi pohádky, které řeší oidipové potíže patří Sněhurka, Popelka, Šípková Růženka a také pohádky, v nichž mužští hrdinové bojují s mužskými postavami v podobě draků, čarodějů nebo nestvůr o vyvolenou princeznu. V našem souboru jich je překvapivě nízký počet, pouhých patnáct pohádek. A jejich rozložení v ročnících je natolik zanedbatelné (téměř vždy pouze jeden autor v ročníku), že by výsledky naší analýzy vůbec neovlivnilo. I to potvrzuje naši teorii o červené Karkulce jako fenoménu; v preferencích pohádek se stejným motivem stojí vysoko nad ostatními. Zajímavý je ale třeba výběr Perníkové chaloupky, již si k interpretaci vybralo pětatřicet žáků. Je to druhá nejpočetněji zastoupená pohádka v souboru. A nejčastěji si ji vybírali žáci z prvních dvou ročníků; v první třídě sedm a ve druhé třídě osm žáků. Tendence vyhnout se pohlčení v pohádce o červené Karkulce u žáků v tomto ročníku koresponduje s příběhem Jeníčka a Mařenky, kteří jsou také pohlčením ohrožení, ale uniknou mu díky Mařenčině důvtipu.

Tento výběr potvrzuje vývojovou teorii preferování pohádek na základě věku a psychosexuální zralosti.

Jiným předmětem diskuse je teorie Bruno Bettelheima, kterou jsme vybrali jako referenční. Jeho teorii jsme vybrali z prostého důvodu; Bruno Bettelheim dlouhá léta pracoval jako psychoanalytik s dětmi a jeho teorie analýzy pohádek je nejvhodnější pro náš záměr dozvědět se nikoliv o pohádkách samotných, o jejich genezi a symbolice, ale především o samotných autorech pohádek, o našich žácích. I když Bettelheim ve své práci odkazuje na symboliku a archetypální univerzalitu jednotlivých motivů pohádek, neztrácí přitom ze zřetele, o koho jde především, tedy dětské čtenáře a posluchače. Z tohoto důvodu jsme pro analýzu dětských textů nepovažovali za vhodné využít např. Proppovu teorii morfologie pohádek, ani jsme nechtěli vycházet z teorie u nás známé jungiánské analytičky pohádek Marie-Luise von Franz, jejíž práce jsou sice nesmírně zajímavé, ale pro naši práci prostě nevhodné.

Stejně jako jsem se inspirovala prací Lucie Jirkové, mohla by i tato práce inspirovat čtenáře k porozumění vztahu mezi oblíbenou pohádkou a jejím posluchačem nebo čtenářem. Při naší práci se stále setkáváme s příběhy, které nám klienti vyprávějí a jimž věnujeme svou plnou pozornost. Ale pohádky vnímáme jen jako způsob, jak kulturně uzavřít den při uspávání svého dítěte. Ani nás nenapadne, jak mocně může na naše děti pohádka působit a jak moc oslovuje jejich duši. Přitom se sama nabízí k tomu, využít ji nástroj porozumění svým dětským nebo i dospělým klientům. Jako pohádka sděluje „zároveň zjevné i skryté významy a promlouvá ke všem rovinám lidské osobnosti současně“, tak také čtenář nebo posluchač dává pohádce významy, které jsou spojeny pouze s jeho niternou zkušeností ze světa kolem něj. Stačí, abychom pozorně naslouchali.

6. Literatura

Bettelheim, B.: Za tajemstvím pohádek, Lidové noviny, Praha 2000

Eliade, M.: Mýty, sny a mystéria, Oikúmené, Praha 1998

Franz, von, M.-L.: Psychologický výklad pohádek, Portál, Praha 1998

Freud, S.: Mimo princip slasti a jiné práce z let 1920-1924, Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha 1999

Freud, S.: Spisy z let 1925-1931, Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha 2007

Jirková, L.: Výzkum vesnické a městské žakovské kultury prostřednictvím pohádkových textů, UK, Praha 2001

Langmeier, J., Krejčířová, D.: Vývojová psychologie, Grada, Praha 1998

Pražská skupina školní etnografie, Psychický vývoj dítěte od 1. do 5. třídy, Karolinum, Praha 2005

Pohádky bratří Grimmů, Brio, Praha 2004

Perrault, Ch.: Pohádky matky husy, Albatros, Praha 1989

Winnicott, D.W.: Lidská přirozenost, Psychoanalytické nakladatelství, Praha 1998

Zoja, L.: Soumrak otců – Archetyp otce a dějiny otcovství, Prostor, Praha 2005

7. Summary

The meaning of the Little Red Riding Hood fairy tale for children of primary school age.

The topic of this thesis is focused on the meaning of the Little Red Riding Hood fairy tale for children of the primary school age. The core motive of the fairy tale is the threat of being swallowed up which every child would face if his wish to get rid of one of his parents in order to gain the affection of the parent of the opposite gender was fulfilled.

Oedipus Complex is thus at the root of the fairy tale about a cute, innocent girl who is swallowed up by a wolf (Bettelheim, p. 162) and who allowed the wolf to swallow up her grand-mother. Coping with the theme of being swallowed up (e.g. the Oedipal Conflict) throughout the school years, the child psychosexual development is the subject of our analysis. In the sample of children studied, the tendency to choose the Little Red Riding Hood as a fairy tale of special personal importance decreases in inverse proportion to the child's age. This means that the older the pupils are the less likely they are to choose the Little Red Riding Hood fairy tale. The only exception was the second and sixth grade, where we can observe a significantly higher percentage of the pupils choosing the Little Red Riding Hood fairy tale. We suppose that the high proportion of the pupils choosing the Little Red Riding Hood fairy tale in the second grade resulted from sexual repression in the latency stage, in which the Little Red Riding Hood fairy tale sets up a reaction formation and is chosen because of its moral hidden meaning. The high representation of the fairy tale in the sixth grade is due to the pubescent return of the stimulation of early childhood and the blocks of the latency stage (Freud, p. 54), where Oedipus desires struggle with feelings of shame and disgust.

The effort to avoid being swallowed up is thus a result of an inadequate repression of the live-long Oedipal Conflict. We could then consider that during the first *turning to the decency* (in the first and second grade) most of the pupils who

wanted to express their intensity of repression of the Oedipal Conflict by their choice of the Little Red Riding Hood fairy tale, yet had not managed its usage as a reaction formation, which has a character of decency principle. The Little Red Riding Hood seemed to be as a projection area to express their persisting anxiety resulting from their solution of the Oedipal Conflict. However, this expression has inverse character; that what they are trying to avoid and what they do not show. Likewise, we can think of the pupils of the sixth grade, where the absence of the choice of the Little Red Riding Hood might predicate of the fact that Oedipal Conflict is irrelevant to the pupils studied, because it is liquidated.

8. Přílohy

8.1. Texty o Červené Karkulce

8.1.1 PRVNÍ TŘÍDA

11d

Bílazila jedna holčička. atmněla červenejčepeček. anechtěla nic nijéhonosit atkjříkali červená karkůlka. jednou sihrála. nazahrátce. a jednou Jimaninazavolala. Karkůlko pojt' donú. akarkůka se oblékla. Amamika šla upictbábovku, akarkůlka se zatím oblékla Maminka, upekla bábovku ařekla Karkulkopůjdešk kbabice. Babičkamá narozeniny, Naminka, dalakarůlce, Dokošičkcomněla, Ařeklanenáchejsi nozičky fpotoce, akarkůlkašla. Černím lesem, anajednoo tubil vlk, nebojsemně jásem hodnípejssek kam deškarkůko kbabice. tak kdtambudedříf davkbježel dbježe abičkauslišela babičko tosenjá karkůlka ababička. otevřela avlk uděla chramst akarůka otevřla dvře ařekla babičkpročmáštak vekoupusu abchmoch sežkat al avlk udělal chramst šelokolomislivec avešeldav r nic rožízlmu břicho sviskočila babička a karkůlka azazvonikonec apohádky jekonec.

12d

červená karkurka

Byla jedna horčička a ta mněla červení čepeček a červené šatičky a červené botičky a jednou maminka jí řekla. Karkůrko prosímte dojde za Babičkou je nemocná a nikim cizím se nebav a vlese potkala vrka co to neseš karkůrko v tom košíšku moje Babička je nemocná tak jí nesu buhta a víno tak jajdu tak ahoj vrku Karkurka přišla za Babičkou babi proč máš velké zubi? a babi proč máš velké uši? a babi proč máš tak velkou pusu abich tě mokra sníst vlk usnur a chrapal az ho slisel mislivec rospararmu břicho a viskočila babička a karkůrka a. Myslivec šel s malou karkurkou domu a zazvonil zvonec a pohádky je konec.

13d

O Karkulce.

žyla byla jedna staravdova amělaceru menovalase Karkulka nosilacervenou čepičku jednou Manik kařekla karkůlko dojde k babice má dneska svátek donesešji buchtu víno Karkulkřeklaano ašla. Karkulka delesem a poklavka azazvonilzvonek a pohádkijekonec.

14d

O čergvené karkůlce

By byla jedna holčička holčička a ta byla celá červená a tak ji říkali červená Karkul Karkulka a maminka ji říká babička má dnes svátek a tak ji dala ji košík a dala ji do košíku víno bábovku a květinu a řekla ahoj a šla šla lesem až potkala vlka a vlk ji říká kam pak jdeš? ptá vlk já jdu k babičce má svátek tak ji nesu něco na zub aha tak jdi a tak šla dál ale vlk tam byl dřív jak by ne kdiž je pes a kdiž si pospíšila do chaloupky babička byla přič a míslo babičky tam byl vlk protože ji sežral a přišel mislivec

15ch

Karkulko babička má narozeniny maminka dala do košíku lahev vína a kolač po dala Karkulce košíček plní. vína a kolaču maminka řekla Karkulce aby už šla Kalrukla sla do lesa Karl Karl Karku

16ch

perníková chaloupka

červená Karkulka

byla jednou cervena Karkulka ata mněla červení šatek a také červené šati a jednau maminka řakla dojdeš kbabyčce vkošíčku máš buchtu a víno babička je nemocná a pekně pozdrav a nikomu neotvírej a tak šla a pot kala vlka kam deš zababičkou agde bidlí. tam za lesami vlk si řekl tobude pachoutka

17ch

O červené karkůlce

Žila byla jedna vdova a taměla dceru jmenujese karkůlka. Máma volá karkůlko ! zajdi k babičce. Karkulaposlechla a odešla. Šla a šla aš potkala vlka řekl jak sejmenuješ Karkulka já vlk kam deš? K. babičce kde bidlí? řekl vlk tamhle karkůlka já ti povim kde rostou květiny vlk to řek.

18ch

ČERVENÁ KARKULKA je mamintka

Karkulka šla na ští vit babyčku. a pot tkalal vlka. a dali si závody jeze vlk byl žif neš Karkulka a babyčka o teřela a vlk babycku spolk a prsla KARLKA a vlk ji spokl a přšel mislvec a rosparl brcha a viska l KARKLKA a BABYCKA

8.1.2 DRUHÁ TŘÍDA

21d

Červená Karkulka

Byla jednou jedna chaloupka a vté chaloupce bydlela jedna maminka ze svoji holčičkou a tese jmenovala červená Karkulka byla to holčička šikovná. A tak jí jednou poslala maminka za babičkou do chaloupky aby babičce odnesla jídlo babička byla nemocná a tak šla šla lesem a tam ji potkal vlk Karkulka nevjeděla že je to vlk a Karkulka se ho zeptala cohce a on že nic a zeptal se ji coto má vtom košíčku a Karkulka řekla vlkovi co má vtom košíku a říkala mu co vtom košíku má nejdřív mu řekla že víno pak ovoce, buchtu a on řekl a komuto neseš ? A ona řekla že babičce která bydlí vtámhle té chalou pce za lesem a on jí poděkoval a uháněl k babičině claloupce a hned jak přišel k chaloupce tak zatukal na dveře a řekl Karkulčiným hlasem babičko to sem já Karkulka a babička řekla aby šla dál a vlk skočil do dveří potom skočil k babičině posteli a sežral jí a převlékl se do babičiních vjecí a hupky do postele potom přišla Karkulka a za tūkala na vrátka a vlk jí řekl aby šla dál a Karkulka šla dál a dala vlkovi kaš z jídlem a pak se ho ptala proč má tak velké uši ? a vlk jí odpovjeděl to abyh tě lépe slišela a proč máš tak velke oči ? to abyh tě lépeviděla a proč máš tak velke zuby to a bych mohla lépe sníst ale Karkulka utekla do kuchyně vzala nůž a bodla ho a pak mu rozřízla břicho a utekla z babičkou.

22d

O červené Karkulce

Červená Karkulka bilo veselé a simpatické děvčátko s velkíma očima a kučeravení vlasi. Mamince ve všem pomáhala a ráda chodjla se skazí přes protože milovala vuni květin a kvákání zab v kabízíh. radostně si poskočila a vidalase na cest. Zev seho kolem se radovla až do chvíle kdy se přední objevil vlk. A ptáse kamdiš septalse vlk. Jdu k babičce a nesují tntakošík plní dárků je nemocná a je třeba abichom za oni postarali. Vlk který mnel pořát hlad si pamislel že bisinohl najíst. A zeptalse děvčátka A kdebidlí tvoje babička se ptalse. Támhle za lesem. Vlk bez jediného slova zmizel. Přiblížilse babiciné chloubce zabouchal na dveře uvnitř se ozval babičiní hlas kdojeta řekla babička. Tojsem já odpovjeděl vlk hlasem děvčátka babička otevřela dvera vlikse nani vrhnul a celou jí sežral ertě se olizoval. Ale vtom uslišel přicházet karkulku. V kbičiniik satla ricle dopostel. Kartkulka otevřela dveře a uvidela. Dlouhý čenich nehty jako dřápi a ti zu bi vipadlai jako tesáky. Karkulkase viptává. Babičko proč máte tak velký uši ta proto abichtělépe slišela odpovjedel vlk. A proč maš tak velký nehty to abi chom mohli lépe pohladiť. A proč máte tek velký tesáky odpovjeděa děvčátka to abichtě mohl sníst řekl a celou jí sežral. V téhvíli šel kolen mladí mislivec.

23d

O Karkulce červení Karkuce

Byla jednou jedna Holčička j menem Karkulka. A maminka jí řekla. Kalkulko babička je nemocná A má svátek pro tebe volám. Donesíš jí víno, babovku, a hroznovi víno. Běž a nikde se nezdrzuj. A Karkulka šla. Šla lesem. A protože byla neposlušná tak se zastavyla u potoka, A najednou vitez zkřovi vlk. Kam Karkulko deš. Du babičce k svátku. A kde bydlí ta babička. Tady za lesem. A nechceš ji natrhat kopretyni. Ano Ano tak trhej. A já du domu. Ahoj Karkulko. A vlk Šel. Až nakonec lesa A tam zaklepal na dveře. A z domečku se ozvalo. Pojd dál Holčičko. A vlk otevřel dveře a schlupnul babičku. A lehl si dopotele. Místo ní. A přišla Karkuka Zaklepala na dveře. A ozvaoz z domečku se ozvalo pojdál. A tak šla dál. Položila košík z babovkou, a vínem, na stul A karkuka sejí zepta. Babičko proč máš tak velky uši ? to abychtě slišela babyčko proč mmáš tak velký voči ? to abyctě lepe viděla a babyčko a proč mas tak velkou pusu to abych tě mohl lepe snízd. A rupli Karkulku z košíčkem. A šel si zdrýmnou. A šel okolo toho domečku mislivec. A řekl si ta babyčka nak chrápe a pujdu se dovnitř podývat.

24d

Červená Karkulka

Bila jednou Červená Karkulka ata měla babičku ktraá Karkulce upletla cervení čepeček. A Karkulka ho vždy nosila a tak se jí říká Červená Karkulka. Je jí babička měla dnes svátek. A Karkulky maminka povídá. Karkulko babička má dnes svatek. Vem tuhle košíček ajdy poblahopráť. A Karkulka se vidala na cestu. Tak šla a šla aš patkala stareho vlka. A vlk se ptá. Kan pak des milá Karkulko. Jdu k babičce babickamá svátek. Aha Karkulko. Řekl vlk hlubokým hasem. Tak uš běš ať to nezmeškáš. A šla dál. A vlk věděl kde asi babička. A vidalse na cestu. biltam dřív protože se vidal skradkou babičiný chalobce . satukal na vratka a řekl jemným hasem. Babičko ovřeteny. A babicka říká Karkulko otevisi a vlk otevřelsi a skočil na babičku a chramst už je ve vkovi. Přide Karkulka otevře vrátka a vidí vlka v posteli. Sedne si knemu a povídá babicko proč maštak velkou pusu abicte mohla lepe sníst aham měl Karkuku v tlamě. A náhodou sel okolo mislivec a pomislelsi vdiť babička tak chrápala padívalse / don okenka a vidí vlka.

25d

O červené Karkulce

Žila jednou jedna holčička a ta holčička měla červený čepeček a takjí všichni začali říkat Červená Karkulko. Ale jednou jí maminka říkala že babička je nomocná ale že ma dnes narozeniny. Dala kakulce košíček a vtom košíčku bilo víno a kálovka a eště na trhej babičce kytičku a nechoť přesles. Ale Karkulka ne poslechla a šla přes les. A najednou potkala vlka. A zeptalse Karkulky kam jde. A Karkulkamuřekla žejde k babičce. A vlk se jí zeptal comá v košíku. A Karkulkamu řekla že tam má bábovku a víno. A kde bidlí babička támla za lesem. A vlk řekl jestli jještě natrhá kytičku. A proč pakne. A šla babičce natrhat kytičku. A vlk vlezl dovnitř a babičku sežral. A pak přišla Karkulka a zeptala se vlka. Babičko proč máte tak dlouhé uši. To abichtě lépe slišela. A babičko proč má tak velký nos.

26d

o Červené Karkulce

Bila jednou jedna holčička a ta se jmenovala Červená Karkulka bila hodná. Maminka jí jednou řekla abi šla popřát babičce protože měla svátek a/tak jí dla košíček z bábofkou a z vínem. Maminka jí řekla abi nechodila lesem ale po silnici. Karkulka šla po silnici ale že jí bylo teplo tak šla lesem. Najednou potkala vlka. Kam pak jdeš Karkulko ? Jdu k babice popřát jí protože má svátek. Aha tak si zatím natrhej baičce kytičku a já už musím ahój. Karkulka natrhala kytičku a šla k babice. Zaklepala na dveře a šla dál. Dobří den babičko. Babi proč máš tak velké oči ? to abich tě lépe viděla ! babi proč máš tak velké oči ? to abich tě lépe slišela ! babi a proč máš tak velkou pusu ? to abich tě lépe mohla sežrat ! najednou jde okolo mislivec se psem a sliši náké chrápání ale babičko takle nechrápe. Tak se šel podívat dovnitř. Vidí vlka jak tam chrápe. Rozřízne mu břicho a viskočí babička a Karkulka. Mislivec tam nacpal uhlí a kdiž se vlk probudil tak se šel napít a jak bili ty kameni těžký tak tam spadl a všecko dopadlo dobře.

Zazvonil zvonec a pohádky je konec.

27d

Červena Karkulka

Byla jednou jedna chaloupka a vté chaloupce bydlela jedna maminka ze svojí holčičkou která se menovala Karkulka protože jí babička upletla červení čepeček tak jí říkali červená Karkulko a kdiš Karkulk povirostla tak jí poslal k babičce.

28ch

O červené Karkulce

žila jednou maminka ata měla cerku a menovlase červena Karkulka a jednou šla zababičkou. a maminka ji dala koši s bábovkou. a zvinem. takšla a šla a narazila/navlka. kampakdeš Karkulko. jádu/kbabičce. a kdeta tvo je babička bidlí řekl vlk. zalesem. a vlk se rozběhl kcha loupce, a zaklepal nadveře ťuky, ťuky, kdopak toje jáKarkulka pořdal řekla babička a vktam zběhl a zjednim hltm chramst. a zachvíli tam za ťukala Karkulka. pořdál Karkulko. jenpoť a Karkulkase dla k babičini posteli. babi poročmáš tak velké oči a proč maš tak velké uši abich telépe slišela.

29ch

O červené Karkulce

Jednou šla Karkulka k baiče. A jak šla tak najednou pře ní stál vlk a řekl kam pak deš Karkulko ? jdu k babičce. A nechceš doprovodit ? Ne. Trefím sma vlk se zamračil a pelašil k babičce. A když dorazyl k malé chaloupce zaklepak na dveře babička ekla pojťe dále. Vlk otevřel dveře a skolčil na postel a babičku spolkl. Zamalou chvíly přišla Karkulka. Zaklepala na dveře a vešla. Přišla k postely a ptá se babičko proč máte tak velké uši ? Abich tě lépe slišela ! A proč máte tak velké oči , Abichtě lépe viděla ! A proč máte tak velkou pusu ? Abich tě mohla sežrat a spolkl Karkulku. a pak šel spát. okolo šel mislyvec a slišel hlasité chrápání. vešel dovnitř a vide vlka. Rospáral mu břicho znej viskoščila babička a Karkulka. Vlkovy naházely do břicha kamení. A on se utopil.

210ch

Červená Karkulka

Rila jednou jedna chaloupka a v ní maminka a holčička říkají červena Karkulka jeden den měla babička svátek tak Maminka u peklabuchtu ta se Karkulka vidala k babičce tak šla až přišla k chaloupce Karkulka za tu kala na dveře a babička povídá dáleťak Karkulka vešla dovnitř Karkulko cosmi přinesla k svatku přinesla jsem ti buchtu a vino tak já zase pujdu proč bys chodila tak ahoj baby.

211ch

O Červené Karkulce

Byla jednou jedna holčička a jmenovala se Červené Karkulka. Maminka ji jednoho dne poslala k babičce protože babička měla narozeniny. Karkulka se tedy vidala k babičce. A v košíčku měla bábovku a vino. V lese potkala vlka, vlk se jí zeptal kam jde ? K babičce. Má narozeniny. Vlk jí řekl že k narozeninám patří i květiny. A tak šla Červená Karkulka natrhat květiny. A vlk šel k babičce. Pak vešel do světnice, sežral babičku.

212d

O Červené Karkulce

Byla jedna Maminka a jedna holčička. A jmenovalase Červená Karkulka. A víte proč ? Protože měla červený čepček a červené šatičky. A maminka ji jednou poslala jahody. A k babyčce. A abyjí odnesla bábovku, vino , a jahody, a ty kytičky. a abyse cestou nezastavila. A šla a šla až se zastavila a trhala jahody a tam potkala. Vlka. Kam pak jdes červená Karkulko kbabičce odpovíděla červená Karkulka a proč jdeš k babyčce a co máš v košíčku ? bábovku, vino, a jahody. A pročjdeš k babyčce řekla červená Karkulka. Tak běš levou a já půjdu levou říká si vduchu. Vlk a tak červená Karkulka šla šla a také. Šla. A/šla. A vlk tam byl dřív. A tak vlk zaklepal na dveře. A bačka řeka je pojd červená Karkulko a ták vlk vešel. Dovnitš a babyčku snět. A vzal si na hlavu čepček, a brejle a pak se přikryl dekou a Karkulka došla k babyččiny chaloupce a saklepala na dveře a vlk řekl vstup Karkulko a tak vstou pila dovnitř. A Karkulka se zeptala.

213d

O červené Karkulce

Byla jednou jedna holčička a té holčičce říkali červená Karkulka protože nosila červený čepček a červené šatičky a červené botičky. Jednou maminka řekla Karkulce. Karkulko jdi za babičkou. Babička má narozeniny tady máš košíček Karkulka vzala košík a šla. Karkulka šla lesní cestičkou a potkala vlka a vlk se Karkulky ptá Karkulko co máš v tom Košičku ? mám tam pro babičku bábovku a šťávu. a kde bydlý tvoje babička támhle za tím kopcem. A natrhala jsi kytku ne tak ji natrhej. Tak co Karkulka trhala kytku vlk zatím běžel k chalobce. A zařukal na vrátka a babička se pta kdotoje a vlk rek tojsem já Karkulka a babicka povídá je otevře pojd dál Ka

214d

O červené Karkulce

Žila byla maminka. A ta měla holčičku. Chtěla nosit klobouček. Holčička si oblíbila červený. A nechtěla nosit žádnéj jinej než červený. A prot se jmonavla červená Karkulka. Maminka jednou povídá. Karkulko jdi za babičkou má svátek a je nemocná. Tady máš košíček a jdi. Karkulka šla a potkala vlka. Ahoj Karkulko. Kam jdeš ? Jdu k babičce má svátek. A kde bydlí ta babička ? Za lesem. A Karkulko tady je těch květin. Proč je nenatrháš ? Máš pravdu natrhámje. A zatím co Karkulka trhala vlk se vidal do chalupi. Buší navrátka. Ahoj babičko to jsem já červená Karkulka. Vlk vlítl do chalupi. snědl babičku a pak si vzal čepec brýle a leh si do postele. Zatím přišla Karkulka a volá. Babičko to jsem já. Vlk řekl. Jen pojť. A jak uvidel Karkulku sněd ji. Naštěstí šel mislivec. As povídá Jak to že tak ta babička chrápe. Šel do světnice rozpáral vlkovy břicho stoho viskočila babička a Karkulka vlka hodili do studny a všichni byby šťastný.

8.1.3 TŘETÍ TŘÍDA

31d

Červená Karkulka

V jednom domečku u paloučku bidlela maminka a dcera. Ta dcera jse jmenovala červená Karkulka. Červená Karkulka měla červený čepeček a červenou sukničku a kabátek také červený. Jednou řekla maminka Karkulce. Karkulko půjdeš do lesa k babičce. Na tady máš košíček s bá bovkou a čajem heřmánkovým. Tak se/obleč a jdi ! Tak se Karkulka oblékla ašla. A maminka ještě křičela nikde se nezastavuj. Tak Červená Karkulka šla a potkala vlka. Vlk ji pozdravil a repla se ji. Karkulko kam deš ? Jdu k ba bičce za tám hleten les. A copak neseš vtom košíčku ? Nesu bábovičku a heřmánkový čaj. Babička je nemocná ma angínu. Tak jijdu pozdravit a řekla jí ať se brzo uzdravý. Aha tak ahoj a jí už musím jít. Ale červená Karkulka nevěděla že vlk zná skratku. A netušila že vlk jde k babičce. Tak šla. A vlk byl už u chaloupky. A vlk řekl Karkulčin hlasem a babička řekla je otevřeno. A vlk vlytnul dochaloupky a ha m snědl babičku i leh nul si do postele. Pak přišla Karkulka a vlk ji snědl. Tak vlk usnul. Okolo šel mislivec i říká ta babička nějak chrápe. Tak jí přišel do chaloupky. Uviděl vlka a vys va bodil a Červenou Karkulku nes domů.

32d

Červená Karůlka

Maminka poslala Karkůlku k babičce žemá svátek. Ať se netoulá polese auž di karkůlko ad' nepřijdeš pozdě. Karkůlka šla až potkala vlka vlk říká kamdež Karkulko. Jdu za babičkou má svátek nesuji housku a víno. Acotadi dělášty jim travu ale psi nejedi trávu Cotyviš. Dámesizávod jadu tamtudy aty jdi támhle tak dobře. Karkulka jde jde. Vlk už klepe nadveře zatím co Karkůlka trhá kytky. Vlk sežral babičku ated' se oblíka do babičin šatů. A Karkulka už ťuká nadveře ťuk ťuk pajďdál karkůlko jeotevřeno Karkulka jdedal. Babičko proč máš tak velký uši abyhtělépe slišela babička ababičko proč máš tak velké oči abyhtělépe vyděla a babičko proč máš tak velké zuby abyhtě mohl sežrat ham. De vokolo mislyvec a říká ta babič ňák hrápe. Vidí žeto není babička ale jeto vlk proříznemu břihu viskočí babička a Karkulka dalimo kamení dobríha skovalise za stul vlk se probudil a měl žízeň tak šel dopotoka se napít aspattam. A radovalise popíjeli jeli housku.

Apohátky je konec cilnk cilnk cilnk cilnk

33d

O červené Karkulce

Byla jednou jedna maminka a ta měla Karkulku. A jednou maminka říká Karkulko babička má dneska svátek. A tak Karkulka šla k babičce. A šla přezlouku a tam najednou vidí jakse něco v křoví hýbe anajednou viskočí a Karkulka se ho nebála protože nevěděla jak zlé je to zvíře. A ten vlk se jí ptá vcotomáš vtom košíčku a Karkulka řekla buchtu a víno. A vlk se jí ptá kam jdeš Karkulko kbabičce dneska má svátek. Karkulko dámesi závody. Ano já pujdu tam vtrávě přes palouček. A ty pujdeš přes po tok.

Tak šli Karkulkasi machala nohy v potůčku přitom vlk hnal jako blázen. Přitom Karkulkasi poskakovala a honila potýlky a hrálasí s beruškou. A vlk hnal až se do hnal k babičce. Azaklepe na vrátka a babička řekne kdaje a vlk řekne tajsem já Karkulka tak vstup Karkulko a vlk uděla chráms a babička je v břiše vlka. Ťuk ťuk ťuk kdoje řekne vlk křiklavým hlasem tojsem já Karkulka vstoupí a ptáse babičko proč máš tak velké uši a abyhtě lépe slišela a babičko pročmáš tak velké oči a bychtě lépe viděla a babičko proč máš tak velkou pusú abyhtě lépe sežrala as snědl Karkulku asel tudy myslivec a slyší cototam tak chrápe a podíváse do okna a vidí že tam místo babičky je vlk tak jde

34d

O červené Karkulce

Byla jednou jedna holčička která ráda nosila červenej klobouček a zástěrku. Jednou ji maminka jí dala košíček s bábovkou a vínem a kolače. A maminka jí řekla ať seneloudá a neloudá se za motýly. Šla a potkala vlka a vlk se jí ptal kampak děvčátko já jdu popřát k svátku babičce. Tak si řekl vlk že bude první u babičky že jí sežere. Tak hnál a hnál a auž byl u babičky a zaklepal na dveře a babička řekla pojď dál děvečko. Tak vlk vstoupil dál a sloupl babičku. Snědl bábovku a vypil víno a snědl kolače. Karkulka zaklepal na dveře a vlk odpověděl poď dál děvčátko a Karkulka si sedla na postel a říkala babičko proč máš tak velký uši abysemtě dobře slišela a proč máš tak velký oči a bysimtě dobře o koukala aproč máš tak velkou pusu abych semtě sežrala. Tak sežral Karkulku. Tak chrápal šel kolem myslivec a slyšel jak babička chrapala proč tak chrape není nemocná. Šel dovnitř a u viděl tam vlka a rozříznu mu břicho vinul Karkulka a babičk. A tak mu tam hodil kamení zašil mu břicho vlk se probudí on se šel napít vod a utopil se v potoku. Tak myslivec s babičkou se napili vína na Karkulka se napila limonády dalisi babovku. Tak babička se rouloučila s Karkulkou a myslivcem. Zazvonil zvonek a podky se konec.

35d

O červené Karkulce

Byla jedena holčička která měla žila s maminkou. Maminka jednou zavolala na Karkulku aby šla popřát babičce a aby nikomu neodpovídala a namachala v potůčku. V lese Karkulka potkala vlka a vlk se ptal kampak hočičko jdu k babičce aha proč protože

Má svatek aha a coji neseš hleba víno a bbovku nemáš něco na zub ne trava je lepčí na zub. A kdetatvoje babička bidlí. Tady kousek aha vidíš tady ty květiny tak si jich pár natrhej sel vlk zaťukal na dveře tojsem já Karkulka babička řekla poďdál Karkulko dveře jsou otevřeny vlk vesel dovnitř vlk babičku senědl a vzal si babičky oblečení a babičky brejle. Karkulka za tukala na dveře kdoje tojsem já Karkulka poďdál Karkulko. Ahoj babi pročmáš tak velké uši natož abychtě lépe slišela babi proč máš tak velké oči natož a bych lépe videla babi pročmáš tak velkou pusu natož abychtě mohla sníst. O kolo šel myslyvec a slyšel krápání vešel dovnitř a v babikový postely ležel vlk myslyvec rozřízl vlkovy břicho v s vlkový vyskočila Karkulka a babička myslyvec říka do nestemy kameny. Pohadky je Konec.

Tato pohadka je o malé holčičce která se jmenovala Karkulka.

36ch

Červená Karkulka

Maminka poslala Karkulku za babyčkou a maminka jí dala do košíku bábovku chléb víno a šla k babičce kdiž měla narozeniny a tak Karkulka šla lesem a potkala tam vlka a vlk říká Karkulko kam pak deš k babice a kde bidlí támhle kousek tak si dáme závodí já vlk poběžím podle potoka a já Karkulka půjdu podle lesa a tak běželi a Karkulka už nemohla a tak si trhala kitki a vlk už přibehl k chaloupce tuká t'uk t'uk t'uk kdojetam já Karkulka tak potž dál avlk všel dovnitř avlk všechno nejlepší babi a pak přišl Karkulka a vlk mel babičku spolk a Karkulku taki a šel okolo hajní a sliši chrapot tak vešel od hájovni a vidí vlka jak spí nazemi tal vzal nuš a rospáral mu břicho a mel tam babičku a vysločila babička a karkulka a pak mislivec mu dala do břicha kamení a se zbudil tak se šel napít a spadnul do potoka.

37ch

O Karkulce

Jednou maminka řekla karkúlce aby šla odnést buchty a jak šla potkala vlese vlka a vlk se jí ptal kam jdeš Karkúlko ptal se vlk jdu k babičce řekla Karkúlka a copak máš vtom košíčku jsou buchty řekla karkúla a vlk snědl babičku a Karkúlka řekla ahoj babičko a vlk řekl ahoj Karkúlko a babičko proč máš tak velké oči to a bych tě dobře vyděla a proč máš tak velké uši to abychtě dobře slyšela a proč máš tak velkou pusu to abychtě mohla/sníst a tak přišel myslivec a vlkovi rozparaol břicho a tak pili a pili a vlk už nemohl vstát a Karkúlka dala babičce buchty i Karkúlka si vzala a na bidli i myslivci. A karkúlka šla domů a všechno Karkúlka řekla mamince a všechno cojí potkalo a potkalo jí plno zvířátek a maminka jí pochvalyla a myslivec poděkoval bybičce a taky řekl ať Karkúlka sem přijde a můžete knám přijít řekl myslivec atak žili dobře a dobře a karkúlka se radovla že jí pochválila.

38ch

O červené Karkulce

Jednoho dne šla Karkulka k babičce babičkaměla narozeniny Karkulka šla k babičce a podkala vlka a vlk řekl kam jdeš Karkulko já jdu k babičce bydlí tam kosek za lesem vlk říká babičko otevřete dvířka babička otevřela a vlk jí snědl a vlk si vzal její brýle a šátek lehl si do postele za nedlouho přišla Karkulka a říká babičko proč máte tak velké oči abich tě lépe viděla babičko proč máte tak velké uši abich/tě lépe slišela a babičko proč máte tak velkou pusu abich tě lépe sežral vlk viskočil a sežral Karkulku za nedlouho šel kolem myslivec a videl vlka myslivec rozpáral vlkovi břicho viskočila Karkulka poní babička vlkovi nasipali do břicha kamení a zašili vlk dostal žízeň anaklonil se spadnul do studny a utopil se.

39ch

Červená Karkulka

"Byla jednou holčička a ta se jmenovala a ta se jmenovala Červená Karkuka. Jednou ji maminka řekla, aby odnesla své nemocné babičce koláčky. A tak ona šla, sbírala si květiny a najednou uviděla vlka. A ten vlk se jí zeptal, kam de. Červená Karkulka mu řekla, že jde ke své babičce. Ten vlk jí řekl, že ať vona jde tou delší a já půjdu tou kratší. Ona si myslela, že on jí chce nachytat tak vona vona šla tou delší a on tou kratší. A ten vlk jí opravdu nenachytal on tam přišel dřív než Karkulka. Zaklepal na dveře a řekl, babičko otevři mi dveře to jsem já červená Karkulka. Babička řekla zatáhni za provázek a dveře se otevrou. On zatáhl za provázek a dveře se otevřeli. On vkročil dovnitř a babičku snědl. On se rychle převlík do oblečení babičky a lehl si do postele. Přišla Karkulka a řekla babičko otevři mi dveře ! A ten vlk řekl zatáhni za provázek a dveře se otevrou. Ona zatáhla za provázek a dveře se otevřeli. Ona vkročila dovnitř a řekla babičko proč máš tak velké oči ? aby tě lépe viděla. Babičko proč máš tak velké uši ? Aby tě lépe viděla. Babičko proč máš tak velké zuby ? Abych tě mohla sníst ! našťásti šli kolem dřevorubci a uslyšeli řev nějaké holky. Vkročili i hned dovnitř a rozsekali vlkovi břicho a vylezla červená Karkulka a Babička ! Byli tak šťastné že ty dřevorubce pozvali k sobě na kávu.

310ch

Červená Karkulka

V jednom městě bydlela malá holčička která měla narozeniny. Jednou ráno maminka upletla holčičce červenou čepičku. Když holčička chodila okolo sousedu, tak jí sousedi říkali Červená Karkulka. Jednou ráno maminka upekla holčičce buchtičky z povidlem, aby je odnesla babičce která bydlí daleko v lese. Tak holčička šla dlouhým lesem. Najednou kní přišel zlí šedý vlk a řekl jí kam jde. Červená Karkulka řekla že jde k babičce. Najednou vlk řekl ! Červená Karkulko jdi touhle cestičkou a já půjdu touhle. Vlk přišel a zazvonil na zvonek, otevři bbičko otevři tak babička otevřela dveře a vlk jí snědl. Tak přišla Červená Karkulka a říká přez dveře otevři babičko otevři. Vlk říká dále holčičko jen dál tak Červená Karkulka otevřela dveře a říká babičko babičko proč máš tak velké oči vlk říká abich tě dobře videla malá, babičko babičko proč máš tak velké zubi abych tě snědla. Tak vlk snědl Červenou Karkulku a babičku. Slyšeli to dřev rubci a rozřízli vlkovi břicho a z břicha viskočila Karkulka a babička.

311d

Červená Karkulka

Byla jedna holčička, která se jmenoval Červená Karkulka. Maminka jí dala bábovku a malinovou šťávu a řekla jí jdi k babičce má dneska svátek. Karkulka šla a šla až uviděla květiny, řekla si že by je měla natrhat babičce. Najednou se v křoví něco zahýbalo vylezl vlk a řekl kam jdeš jdu k babičce, nechceš si dát závody ano mocráda. Vlk běžel jinou cestou, aby tam byl dřív. Až tam byl zaklepal ozvalo se dále vlk vešel a sežral babičku. Nasadil si na hlavu babiččin čepec a lehl si do postele. Když přišla zaklepala a zeptala se babičky proč máš tak velké oči abych tě lépe viděla proč máš tak velké uši abych tě lepe slyšela.

8.1.4 ČTVRTÁ TŘÍDA

41ch

Červená karkůlka

Žila byla jedna holčička a ta měla ráda červené oblečení. Jednou si všimla že má babička svátek. Tak si dala do košíku bábovku, čaj, jahody. Když šla lesem všimla si že za ní někdo jde. Když přišla ke studance tak se otočila a řekla: "Kdo to pořád zámnou slídí tak daleko od všech lidí?". Tu se z kroví oběvil vlk. Karkůla řekla: " Co tu děláš pejsku tumáš nechceš banán ?" Vlček se nechtel prozradit a líbezným hláskem pravil: "kousek masíčka by nebylo ? nebilo. odpověděla Karkůlka. Kam pak jdeš zeptal se vlk. Jdu za babičkou co bydlí v lese tam natom kopečku ale není to v dolíku u potoka ? A víš že ano pejsku. Vříčce je spoustu ryb. Ano. Uplynuly dvě hodiny. Vlček klepe na dveře a sned babičku a pak i Karkůlku. Šel kolem domečku a viděl vlka roztunul /? roztrhnul/ mu břicho a vlezla babička a karkůlka a nasypali mu tam kamení a když se vlček vzbudil něl žízeň a šel se napít do potoka a babička, Karkůlka a mslivec se radovali.

42ch

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička. Říkali jí červená Karkulka protože ráda nosila červené věci. Jednou jí maminka aby šla navštívit babičku. Tak Karkulka šla až potkala vlka. Vlček jí slušně pozdravil dobrý den Karkulko. Kam jdeš. Karkulko. K babice ! Máš něco k snědku. Jenom bábovku a víno. Tak nic. Co říkáš dáme si závody. Tak dobře Já pudu kolem řeky řekl Vlček. A Já PUDU. LESEM Řekla Karkulka. Tak šli. Vlček přišel k chaloupce zařukal a řekl to jsem já Karkulka. Babička otevřela a vlček jí snědl. Převlékl se do jejích věcí a lehl si do její postele. A zachvilí přišla Karkulka. Zařukala na dveře. Kdo je ozvalose to jsem já Karkulka. Tak pojď dál. Ahoj Karkulko. Ahoj babi. Babi proč máš tak velké oči to abych tě lépe viděla a babi proč máš tak velké zuby to abych tě lépe snědla. Ham! Potom přišel myslivec a uviděl vlka rozřízal mu břicho a naházal tam kamení. Potom když se vlček chtěl napít zpadl do potoka. A Karkulka vinal bábovku a už se jedlo a pilo.

43ch

Pohádka o Cervené Karkůlce

Byla malá holčička která nosila červený čepeček, a ta se jmenoval Karkůlka. Karkůlka šla k babičce, popřát. Karkůlku potkal vlček a zeptal se. "kam jdeš ? Jdu k babičce. Akde bydlí ? Tamhle za lesem. : Vlček šel napřít, až k babičce. A snědl ji. Zanedlouho přišla Karkulka. , "ťuk, ťuk, ťuk, "ano, Karkulko pojď dovnitř. Ahoj, Ahoj, babičko proč máš tak velké oči ? Abich tě lépe viděla, a babičko proč máš tak velké uši ? To abich tě lépe slišela, babičko proč máš tak velkou pusku ? To abich tě mohla sníst. Ham, : a spolkl i karkůlku. Ašel si lehnout, kolem šel myslivec aslišel jak babička chrápe. tAk šel dovnitř a viděl vlka. Myslivec mu rozpáral břicho vyskočila bička i Karkulka vycpali vlka kamenama a zmizeli akdyž u šel napít spadl do vodi. Oslavoli babička, Karkulka i myslivec

44d

O červené Karkulce

byla jednou jedna holčička a ta se jmenovala červená karkůlka jednodne přišel karůlce dopis: že jí onemocněla babička atak maminka poslala karkůlku k babičce a doneslaji babovku, kyticčku, a víno, a maminka karůlce skazuje že se nesmí koupat v potoce a nidese netoulat tak karůlca šla a najednou viběch s křoví vlk a říká karkůlce kampak deš holčičko ptala se jí vlk a karkůlka odpověděla zede k babičce od nís bábovku, kyticčku, a víno, a vlk povídá dámesi zavody a krkůla říká tak jo a vlk říkal karůlce tak tiběž tudy a já za se tudy jenže vlk bil první zaťukal navrátka a říká ťuky ťuky ťuk kdoje a vlk říká to jsem já červená karkůlka a vlk šel a babičku sežral a karkůlka přišla k chaloupce a říká babičko proč máš tak velké uši a babička povídá abichtě lépe slišela a babičko proč máš tak velké oči to abichtělepe viděla babičko proč máštak velký nos to abichtě lépe čuchala a baičko pročmáš tak velký ústa to abichtě lépe mohla sežrat tak vlk sežral karkůlku a na jednou se oběvil mislivec a povídá ta babička ale chrápe musím setam jít podívat tak se šel mislivec podívat a najednou říká taje vlk tak murospáral břicho a višla babička a karkůla a richle nasipali vlkovi dobricha kamení a šlise schovat a vlk povídá tomám ale žízu musím se jít napít a tak se napil a zblíňk a vlk spadl do vody a mislivec se snima pajed a šel karůlku vodvést domů a zazvonil zvonec a pohádky je konec.

45d

Červená Karkulka

Byla jedna holčička která se jmnovala Anička. Jednoho jara babička onemocněla atak maminka řekla Aničce. Aničko běž adones babičce koší, ano maminka. Anikde se netoulej anevyběhni z cestičky aznikím se nevybavuj ale touž Anička byla, titam. Akdyž byla v lese z keře vylezl vlk, Anička si myslela že je to pejsek tak se ho ani trochu nebála. A zeptal se Aničky kam pak deš holčičko k babičce velmi stúně, acotam neseš v košíčku. Bábovku, a koláče, víno, akde bydlí tvaje babička kousek od tu' v malé chaloupce když půjde po cestičce tak tam sem zachvíli. Rozhlédni se kolem a podívej se co ja tady kytickek. Bylo by hezké kdyb si nasbírala babičce kyticčky možná že byse babička uzdravila dříve. Tak Anička začala trhat květiny vlk poposkočil radostí že se mu podařilo Aničku zdržet jenže vlk se stratil tak Anička tam došla první ababička jí dla Karkulku to bylačepička která byla celá červená atak říkali Aničce Červená Karkulka a když vlk našel cestu byla už Karkulka z novou čepičkou a babičkou dávno doma a jedli koláče a pili vína a Karkulka pila teplé čaj. A vlk zlostí tak vyl až ho uslíšel mislivec který po něm tak dlouho pátra. Akdyžho vlk spatřil a on vlka začal hon/na vlka. A od té doby užse vlk nevrátil. Akdyž Karkul šla navštívit babičku už nani ani na babičku nečíhalo žádné nebezpečí že by na ně zaútočil vlk nebo jiný zvíře.

46d

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička a ta dostala od babičky červený čepček. A začali jí říkat červená Karkulka. Jednoho dne jí maminka dala košíček aš babičce donese něco na zub. Tak maminkajídala víno, buchtu, a jahody. Tak Karkulka šla hlubokým lesem a potkala vlka. A.... ptá se kampak jdeš děvenko? K. babičce jí donést něco na zub. A vlk říká dáme si závod ano Karkulka říká jápudu přes potok. Tak Karkulka a vlk už tam byl sežral babičku a šel spát, najednou zařukala Karkulka a říká babičko, proč máchtak velké zubi a lap najednou vlk snědl i Karkulku a pak ji misli visvobodil dali vlkovi do břicha kameni avlk se zbudil a šel napít do studny a/potom tam spadl mislivec vodvet holčičku domů

47ch

Perníková chaloupka

Byl nádherný den a Maminka posla Červenou Karkulku s košíkem k babičce popřát k narozeninám a maminka říkala ať nechodí z cesty a přicestě k babičce potkala vlka a vlk říká kampakdeš Karkulko za babičkou odpověděla Karkulka vlk se zeptal kde bydlí tvoje babička kousek za lesem tak si dáme závod kdo uní bude dřív a vlk byl rychlejší a sněť tbabičku Karkulka vešla a říká babičko roč máš tak velké oči abych tě viděla a velké uši abych tě slišela avelke a velké zuby to abych tě mochla sníst.

48d

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička a ta holčička se jmenovala Karkůlka. Jednou poslala maminka Karkůlku za babičkou a dala jí košíček. V tom košíčku byla láhev vína, koláče a kytice modrých chrtů /chrp/. Karkůlka šla lese a najednou uviděla za keřem vlka. Vlk se na ní podíval a povídá, Ahoj karkůlko kampak jdeš tak brzo"? K. babičce. A kde bydlí tvoje babička? Jé to už není daleko. Jde se tamhle poté louce a zachvíli jsou vidět 4 nízké stromy a a 4 vysoké stromy za tema stromama je vydět babiččina chaloupka. Vlk si povídá "To je dobré babička je sama doma Karkůlka k ní přide a to bude dnes dobrá snídaně." A hed říká Karkůlko nechceš si tu odpočinout? Proč ne. A vlk jde po louce a už vidí 4 vysoké stromy a 4 malé stromy. A Karkůlka si říká. "To se mi to povedlo takhle vlka převízt." Karkůlka ho totiž poslala jiným směrem. A tak karkůlka jde správným směrem rychle k babičce. Když dojde k babičce dá babičce košík z vínem z koláči a z květinamy. A vlk jště dodneška jde kbabičce protože za 4 stromy vysokými a 4. stromy nízkými žádná chaloupka není. A to je konec !!!

49d

Červená Karkulka

Byla jedna holčička a ta se jmenoval Karkulka. Jednou dostala od maminky červený čepeček a tak jí začali říkat Červená Karkulka. Jednou jí maminka poslala k babičce, aby jí donesla košík dobrot, ale řekla jí, aby nechodila skratkou přes les. Ale Karkulka neposlechla a šla lesem. Najednou uviděla vlka a lekla se. Vlk jí povídá. Kam jdeš Karkulko. Já du za les k babičce. Karkulko dáme si závody řekl vlk Ty toběžíš skratkou a oklikou platí ? Ano. Jenže vlk Karkulku podvedl. On běžel skratkou a Karkulka oklikou. Vlk doběhl k babiččině chaloupce jako první a Karkulka ještě trhala u potoka poměnky. Vlk vlítl do chlupy a sežral babičku. Karkulka přišla a zaklepala na dveře. Vlk řekl. Pojď dál je otevřeno. Karkulka vešla dovnitř a ptá se. Proč máš tak velké oči ? Abych tě lépe viděla. A proč máš tak velké uši ? To bych tě lépe slyšela. A proč máš tak velkou pusou ? To bych tě mohl sníst !Karkulka se lekla, ale než stačila utéct vlk jí sežral i s košíčkem. Vlk si šel lehnout a usnul. Šel kolem myslivce a slyší jak vlk chrápe. Říká si. To není možné babička přece tolik nechrápe. Až ho napadne se kouknout oknem do chlupy. Uviděl tam vlka a lekl se. Vzal si pušku a vlka zastřelil. Karkulka z babičkou vylezli. Babička nabídla myslivcovi koláč. Když se stmívalo dovedl myslivce Karkulku domů. Maminka plakala radostí, když Karkulku objala. A tak se zase všichni šťastně schledali.

Konec.

410d

sněžená holčička

Byla jednou jedna chaloupka az ní se kouřilo. V téchaloupce bydlelo děvčátko s maminkou. Jednou poslala maminka děvčátko k nemocné babičce, aby jí přinesla mléko, kávu, víno, povídkové buchtíčky, bábovku a hořkou čokoládu. Děvčátku bylo 8 let, ale nevěděla kudy jít. Maminka jí řekla cestu. "Musíš jít rovně do lesa, v lese je cestička plná květin ale těch si nevímej protože by si ztratila cestu". "Potom tam jsou tři brízy a v dálce uvidíš na cestě chaloupku a k ní právě půjdeš." "Víš ?" řekla maminka. "Ano mami vím", odpovědělo děvčátko. "Tuhle máš košík a můžeš jít, ale s nikým nepvydej." "Tak ahoj řekal maminka. Děvčátko si pamatovalo cestu. Chvilku šla a potom uviděla vlka. "Ahoj pejsku" řeklo děvče. "Co tu děláš ?" zeptal se vlk. "Jdu k babičce támhle vidíš ?" řekla holčička. "Ano ale vidíš tady ty květiny?" zpetal se vlk. "Ano ale já je nesmím trhat, protože bych mohla ztratit cestu." řekla holčička. "Tak si dáme závod." Ty půjdeš přes lávku a já rovně, ano ? zeptal se vlk. "Tak jo" odpověděla. Jak tak běží holčička, tak se k chaloupce přibližuje, ale vlk už je v chaloupce asi pět min. a dávno má v břiše babičku a leží převlečený za ní. Konečně holčička klepe na dveře "pojď dál" řekl vlk převlečený za babičku. "proč máš tak velké uši ? zpetala se holka. "Abych tě lépe slyšela" odpvėděl vlk. "Proč máš tak velkou hubu, že to tak musím říct." Abych tě mohl sežrat." A snědl holčičku. Mamča doma trnula hrůzou kde je její holčička už 1 týden, dva dny, 15 hod. a dvě minuty ...

Konec je docela napnutí.

8.1.5 PÁTÁ TŘÍDA

51d

O Červené karkůlce

Byla jednou jedna holčička a ta nosila červený kabátek a šatičky. Jednou maminka řekla ať jde za babičkou že prý má svátek. Tak se rozloučila a šla. Maminka jí řekla že se nemá toulat a aby šla rovnou k babičce. Tak šla lesem a zpívala si: Tralala Tralala ..... Až potkala vlka a vlk se jí ptal : kampak Karkulko kam a karkůlka řekla za babičkou. Babička má svátek Vlk řekl ať si dají závody. Samozřejmě že vlk tam byl první. Karkůlka přišla a zařukala: Ťuk, Ťuk. Vlk řekl slabým hláskem. Pojď dál karkůlko ? A karkůlka řekla: Proč máš ta velké uši ? Abych tě dobře slyšela. A proč máš tak velké oči ? Abych tě dobře viděla. A baby proč máš tak velkou pusku ? Abych tě mohl sníst. A kARKŮLKU SněDL. Pak se šel napít a svalil se na zem. Pak ho dřevorubec našel a rozříznul mu břicho a viskočila Babička a karkůlka a vlkovi dali kamení do břicha. Pak šli do chaloupky a Babičce popřála: všechno nejlepší k svátku Baby. A najedli se.

A zazvonil zvonec a pohádka je konec.

52d

Červená Karkůlka

Byla jednou jedna holčička a ta měla v lese nemocnou babičku. A tak jí jednou poslala maminka do lesa za bbičkou. Dala jí do košíčku bábovku, víno a cukroví. A tak karkůlka šla a potkala v lese vlka. Vlk se jí zeptal kam pak jdeš a Karkulka odpověděla "za babičkou". "Kde bidlí tvoje babička." Táhle za tím lesem v chaloupce. tak ješ natrhej babičce kyticíky. Karkůlka šla rhat kyticíky a vlk zatím běžel k babiččiné chaloupce. Zaklepal a babička odpověděla "jen poď dál Karkůlko". Vlk vběhl dovnitř a babičku spolkl. Vzal si její brýle a klobouk a lehl si do postele. Karkůlka přišla zaklepal a vlk odpovjeděl jen pojď dál Karkůlka. Karkůlka šla a říká babičce. "Babičko proč máš tak velké uši to bych tě lépe slišela a proč máš tak velké zuby to bych tě lépe sněd. A karkůlku spolkl a usnul. Tak sel okolo mislivec a říká si proč to babička tolik chrápe to jsetam musím podívat a tak se tam sel podívat a vidí vlka. A tak rozřízl bricho a vitáhl babičku s karkůlkou a řekl jim ať při nesou kameny a tak přinesli kameny a dali je vlkovi do břicha a zašili mu ho. A když se vlk vzbudil tak spadl do studny a utopil se. A tak se babička karkůlka a mislivec najedli.

53ch

Červená Karkulka

Karkulka šla jednou sama lesem za nemocnou babickou. Nesla jí koš jídla a pak potkala vlka a ten se zeptal, Karkulko co máš v tom koši ? Mám tam jídlo pro nemocnou babičku. Vlk řekl dáme si závody. Ty poběžíš kolem řeky a já rovně. A tak běželi a vlk už doběhl pak vešel do chaloupky a babičku sežral. A pak za chvíli doběhl i Karkulka a vešla do chaloupky a Karkulka se ptá proč máš tak velké oči, abych tě lépe vyděla a proč máš tak velké uši, abych tě lyp slyšel a proč máš tak velkou pusu abych tě lyp mohla sníst a tak vlk snědl i karkulu. A pak šel oko myslivec a slyšel řvát Karkulku i babičku a tak vešel dovnitř a rozpáral vlkovi břicho a vyndal babičku i Karkulku a nasypal mu tam kamení a pak se vlk probudil a šel se napít k řece a spadl tam.

54d

O červené Karkulce

Kdysi dávno žila jedna paní ze svojí cerou měla ráda červenou barvu a když jednou šal maminka na trh tak tam vyděla červený plášť a tak ho koupila. Když přišla maminka domů tak měla holčička radost že jí maminka koupila červený plášť moc se jí líbil a tak začali říkat Červená Karkulka. Jednoho dne říká maminka, Karkulko půjdeš k babičšce a doneseš jí tam: Máslo, chleba víno a kusek bábovky. A Karkulka se zeptala jestly může jít lesem a maminka řekla, Karkulko jdi radši po silnici víš že vlese je vlk a tak Karkulka šla. Když přišla k lesu tak chtěla jít o kolo lesa po silnici ale les tak voněl tak šla do lesa když přišla na louku najednou tam stál vlk zeptal se Karkulky, kam jdeš a Karkulka řekla jde k babičce odnést jí tam košíček s jídlem a vlk se zeptal a kde bidlí babička a Karkulka mu řekla tady kousek za lesem. A vlk řek tak si dáme závody do tam bude dřív. A vlk běžel a Karkulka si trhala kytki a hrála si tam se zvířátky. Vlk byl už u chaloupky zabouchal a řek to jsem já tvá Karkulka a vlk vešel dovnitř a babičku sežral, oblíknul se a čekal na Karkulku. A Karkulka vešla a ptala se babičko proč máš tak velké uši, abich tě mohla lépe slišet a babičko proč máš tak velké oči, to abich tě mohla lépe vidět, a babičko proč máš tak velké zubi, to abich tě mohl lépe sežrat skočil na Karkulku a sežral jí a pak si lehnul a spal za chvíli šel mislivec okolo a podíval se do okna proč babička tak chrápe a viděl tam vlka a tak rozpáral vlkovi břicho a babička i Karkulka viskočili z vlka a pak ho rozpáralia zašili mu břicho a když se šel napít tak spadnul do řeky a utopil se a všichni žili spolu šťastně až do smrti.

55ch

O Červené Karkulce a Kanci

Byla žila jednou holka která nosila červený oblečení i čerenej čepeček. Jednou jí máma řekla ať jde s košíky jídla a pití k babičce. Tak ona šla. Prošla lesem a náhle vidí kance. Lekla se a utíkala ale kanec jí dohnal. Protože on běžel nejmin 51 Km za h. Ona byla pomalá. Tak jí zastavil a řekl jí. Karkulko neboj se mě já jsem hodní kaneček, já ti nic neudělám. Tak šli spolu lesem a kanec jí chránil až došli k babičce. Karkulka dala babičce košíček s jídlem a pitím. Ale co se stalo. Kanec který měl čekat na Karkulku venku vlítl do dveří, zabouchl je a řekl. Teď vás obě sežeru. Kanec který byl tlustý špinavý od blata skočil nejdřív po babičce která byla hodně hubená a stará (moc se teda nenažral) a sežral ji. A potom řekl Karkulko teď jsi na řadě ti" ! Karkulka křičela ale nic tak jí sežral. A když myslivec šel okolo a chtěl se podívat jak babička žije. Tak šel dovnitř a viděl tlustýho kance. Rozpáral mu břicho a vındal obě děvčata. Kanci nacpal do břicha slepice a nechal ho spát. Když se šel napít kanec benzínu tak spadnul do benzínové nádrže a umřel. Babička s Karkulkou žili dobře a vesele. A taky měli pověšenou tu kůži s kance na zdi. Zazvonil zvoneček a veselé pohádky je koneček.

56ch

Modrá Karkulka

Byla jednou jedna Modrá Karkulka říkali jí tak, protože nosila modrý čepeček a modrou sukni. Jednou jí maminka vypravila k babičce, alby jí přinesla víno a buchty. Modrá Karkulka přinesla víno a buchty. Jenže když šla domů potkala vlka. Ale Karkulka se lekla a utíkala domů, vlk jí pronásledoval a sežral celou rodinu chramst chramst. A v tom příklusá babička na koni a v brnění. Pak ho zahrabou do země a třetí rok na tom místě vyroste řepa. Ale všichni táhnou, ale nevytáhnou ani jeřáb ani obr, tak tam roste dodnes.

57ch

O Červené Karkulce

"Maminka řekla" Karkulko dojdeš za vlkem on má narozeniny "Karkulka řekla" dobře dojdou tam "Maminka" Karkulko dávej si bacha na divokou babičku a di jenom poušti. "Maminka" dala "Karkulce do košíku kuře, víno, stehno. a Karkulka šla šla šla šla až došla k potoku. Atam na ni čekala divoka babička a řekla jí Karkulko vlk má rád květiny di do haje pro sasanka. Divoká babka šla kratší cestou až došla k chalupi a řekla vlku to jsem já Karkulka a vlk řekl Karkulko poď dál je otevřeno já jsem nemocný a ležím v posteli, divoká babka šla k posteli ozvalo se jen chrams chrams a divoká babka sežrala vlka a převlíkla se za něj a zachvíli přišla červená Karkulka a divoká babka převlíkla za vlka jí sežrala a pak přišla armáda USA a zastřelila divokou babku. Karkulka a vlk oba vylezli živý a všechno dobře dopadlo a zazvonil zvonec a pohádky je konec.

58ch

O červené Karkulce

Maminka poslala Karkulku k babičce. Karkulka šla po lese a potkala vlka. Vlk jí zajal a donutil Karkulku aby zašla za babičkou a omráčila ji než přijde vlk. Co měla Karkulka dělat, a proto šla a šla, až došla k chaloupce a tam vešla do chaloupky a babička si Karkulku spletla s vlkem, a sněda ji. To je KONEC

8.1.6 ŠESTÁ TŘÍDA

61d

O červené Karkulce

Jednou ráno ekla maminka Karkulce. Karkulko babička má dnes narozeniny odneseš jí tam košík s výnem a buchtami. Karkulka si oblékla erené šatičky, klobouček a šla. Šla přes potuček pak přes kopeček a vešla do hlubokého lesa a jak šla tak najednou na ní vybajl vlk A vlk říká. Kam pak jdeš Karkulko a Karkulka odpověděla. Já jdu k babičce řekla Karkulka. A kde bydlí babička. A Karkulka řekla. To je ještě daleko za 3mi kopečky za 2mi potůčky. A vlk říká. Tak dobrou cesti ti přeju já už budu muset jít taky. Tak Karkulka se vy dala za 3 kopečky a za 2 potůčky. A vlk utíkal aby tam byl dřív než kakulka a vlk říká. Už vydím chaloupku á á á á. A najednou vlk spadl do jámy a vlk říká. Honem rychle ven nebo tady bude dřív Karkulka. Tak vlk se sté jámy vyškrábal a rychle utíkal do chaloupky. A zatím co Karkulka došla k chaloupce. Tak vlk zatím chramstl bbičku. Karkulka za klepala na dvýřka u chaloupky. A vlk řekl pojed. dál Karkulko. A Karkulka vešla. Karkulka si sedla k postely a řekla. Babičko proč máš tak velké uši abych tě děvče lépe slyšela a babičko proč máš tak velké oči abych tě lépe vyděla a babičko proč máš tak velkou pusu abych tě mohla sníst. A vlk snědl Karkulku i babičku. A až z toho vlk usnul. Jde okolo myslivec a slyší chrápání tak otevře dveře a vydí vlka jak chrápe s plným břichem. Tak Myslivec vlka rozpáře a vyskočí Karkulka a babička. A myslivec řekl. Babičko doneste my kamení. Tak mu naplněj břicho kamením.

62d

Červená Karkulka

"Kam Karkulko malá kam: lesem chodím sem a tam Co ty vlku tady chceš: "scháním na zub kousek trávy po trávě se dobře trávý." Vlci trávu nejedi: to Karkulky nevědy. Náš pes také trávu nejí kosti on má nejraději. Já jsem vlk a ne pes budu li chtít sežerutě. Trávu si jez máš li chuté její plný les. Co pak máš v tom košíčku bábovku a kitičku, a kam neseš košíček. K svátku babičce jej nesu: "Už jsem přešla sedm lesů bidlí támhle kousíček a co dělá tvůj tatínek, on je myslivec. A kde je teď, kousek odtud vlky střílí, Aha. Počkej na něj chvíličku. Už nemám čas musím domů, a pozdravuj babičku.

63d

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička a ta se jmenovala červená Karkulka a ta měla červené šaty a červený čepček. Jednoho dne se maminka rozhodla že Karkulka půjde za babičkou, protože má svátek. Dala Karkulce do košíčku babovku a výno. Zavolala ana Karkulku a řekla že půjde za babičkou. Maminka řekla aby se nikde nezdržovala a la rovnou za babičkou. Karkulka se vydla na cestu a šla a šla až najednou potkala vlka. Vlk se jí ptá kam deš Karkulko Karkulka řekla že jde za babičkou protože má svátek. A vlk se jí ptá a Karkulka řekla: Tam za těmi lesy. A co dělá tvůj tatínek zeptal se vlk: Můj tatínemk vlky střílí řekla Karkulka. A kte je teď, ptá se vlk: tamhle kousek za lesičkem. A vlk se ptá mohl bych tě doprovodit zatvoji babičkou: Karkulka řekla že radši půjde sama. Vlk řekl: "Tak dobrá." Vlk zatím co Karkulka šla on si to vzal zkratkou a doběhl za babičkou první a zaklepal: "To jseš ty Karkulko ?" ptá se babička - Vlk řekl ano to jsem já: řekl vlk. Babička otevřela a vlk jí sežral. Oblíkl se do babiččinných šatů a lehl si do postele a čekal až přijde Karkulka. Najednou někdo zatukal na dveře a vlk se ptá kdo to je to jsem já Karkulka. Vlk řekl: "pojd' dál Karkulko." Karkulka vstoupila do chaloupky a ptá se. "Proč máš tak veliké oči ? Zeptala se Karkulka". "Abych tě lépe viděla" řekl vlk. A Karkulka se s zeptala: " Proč máš tak veliké uši ?" Vlk odpověděl: "abych tě lépe slyšela." "Proč máš tak veliké zuby ?" řekla Karkulka". "Abych tě mohl lépe sežrat !" řekl vlk". A tak vlk sežra i Karkulku. Vlk pak usnul. Nahodou kolem šel myslivec a slyšel jak vlk chrápe. Vešel dovnitř a uvyděl jak spí vlk v babiččinně posteli, rychle vlka raozparal a z jeho břicha vyskočila babička a Karkulka. Vlka nacpali kamením a hodili ho do studny. A tak všechno dobře dopadlo a babička oslavila svůj svátek živá a zrává. A zazvonil zvonec a Pohádky je konec.

64d

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička a té říkali červená Karkulka, protože nosila červený čepček. Jednou jí maminka řekla. Karkulko dones prosim tě košíček babičce. Ještě jí pak maminka řekla Karkulko jdi a vrať se brzo domů. Tak Karkulka šla a šla až najednou uviděla lesní jahody. Maminka sice říkala, že se nemam někde dlouho zdržovat. Ale co maminka mě stejně nevidí tak si jich pár natrham a zase půjdu dál. Najednou potkala Karkulka vlka. Nejprve si Karkulka myslela, že je to nějaký pejsek. Vlk jí řekl kampak jdeš Karkulko. Jdu k babičce jí dát košíček. A copak máš v tom košíčku řekl vlk: bábovku, také nějaké pítí. A kam neseš košíček k svátku babičce jej nesu, už jsem přešla sedm lesů. Bydlí támhle kousíček chcešli já tě doprovodím i ne ráda sama chodím. Dobrá tak já půjdu tady tudy a ty di tamtudy schválně kdo tam bude dřív. Tak dobrá řekla Karkulka. Zatím co vlk byl už udomečku tak Karkulka uviděla ikvětiny a chtěla babičce natrhat. Vlk zaklepal na dveře. Babička se ptá: kdo je to to jsem já Karkulka jen pojd' dál. Vlk vtrhnul do domečku slíknul babičce zástěru a čepček a sežral babičku. Potom tam přišla Karkulka vlk řekl dále a Karkulka se ptala: bbičko proč máš tak velké ruce to abych tě mohla lépe obejmout a babičko proč máš tak velké oči to abych tě lépe viděla a babičko proč máš tak velkou pusu to abych tě mohl lépe sežrat. Vlk sežral nejprve babičku a potom Karkulku. Najdnou šel okolo chaloupky myslivec a slyší takové chrápání jde se podívat dovnitř a tam uvidí vlka veme si nůžky a roztrhne vlkovy břicho. Vskočí nejprve Karkulka a potom babička obě zdrávy jako rybka. Myslivec říká dojdeme pro kameny naplníme ho a hodíme do řeky

jak řekli tak i udělali. Potm šla Karkulka zase domů. Maminka se jí ptala jak se daří babičce krkulka jí to všechno řekla.

Zazvonil zvonec a pohádka byl KONEC.

65d

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička, která se jmenovala Mařenka. Babička jí ušila červený šat a červenou čepičku a od té doby jí říkají Červená Karkulka. Jednou ji maminka zavolala: "Karkulko pojď domu, doneseš babičce bábovku, víno a kytičky. Má přece svátek." Karkulka běžela rychle domu a než tam doběhla maminka to všechno dala do košíku. Potom si to Karkulka vzala a šla k babičce maminka zdálky nani volala: "Nehoň se za motýlem a nechod k potoku!" "Ano." Zavolala Karkulka. Když došla do lesa tak viděla jahody a chtěla je natrhat. Došla k nim a začala je trhat. A vtom se tam oběvil vlk. Karkulka se vyděsila a vlk ji škrábl. Karkulka se rozplakala a aby přestala Karkulka plakat udělal vlk stojku a Karkulka přestala plakat. Vlk se jí zeptal: "Kam pak jdeš?" "K babičce." odpověděla Karkulka. Vlk řekl: "Tak si dáme závody kdo bude u babičky první." "Tak dobře." odpověděla Karkulka. Vlk k babičce doběhl jako první. Karkulka se za se honila za motýli. Vlk zaklepal babičce na chaloupku. Babička řekla: "pojď dál Karkulko." Vlk vešel do komnaty a snědl babičku. V tu chvíli zaťukala Karkulka na dveře. Vešla dál a babička spala. Když se probudila Karkulka se jí zeptala. "Proč máš tak velké uši?" "Abych tě lépe slyšela." odpověděl vlk. "Proč máš tak velké oči?" zeptala se Karkulka. "Abych tě lépe viděla". odpověděl vlk. "A proč máš tak velkou pusku?" zeptala se Karkulka. "Abych tě mohl sníst, ham." řekl vlk. Když byla Karkulka a babička u vlka v břichu. Vlk usnul. Okolo chaloupky prošel myslivec, když slyšel chrápání vrazil dovnitř. Vlkovi rozpáral břicho. Z vlka vylezla Karkulka a babička. Myslivec do vlka naházela kameny zašil břicho a šel ho hodit do studně. Všechno dobře dopadlo Karkulka se vrátila domu k mamince.

Zazvonil zvonec a pohádka je konec.

66d

Očervené Karkulce

Žila jednou jedna holčička a ta se jmenovala Karkulka. Maminka a tatínek ji oblékali jenom do červeného. Jednoho dne jí maminka s tatínkem řekli že má babičku. Uplinulo tolik času. A Karkulka byla veliká její Babyčka měla svátek. Tak maminka řekla že půjde babičce dat darek. Karkulka se oblékla do červeného. A šla hlubokým lesem a najedno potkala vlka. A vlk se jí ptá. Kam Karkulko kam pak deš. Babičk da ji dat svatku. A co pak máš v tom kočíčku. Babovku a kitičku. Vlk řek že si dají závody kdo bude dřív u babičky. Karkulka řekla že ano. Vlk utikal vodo, lesem, trním. A byl dři u babičk. Vlk Ťuky, Ťuky. Babyčka otevřela vlk jí snět. A převlík se za babičku. Karkulka přišla otevřela a koukala na Babičku. Karkulka se ptá Babičko proč máš tak velké uši. A vlk odpoví Abych tě lepe slišela. A proč máš tak velké oči. Abychtě dobře vyděla. A proč máš tak velkou pus. Abych tě mohl sníst. Tak snědl Karkulku i skošičkem. Ale vlkovo bylo špatně a nařikal. Šel okolo mislivec. A vlka se ptá Co cotě bolí vlku. A vlk opověděl. Snědl jsem babički a Karkulku i s košičkem. Mislivec vzal nuž arozparalho. Vyskolčila. Babička a Karkulka i s košičkem. Mislivec vlkovo hodi do břiška kamení zašilo ho hodil jo do studně. A jestli se neutopil ta plave dál.

67d

Červená Karkulka

Žila byla jedna maminka a ta měla dcery. Dcera se jmenovala Karkulka, a to proto, že Karkulka měla červený šatičky, červený klobouček aproutěný košiček a skrátka se jí říkalo červená Karkulka. Jednoho dne Karkulka byla venku. "Karkulko !" pojd' domů. Karkulka přiběhla domů. "Ano maminko" řekla Karkulka. Maminka řekla Karkulce že má babička svátek Tak maminka dala Karkulce do košičku bábovku a kytičku. Karkulka se vydala k babičce a maminka řekla ať dáva po cestě moc velký pozor, to proto, že nedaleko se toulá jeden stršlivý vlk. Karkulka prošla už sedm hor, sedm lesů a v jednom lese si Karkulka trhala kytiky. Najednou přběhl vlk. Karkulka se lekla. Vlk Karkulku pozdravil. Vlk se Karkulky zeptal kam jde a Karkulka odpověděla že támhle kousek bydlí babička. Karkulko znám tvoji babičku, řekl vlk. Karkulko dám si stebou závody kdo dojde dřív k tvé babičce. Vlk běžel skratkou a samozřejmě že byl dřív než Karkulka. Vlk potichoučku vlezl k babičce komínem došek k její psoteli a hned jí snědl jako malinu. Vlk si vzal babičky klobouček a brýle asvetírek. Zatímco Karkulka přišla akorát k chloupce. Zřuká a vejde dál. Přeide k babičce a leknese. Karkulka se babičky zeptala, proč má tak velké oči, zuby, uši a babička odpověděla: abych tě lépe vyděl, slyšel a abychtě mohl Karkulk sežrat. Tak Karkulku sežral. Vlk usnul a ten tak chrápal a chrápal až se chaloupka chvála. Tu najednou šel myslivec navštívit babičku a najednou slyší chr chr prostě chrápání. Zaklepe a vejde dál tam myslivec uvidí vlka v babičkovy posteli a hned vlka rozřízl babička s Karkulkou vylezli z břicha. Karkulka s Babičkou moc a moc poděkovali mislivcovi a snědli celou bábovku. A mislivec vlkovi dal do rozříznutého břicha kameny, zašilho, vlk měl velikou žizeň až došel ke studánce a vlk do studánky spadl a už nikdy nevylezl. Konec.

68ch

Červená Karkulka

Jednou šla Karkulka do lesa a prošla tři lesy. A potkala vlka. A vlk říká kam deš Karkulko, za babičkou, co tam budeš dělat du dát babice koláče, a kytičku. A vlk říká kdy už pudeš za chvilinku až natrhám kytičky. Karkulka už jde a projde dva lesy vejde k babičce dovnitř. A Karkulka říká proč máš babičko takové velké uši abych tě lépe slyšela, a proč máš tak velké oči abych tě lépe vyděla a proč máš babičko takovou pusu abych tě mohla sežrat vlk udělal ham sežral Karkulku i babičku. Jednou kolem šel myslivec s pistolí zabil vlka a rozřiz vlkovy břicho a babička a Karkulka vyskákaly a zdravý poděkovaly myslivcovy a myslivec šel dál.

69ch

Červená Karkulka

Byla jednou červená Karkulka, jednou se rozhodla že půjde navštívit babičku. Vzala si sebou košík s bábovkou, šla cestičkou v lese potkala vlka ale myslela si že to je pes zavolala pejsku proč jí trávu? pejsek odpověděl potrávě se dobře tráví, Karkulka říká tonáš pes alik radši kosti. Vlk říká kam vlastně deš, já du k babičce dát jí bábovku. Vlk dostal nápad, Karkulko natrhej babičce kytičky je jich tu spousta. Karkulka začala trha a když do trhala vlk se jí zeptal a kdepak babička bydlí Karkulka říká zalesem ve srubu aha řekl vlk Dáme si závody kdo bude ubabičky dřív? tak jo pse řekla Karkulka já to odstar tuju tři, dva, jedna, start závod mohl začít. Vlk zá všechny skratky vlese, takže byl ubabičky dřív. Vlk zařukal ozvalose je otevřeno karkulko vlk otevrel dvere a schramstl bičku. Vlk si nasadil čepeček a brýle teřkon zařukala karkulka a vlk tenkým hláskem poď dál Karkulka otevřela a povídá babičko proč máte tak velké uši, abych tě lépe slyšela a babičko pro máš tak velké oči abych tě lépe viděla a babičko proč máte tak velkou pusu to abych tě lépe sežrala a chramst a vlk usnul, abylo slišet chrápání až to uslišel i myslivec. A ten šel kbabičce se podívat cose děje aviděl vlka v postely, toho rozkuchal a vylzli karkulka a babička. A dali mu tam kamení. Vlk se vzbudil a měl žizen tak šel k studne a naklonil se a kamení ho vžáhl a utopilse.

610ch

Červená Karkulka

Jednou maminka zavolala malou holčičku byla to její dcera nosila červený čepeček a červený oblek Proto jí říkali červená Karkulka. Maminka na ní zavolala proto že babička má dnes narozeniny. A Karkulka poskakovala hustým lesem až k babiččině chalupě ale najednou z velikého křoví vyskočil špinavý šedý vlk a ptá se jí Kam pak jdeš holčičko a Karkulka odpověděla já du za babičkou má dnes narozeniny a co jí neseš řekl šedý vlk a Karkulka ihned odpověděla něžným hlaskem nesu víno buchtý a kytky. A vlk rychle řekl že už musí jít rychle domu ale vlk nešel domu vzal to přes lesy a hledal chalupu ve které bydlí babička Karkulčina a až ji našel tak zaklepal na dveře a zevnitř chaloupky se ozvalo kdopak tam je za těmi dveřmi a tam se ozvalo něžným hláskem to jsem já Karkulka a babička odpověděla pojď dál Karkulko a vlk skočil do chaloupky a sežral babičku a lehl si do její postele a vzal si její brejle a čepeček a četl si. Najednou někdo zaklepal na dveře a vlk věděl že to je Karkulka a řekl pojď dál Karkulko a Karkulka otevřela dveře a vešla dovnitř a přistoupila k její posteli a zeptala se babičko proč máš tak velké uši a vlk odpověděl klaplavým hlasem abych tě lépe slyšela a proč máš tak velké oči abych tě lépe viděla a Karkulka se zeptala na poslední vě a to bylo babičko proč máš tak velkou pusku a na to se neměla ptát protože vlk serval všechno ze sebe a řekl abych tě mohl sežrat a vyletěl po Karkulce tak rychle že Karkulka nestačila doběhnout ke dveřím a vlk po ní skočil a sežral ji a potom když byl najedený lehl si do postele a usnul protože měl těžko v břiše a po chvíli šel hajný z honu domu a zastavil se u chaloupky a zaťukal na dveře z chaloupky se nic neozvalo tak zaťukal po druhé a zase nic tak se šel kouknout z druhé strany chaloupky v okně a viděl tam vlka s velkým břichem a hned oběhl chalupu spátky a virazil dveře doběh vlkovi vyndal svůj zálesácký vostrý nož a vlkovi rozpáral břicho moc nemohl řezat aby neřízl babičku nebo Karkulku byli trochu vystrašení ale nakonec už nebyli vystrašení a sedli si ke stolu a Karkulka rozdala buchtý a víno a jedli a pili dokud to všechno nesnědli a nevipily. A tomu vlkovi dali do břicha hodně velký kámen avlk měl žízeň a šel se napít ke studni a až se naklonil tak se převrhnul a spadnul do vody a tím těžkým kamením nemohl vylézt a tak se utopil.

611ch

O červené Karkulce:

Byla jednou holčička a ta se jmenovala červená Karkulka. A jednoho dne měla babička narozeniny, a maminka řekla Karkulce babička má dneska narozeniny tak jí něco odneseš. Tak jí dala do košíčku víno, bábovku a kytičky, a řekla Karkulce nikde se netoulej běž rovnou k babičce. Tak Karkulka šla a potkala vlka a vlk se jí ptá Karkulko a kam pak jdeš a Karkulka odpověděla jdu k babičce co to máš v tom košíčku víno, bábovku a kytičky. A kde bydlí babička zeptal se vlk a Karkulka odpověděla támhle za tím lesem. Karkulka šla lesem a trhala si kytky a vlk utíkal k chaloupce zatukal na dveře a ozvalo se kdo je to a vlk odpověděl to jsem já červená Karkulka tak pojď dál řekla babička vlk šel dovnitř a babičku snědl, oblíknul se do věci co měla babička. A za chvíli přišla Karkulka vešla dovnitř ptala se vlka babičko proč máš tak velké oči a vlk odpověděl to abych tě lépe viděla, a proč máš tak velké uši abych tě lépe slišela a babičko proč máte tak velké zuby abych tě lépe mohla sežrat a vlk snědl i Karkulku a vlk si šel lehnout a strašně chrápal. Šel kolem myslivce s flintou a nožem a říkají proč ta babička tolik chrápe a šel se podívat dovnitř a viděl tam vlka tak ho rozpáral a z břicha vyskočila Karkulka i babička Karkulka dala babičce víno, buchtu a kytičky a myslivec vlkovi dal do břicha kamení a zasíl ho a vlk se šel napít do studny a spadl do ní. Karkulka, babička a myslivec pili víno a jedli bábovku.

612ch

Pohádka o červené Karkulce

Jednoho krásného dne Karkulce červenou sukni, svetr a šátek. A tak jí říkali červená Karkulka. Jednoho dne maminka řekla Karkulko dnes máš narozeniny. Maminka vzala košík dala do něj buchtu a rum a ještě nalé kytičky. A když předával košík Karkulce řekla Po cestě se nikde nezastavuj Karkulka šla a aš ze krový vyskočil vlk a Karkulka seho zeptala co ty vlku tady chceš sháním nazub kousek trávy, po trávě se dobře trávy. Vlku Vlku ty mi lžeš vlci travu nejedí, ale vedí náš pes také travu její, jen kosti tose vy. Co máš v kocičku bábovku, rum a kyticku kato nesech zeptal se vlk k babičce a kde bydlí tamhle na kopci za lesem. Viš co Karkulko dáme zavody kdo tam bude dříve vlku. Vlka utíkal přes kopečky až nakonec tam byl první i tučky a Karkulka řekla jen pojď dál Karkulko a vlk odpověděl tak jdu jsi sezer když tam přišla Karkulka a řekla jsem tu první a zatukala asla dovnitř k babyčky posteli a ptala se proč máš tak velké uši ta abych tě lépe slišela, proč máš tak velké oči to abych tě lépe vydala a proč máš tak velké zuby poabychtě mohla lépe sníst snědla Karkulku, sežral buchtu nahla stáse a tvrďe usnul když šel okolo myslivce a šel jak babička chrápe řekl po něm babička vesel dovnitř to je vlk rozkl přicho a vyskočila babička a Karkulka naplnili břicho kamení a zasíl vlk se probudil řekl tomam zíden šel napít a spadl do studny aby pohadky konec.

613ch

O červené Karkulce

To se stalo jednoho krásného dne když maminka dala Karkulce buchty a kolače. Abi je donesla babičce. Ale babička bidlela v hlubokém lese. A tak dala maminka Karkulce košík s buchtami a kolačemy. A tak se Karkulka vydala na cestu. A jak karklu sla tak potkala vlka. A vlk se ji zptal co to neseš v tom košíku. A Karkulka odpověděla. Ale buchty a kolače pro babičku. A vlk řekl kde bidlí tvá babička. Ale hluboko v lese. Víš co Karkulko dame si závody kdo tam bude dřív. Samozřejmě že vlk věděl kde babička bidlí. A tak běžel skratkou. To se ví že tam byl dřív než Karkulka. A tak vešel do světnice a babička řekla toseš ty Karkulko. A vlk odpověděl ne to sem já vlk. Bička se polekala ale než stačila cokolo říct tak ji Vlk spokl. Olekl se jako babička a lehl sy do postele. A v tom přiběhla do světnice Karkulka. A povídá ahoj babičko. A vlk převlečený za baičku řekl ahoi děvenko. A Karkulka se zeptala proč máš tak velké uši, ta abich tě lépe slišela a proč máš tak velké oči, to abich tě lépe viděla a proč máš tak velké zubi to abich tě mohla sežrat. A Karkulka se vilekala. A než stačila cokoli říci tak ji vlk sežral. A vlk bil přezraní tak sy šel lehnout do babičiny postele. A vtom šel kolem mislivec. Aviděl oknem jak vlk leží v babičině posteli. A tak ho hned napadlo že babičku sežral. A tak šel do svědnice. Rozříz vlkovi Břicho z něj viskočila babička a Karkulka. Vlkovi dali do břicha kamení a azašili ho a vlk se zbudil a babička se skovala za skřín Karkulka za kanata a mislivec do skřině. A vlk jak měl v břichu ty kameni tak měl strasnou žizen a sel se napít do studny a jak bil těžký tak se překlonil a spal tam. A všichni bilistasni mislivec odvedl Karkulku domů a všechno to pověděl mamince a tase polekala ale nevyřila jim Ale Karkula ji presvedšila.

KONEC

614ch

Pohadka o červené Karkulce

Bylo jednou jedno holčička ta sejmenovala Karolína Ale pořád nosila čerený věci tak jí všichni říkají Karkulko, jedno byla babička nemocná a maminka poslala Karkulku skošem plným jídla a slahví vína do lesa za babičkou. Karkulka šla a šla až uviděla hodně květin a si jich natrhala avtom ji potkal vlk. Vlk se ptá co toneseš "zeptal se vlk" ale jeno košík s jídle pro babičku a kde ta tvoje babička bydlí "zeptal se vlk" tamhle za kopcem a vlk nato dáme si závody vlk běží lesem a Karkulka jde přes most. Vlk doběhl dřív a zaťukal na dveře a ze dveří se ozvalo pojd' dál Karkulko už na tebe čekám vlk vstoupil a babičku sežral vtom přiběhla Karkulka a zaťukala na dveře. Pojd' dál děvče řekl přestrojený vlk, Karkulka se na ni podívala a zeptala se: proč máš tak velké uši to abych tě lépe slyšela a proč máš tak velké oči to abych tě lépe vyděla. Aproč máš tak velkou pusu to abych tě lépe sežrala. A po chvílce jí sežral. A vtom šel kolem myslivec a slyšel chrápání tak nakouk do chaloupky a vyděl jak tam leží vlk tak rychle vzal nůž a rozříznul břicho stoho břicha vylezla babička a Karkulka. Myslivec nazbíral kameny dal do vlkova břicha a zašil to břicho pochvilce se vlk zbudil aměl strašnou žizeň a šel se napít pomalu se ta do plazil a vyklonil se do studánky a najednou hup avlk se utopil. A od těch dop se tam neukázal ani jeden vlk, babička a Karkulka i maminka žili štásně až do smrti.

615ch

O Červené Karkulce

Žila byla jedna chaloupka a tam bydlela maminka s Červenou Karkulkou. Jednou řekl maminka Karkulce aby šla k babičce popřát jí vše nejlepší k narozeninám. Maminka dala Karkulce košíček V košíčku byla buchta. Karkulka se tedy vydala za babičkou. Šla lesem a tam ji potkal vlk a ptal je jí: "Kam jdeš Karkulko?" Karkulka odpověděla že jde za babičkou a vlk se zeptal kde bidlí tvoje babička. Karkulka odpověděla támhle kousek za lesem. Vlka jí řekl aby si s ním dal závody, do bude u babičky dříve. Běželi, bježeli le samozřejmě vyhrál vlk. Přišel k chaloupce, zaťukal na dveře a ozvalo se "Kdo je?" Vlka odpověděl to jsem já, Karkulka. Babička otevřela vlk vešel o vnitř a slupl babičku. Pak přišla Karkulka, zaklepala na dveře. Vlka otevřel a Karkulka snišla dovnitř a vlk si lehnul na postel a Karkulka se ptala. "Babičko proč máš tak velké uši?" Babička odpověděla "no to abych tě lépe slyšela". "A babičko proč máš tak velké oči?" "No to abych tě lépe viděla A babičko proč máš tak velkou pusou. No to abych tě mohl sežrat Tak a vlk spolkl babičku ale i Červenou Karkulku. Vlka usnul okolo šel myslivec a slyšel jak vlk chrápe. Vešel do chaloupky a tam ležel vlk. Vlka byl tlustí a tak ho myslivec roztínal a vysvobodil Karkulku a babičku, do vlka dal kameny, a zašil ho. Když vlk stal chtěl se jít napít, tak šel ke studně a jak se naklonil tak ho ty těžké kameny stáhly do studny. A Babička s Červenou Karkulkou byly zase na svobodě.

616d

O červené Karkulce

V jedné chatce žila matka s dcerou. Dceři říkal, že jí červená Karkulka, protože pořád chodila v červeném. Červená Karkulka měla babičku ta byla moc hodná, ale nebydleli spolu. Babička měla vlastní chatičku v lese měla i menší zahrádku. Jednou byl významný den. Babička měla narozeniny. A červená Karkulka s maminkou napekly bábovku a tu daly do košík do kterého ještě přidaly víno a nějaký dárek Maminka řekla Karkulce, aby to donesla babičce a aby jí popřála vše nejlepší i za maminku. Karkulka si jako obvykle vzala červený plášť a než vydala na cestu maminka jí upozornila, aby se s nikým nebavila a někde nezastavovala a hlavně aby se včas vrátila. Karkulka se tedy vydala na cestu, šla lesem. Potkala spoustu zvířátek. Pozorovala veverky jak lezou po stromech a poslouchala zpívání ptáčku. Karkulka má moc ráda přírodu a tak velmi ráda chodí do lesa. Někdy to vypadá že si i se zvířátky povídá amožná to je pravda. Jede si tak klidně, ale najednou potká vlka ona s trochu lekla. Vlka se jí vpytává kam de, co má v košíku. Karkulka mu řekla, že jde k babičce, která má narozeniny a že jí nese něco dobrého. Vlka se jí zeptá kudy se tam jde a ona mu vše řekla. Karkulka šla dál, protože ví že si s nikým nemá povídat. Vlka ví kde bydlí babička a vezme to zkratkou aby tam byl dřív než babička. Podařilo se. Vlka vtrhl do chatičky a babičku snědl. Měl v plánu, že sní i Karkulku. Než přišla Karkulka vlka si na sebe vzal babiččino oblečení aby si Karkulka mýlela že to je babička. Jednou někdo zaklepe na dveře. Vlka myšlená babička leží v posteli a ptá se jemným hláskem kdotoje. Karkulka odpoví to jsem já tvá vnučka a vejde dál. Spatřila babičku říká si že vypadá trochu divně. Ptá se babičky o které neví že je to vlka Babičko proč máš tak velké oči? To abych tě lépe vyděla. Ptá se dál. Babičko proč máš tak velké uši. Ta abych tě lépe slyšela. Ptá se dál Proč máš tak velké zuby? To abych tě mohla lépe sníst a vrhne se na Karkulku a dochází jí že je to vlka. Karkulka křičí co nejví to de. Vlka po té si lehne a spí přitom velmi nahlas chrápe. Kolem jde myslivec a leká se že babička tak chrápe.

8.1.7 SEDMÁ TŘÍDA

71ch

O červené Karkulce

Žila jednou jedna stařenka která byla stará a žila v hustém lese. Její vnučka šla k babičce a nesla jí košík plný jídla. Šla si hezky po cestě a co se nestalo potkala vlka velmi se lekla až se z toho málem zhroutila. Vlk jí říká kampak jdeš Karkulko, k babičce a copak neseš v tom košíčku ale jenom samý dobroty pro babičku nic pro tebe vlku. A kde bydlí tvá babička pořád po cestičce až přijdeš ke studánce tak do prava. Vlk odešel a Karkulka šla zas dál po cestičce až došla k babičce, zaklepala a z chaloupky se ozvalo pojd' dál Karkulko, Karkulka vešla dovnitř a povídá babičko ty máš ale divný hlas, to je z toho koupání a jak to že máš tak velký uši to abych tě lépe slyšela a jak to že máš tak velkou pusku to abych tě mohla sníst. Když vlk snědl Karkulku i babičku tak měl plný břicho a šel se do studánky napít jenže jak byl z toho unavený tak usnul. Až najednou se objevil myslivec a vešel do chaloupky a ta byla úplně prázdná pak si všiml že na zemi je Karkulky košík a je vysypaný tak šel pomalu na zpátek až si všiml vlka jak spí u studánky a je úplně kulatý. Vzal si nůž a rozpáral vlkovy břicho a zachránil babičku i Karkulku. Do vlka nacpal kamení zašil mu břicho a hodil do studánky. Dále pak babička Karkulka i myslivec pozbírali jídlo z chaloupky a spolu se do toho pustily. Vlk byl mrtvý a všichni ostatní zachráněný. A žili spolu až do konce života.

72ch

Červená Karkulka

V jednom domečku bydlela Maminka a její dceruška, říkají Červená Karkulka. Protože že nosí červené šaty, šáteček a boty. Jednoho dne šla Karkulka odnést bábovku a víno šla a šla dál. A Najednou potkala vlka a ten vlk se ptá kam deš červená Karkulko a Karkulka odpovídá já du odnést Babičce bábovku a víno. Karkulko dáme si závod. a Karkulka říká ano. Vlk se rozběhl a Karkulka chytala motíli, vlk už byl ubabičky a tuka to sem já babičko Karkulka, tak pojd' dál děvče zlaté a vlk ham ham a snědl babičku. Karkulka už přibehla tůká na dveře pojd' dal děvče a Karkulka de dovnitř. Babičko proč máš tak velké uši aby sem te lepe slišela, babičko proč máš tak velkou pusku aby sem tě snědla ham ham a už je po babičce a karkurce vlk spí. Najednou se tu objevil mislivec a říká kdo totady tak chrápe to není babička to je vlk. Tak mislivec ho proříznu a vlezli babička a Karkulka a mislivec vzal uhlí a nasípal ho do vlkovy zašilto. Mislivec se skoval i babička a Karkulka, vlk se probral a mel velikou žížen a šel se na pít a spadnul do vodi a utopil se.

73ch

Červená Karkulka.

Žila byla jedna maminka a ta měla dceru jmenovala se červená Karkulka. Jednoho dne měla Karkulka narozeniny tak jí maminka ušila červenou sukýnku. Karkulka měla s toho velikou radost. Druhý den se Karkulka rozhodla že se půjde podívat za babičkou že už jí dlouho neviděla. Maminka ze skříně vyndala košíček co jí dala babička. Nabalila ho báboučkou, vínem, a hodně ovoce. Karkulka se oblékla do červené sukýnky a vzala si i čepiček ašla. Najednou šla lesem a číhal na ni vlk. Najednou na ni baf a říkal jí Karkulko co to neseš v košíčku báboučku pro babičku. Vlk jí říkal Karkulko támhle máš kytičky natrhej pro babičku tak šla. Vlk řek já už musím. Karkulka si natrhala kytičky a šla. Až přišla k její chaloupce Zatikala a babička řekla pojď dál. Karkulka se ptá. Babičko proč máš tak velké oči a uši, a velkou pusou abych tě mohla líp sníst chramst. Náchodou šel okolo myslivce a vyděl vlka v postely. Rozpáral ho vyndal babičku a Karkulku.

74d

O červené Karkulce

Byla žila jednou jedna holčička a ta se jmenovala Karkulka. A protože jí babička koupila červený čepiček a dost si ho oblíbila začali jí říkat červená Karkulka. Jednou jí však maminka řekla: "Babička má dnes narozeniny a proto ti připravím košíček a skočíš k ní, ale ne abyses někde zastavovala. Žije tam vlk Žráček." Jen to maminka řekla, Karkulka se šla oblíknout svůj červený čepiček a maminka zatím chytala košíček s vínem a koláčem, který dneska upekla. Karkulka zamávala a šla.

Za chvíli došla do lesa a potkala vlka a ten říká: "Karkulko, vím, že tvá babička má dnes narozeniny a ta bys jí měla natrhat čerstvé pomněnky co leží tam u té cesty tvou babičku to jistě potěší." Karkulka chtěla udělat babičce radost a tak šla ty pomněnky natrhat. Vlk však na nic nečekal a utíkal směrem, kde bydlí její babička. Karkulka si brzy uvědomila, že vlk tam nestojí a že už má pomněnek dost a tak šla dál svou cestou a ani jí nenapadlo, že jí chtěl vlk jen zdržet a předběhnout.

Za chvíli došel vlk k babiččinému domku zaklepal a řekl tím nejjemnějším hláskem: "To jsem já Karkulka a přinesla jsem ti něco k narozeninám. Otevři." A babička řekla: "Odsuň závoru Karkulko a vejdi. Bohužel ti nemohu otevřít, protože jsem nemocná." Vlk odsunul závoru jak mu řekla, došel k babičce a sežral ji. Zanedlouho přišla také Karkulka a řekla: "Babičko, to jsem já Karkulka, přinesla jsem ti něco k narozeninám. Otevři." Vlk zopakoval co mu před chvílí řekla babička. Karkulka vešla a stoupla si k posteli a řekla: "Babičko proč máš tak velké oči, uši i pusou?" "To abych tě lépe viděl slyšel a abych tě lépe mohl sníst." Vlk sežral také Karkulku a usnul.

Jeho chrápání slyšel i myslivce co šel kolem a divil se, že takhle babička nikdy nechrápala a tak se šel podívat dovnitř. K jeho hrůze zjistil, že tam neleží babička, ale vlk. A tak vlka rozpáral vyndal babičku i Karkulku a nasypal vlkovi do břicha kamení a shodil do studny. Vlk protože spal a protože měl břicho plné kamení a tak se hned utopil.

Babička i Karkulka byly rády, že to takhle dopadlo a udělali velkou hostinu a samozřejmě pozvali i myslivce.

75ch

O červené Karkulce

Jednou na vesnici žila malá holčička. Když měla narozeniny tak jí rodiče daly červené šatičky a klobouček. A holčičce se to náramně líbilo, takže to všude nosila a lidé jí začali říkat červená Karkulka. Jednou maminka Karkulku poslala k babičce do lesa, aby ji přinesla košík s jídlem a pitím. Když Karkulka dorazila do lesa potkala medvěda Gryzlyho. Medvěd se na ní podíval a říkal: kam jdeš Karkulko Karkulka se zarazila a řekla vy mně znáte ? A medvěd řekl kdo by tě neznal, babička mi o tobě povídala. A když už jsi tady nechtěla by sis mě vzít za ženu ? A Karkulka řekla si blázen vždyť ty jsi tak odporný že bych se tě každé ráno lekla ! a odešla. Medvěda to naštvalo a rozhodl se její babičku sníst a bude dělat v domě babičky babičku. Karkulka zatím dorazila k babičce, ale nevěděla že v babě je medvěd. Vstoupila dovnitř a zhržila se v posteli ležela hnědá chlupatá bytost. Ale ovládla se a zeptala se babičko proč máš tak chlupaté nohy? Abych lépe chodila. A babičko proč máš tak velké břicho ? Abych měla zásoby v břichu. A babičko proč máš tak velké a ostré zuby ? Abych tě mohla lépe sežrat ! Medvěd v boudě zatím ulehl a tvrdě spal. Myslivec došel k boudě a vše, ale místo babičky našel medvěda s plným břichem. A z břicha se ozývalo pomóc ! pomóc ! myslivec to uslyšel vzal skalpel a rozřízl medvědovy břicho a z něj vyskákala babička a Karkulka. Myslivec našel velikou lest nafoukl balónky heliem dal mu jich do břicha co se jen vešlo a pak břicho zašil. Medvěd se mezitím probudil a chtěl vyskočit z postele, ale nešlo mu to protože se vznášel u stropu a pak vylytl ven. A všechno dobře dopadlo.

8.1.8 OSMÁ TŘÍDA

81ch

O ČERVENÉ KARKULCE

Žila byla jedna holčička, která nosila červený šaty, a proto se jí říkalo Červená Karkulka. Babička měla narozeniny, tak Červená Karkulka vzala košík s bábovkou a vínem. Šla lesem a potkala vlka. Vlk se jí zeptal: kam jdeš, co to máš dobrého"? Jdu za babičkou a mám tu bábovku. Vlk navrhl, že si dají závody kdo tam bude dříve. Vlk sežral babičku, kdy Karkulka přišla, tak se ptala: "babi proč máš tak velké oči"? Abych tě lépe viděla "a proč máš tak velké uši"? Abych tě lépe slyšela "a proč máš tak velké zuby"? Abych tě lépe mohla sežrat. Mňam, mňam. Přišel myslivec a uviděl místo babičky vlka. Vlkovi rozpáral břicho, Karkulka a babička vyskočily a myslivec dal do břicha vlkovi kameny. Hodili ho do studny a vlk se utopil. Zazvonil zvonec a pohádka je konec.

Víte co se říká ? Jak myslivec mohl rozpoznat Karkulku od babičky, když je vlk snědl.

KONEC

82d

O červené Karkulce

Žila byla jedna holka, která se jmenovala Červená Karkulka. Červená Karkulka šla k babičce na svátek. V košíčku měla víno, bábovku a kytičku. Karkulka musela jít lesem, protože babička bydlela až za sedmero lesy a sedmero horami. Jak tak Karkulka šla vyskočil na ni vlk a zeptal se jí "Kam jdeš Karkulko" a ona odpověděla "na svátek babičce" a vlk nani "a co to neseš v košáčku?" "víno, bábovku a kytičku. A kde bydlí babička? Bydlí támhle je to kousíček." Vlk zalezl a Karkulka mohla jít dál k babičce. Už byla u babičky a zeptala se jí: "proč máš tak velké uši, abych tě lépe slyšela a proč máš tak velké oči, abych tě lépe viděla a proč máš tak velkou pusku, abych tě mohla sežrat. Karkulku nesežrala babička, ale vlk, který sežral i Babičku. Vlk se přežral a usnul. Okolo šel myslivec. Viděl, že chaloupka je otevřená a tak sedoní šel kouknout. V chaloupce uviděl vlka, který leží na posteli a spí. Myslivec si vzal dýku a rozpáral vlkovi nafouklé břicho. Z břicha vylezla babička a Karkulka. Myslivec šel nazbírat kamení, aby ho dala vlkovi do břicha, místo babičky a Karkulky. Když myslivec nasypal vlkovi to kamení do břicha, tak mu břicho zašil. Myslivec, babička a Karkulka se šli schovat, protože se vlk probouzel. Když se vlk probudil dostal velkou žízeň, tak se šel napít ven do studny. Jak se pomalu nakláněl, aby se napil, tak ty kameny ho převážily a on spadl do studny a utopil se. Babička, Karkulka a myslivec se radovali a šli oslavovat. Když všechno snědli a vypili, tak šla Karkulka domu a doma všechno vyprávěla mamince.

83ch

O červené Karkulce

Byla jednou jedna Červená Karkulka a ta měla Babičku jednou šla za ní a potkala vlka a vlk se jí ptá, kam jdeš Karkulko, jdu za babičkou a kde bydlí tvoje babička, támhle u potoka. Tak vlk rychle utíkal k babiččině Domku aby ji mohl sníst, tak vešel do světnice a babičku sežral a převlík se za ní, když Karkulka vešla do světnice a vyděla vlka převlečeného za babičku a ptá se ho proč máš tak velké oči, abych tě lépe vyděla a proč máš tak velké uši, abych tě lépe slyšela a proč máš tak velkou pusku, abyh tě mohl sežrat a než se Karkulka nadála tak jí vlk sežral a usnul. Ten den šel okolo myslivec a slyšel chrápání a řekl že se tam podívá a vyděl tam vlka s velkým břichem tak ho rozpáral a vyndal z něj Karkulku a babičku, pak nanosil velké kameny a dal je vlkovi do břicha a zašilho a když se vlk probudil tak měl strašnou žízeň a šel se napít za studny a když ho kameny převážily a spadl do studny, Karkulka se rozloučila s babičkou a myslivcem a šla domů za maminkou.

84 ch

O Červené Karkulce

Nakrají lesa byla chaloupka a v ní bydlela maminka a Červená Karkulka. Jednoho dne Maminka připravila kašiček pro babičku aby ho odnesla Karkulka babičce. V tom košíčku byl koláč, víno a nějaké jablka. Maminka vypravila Karkulku a upozornila ji aby dávala pozor aby šla rovnou k babičce protože babička bydlela hodně daleko v hlubokém lese. Karkulka pomalu šla až byla daleko od chaloupky až jí vůbec neviděla. Když šla pocestě viděla potůček řekla si že si uněj odpočine. Když takhle najednou kní přiběhl vlk a ptá se jí kam deš a jak se jmenuješ. Karkulka nato jdu k babičce. Vlk se ptá naco máš v tom košíčku víno, koláč a nějaké jablka pro babičku. Vlk měl veliký hlad a zeptal se Karkulky jestli by mu nedala koláč, Karkulka mu řekla že ne že to má pro babičku. Vlk se rozhodl že poběží k babičce než tam Karkulka přijde. Když tam Vlk přiběhnul tak zařukal, tak se ozval Kdo to je tenkým hláskem to jsem já babičko Karkulka. Pojď dál Karkulko se ozval hlas a vlk šel dál, když uviděl babičku skočil poní a žraljí. Vlk se převlík do babiččino pyžama a počkal na Karkulku. Když Karkulka přišla zařukala na dveře a ozvalo se kdo to je tenkým hláskem. To jsem já babičko Karkulka a ozvalo se jen pojď dál Karkulko. Když uviděla Karkulka Babičku byla celá zděšená. Karkulka se jí ptala babičko proč máš tak velké uši a oči tak velké a pusa co ta pusa. V tu chvíli vyskočil spostelevlk na Karkulku a Karkulka zděšeně ho chytila hodila sním o postel a vyřízla mu mozek, potom ho rozpárala babička z něho vylezla a vlka si opekli na rožni a měli aspoň večeři.

85d

O červené Karkulce

Byla jedna holčička a ta jse jmenovla Karkulka a ta bydlela u lesýka žila z matkou a otcem. Matka byla doma a nic nedělala a otec byl lesník. Jednou zavolala maminka Karkulku a řekla jí že babička stůně, rychle se oblékla, Karkulka si vzala na sebe červený kabátek a červenou čepičku a rychle utíkala, zastavila se u krásně rozkvetlé louky krásně to tam vonělo Karkulka se zastavila a natrhala pár kyticěk, vonělo to tam tak krásně že Karkulka zapoměla na babičku. Zatímco Karkulka trhala květiny v tom za krovým stál vlk a byl ošklivý ale Karkulka nic netušila a trhala dál. Vlk tušil že je to červená Karkulka už o ní slyšel, vlk se rozběh a rychle utíkal a utíkal co mu nohy stačily. V tom babička ležela ve své teplé posteli a čekala na Karkulku ale o vlkovi nic nevěděla, Ťuk, ťuk pojď dál Karkulko už te čekám povídala babička a zadveřmi se odevřel vlk a šup na babičku abylo po ní. Karkulka se podívala na hodinky a rychle začal utíkat, vlk byl u ž připravený a Karkulka byla už udomečku ťuk, ťuk pojď dál Karkulko a Karkulka vešla ahoj baby, baby proč máš tak velkou tlamu ahbych tě lépe snědla a už to bylo a Karkulka a bybička byly sežrány. Vlk usnul a chrápal v tom ho uslyší hajný, že by tak bybička chrápala tak se šel podívat a v tom vidí vlka a lekne se a rychle běží do chaloupky a rozpáral vlka babička i Karkulka byly zdravé, babička jim upekla buchtu a byly šťastný až do smrti.

91ch

Červená babička

Jednoho dne byla nemocná vnučka jedné babičky. Tak se babička rozhodla, že jí půjde navštívit. Vzala do košíku bábovku a čaj. Vzala si červené šaty a červený čepeček a šla k vnučce. Když došla k lese chtěla si odpočinout, tak si sedla na pařez. V tu chvíli přišel vlk. Vlč: "Co to máš v tom košíčku?" Babička: "Nic pro tebe ty zlý vlku." Vlč: "Kam ho neseš?" Babička: "Ke své vnučce." Vlč, protože věděl kde vnučka bydlí a znal po lese zkratky, tak tam byla dřív než babička a vnučku sežral. Převlékl se do vnuččina oděvu a lehl si do postele a čekal na babičku. Babička přišla a praví: "ahoj, nesu ti bábovku a čaj." Vlč (přestrojen za vnučku): "děkuji babičko." Babička: "co to máš z hlasem?" Vlč: "to abys mě slyšela" Babička: "Jaké to máš velké zuby" Vlč: "to abych tě mohla lépe sežrat." Chramst a sežral i babičku. Vlč byl najedený a ležel dál v posteli aby strávil oběd. V tu chvíli přišel myslivec. Babiččin syn a tatínek vnučky. Viděl vlka a okamžitě ho zastřelil. Rozpáral mu břicho a vylezla babička i vnučka. Dali si bábovku a čaj a vlka zahrabali v lese do země. Od té doby se vlci vyhýbají babičce i vnučce, protože se bojí aby nedopadly stejně.

92ch

O červené Karkulce

Za devatero řekami a devatero horami žili společně v jedné chaloupce u lesa maminka se svou dcerou, která se jmenovala Karkulka. Jednoho dne poslala maminka Karkulku s košíkem plným jídla za babičkou, která bydlela nedaleko v lese. Jak tak šla lesní pěšinou, potkala vlka, který ucítil vábivou vůni dobrot a dostal na ně chuť. Vlč se začal Karkulky vyptávat, kam jde a co nese v tom košíku. Karkulka mu odpověděla, že nese jídlo babičce, která bydlí nedaleko v lese. Když už se Karkulka chystala jít dále, vlč ji znovu zastavil a zeptal se jí, jestli by mu nedala přičichnout k těm dobrotám. Karkulka řekla že ne s odůvodněním, že by jí všechno jídlo sežral. Poté šla dále po lesní pěšině směrem k babiččině chaloupce.

S tímto odmítnutím se však vlč nemohl smířit, a tak se rozhodl, že na Karkulku počká v babiččině chaloupce namísto babičky, kterou se rozhodl sežrat. Vlč tedy přišel do chaloupky, sežral babičku, která ležela v posteli, oblékl si její noční košili a brýle, které babička nosila, a ulehl na její místo.

Za chvíli se ozvalo ťukání na dveře. Přišla Karkulka, která nic netušíc vešla do chaloupky, a začala se vlka vyptávat v domnění, že jde o babičku: "Babičko, proč máte tak velké oči?" Vlč: "To abych tě lépe viděla."

93ch

Červená Karkulka

Byla jednou jedna holčička jménem Karkulka, která žila se svou maminkou. A abych nezapomněl, ještě měla velmi starou babičku, která žila hluboko v lese. Jednoho dne měla babička narozeniny a tak vzala Karkulka koš s dobrým jídlem a vydala se za babičkou. Při cestě temným lesem potkala holčička vlka, který se jí právě na cestu vedoucí k babičce ptal. Holčička ukázala ochotně vlkovi směr a dál se pomalu šinula ponurou cestou.

Mezitím vlk doběhl k babiččině obydlí a než se babička nadála tak ji vlk sežral. Poté si vlezl do její postele a čekal na další oběť. A nečekal dlouho, po chvíli přišla k chaloupce Karkulka, vešla dovnitř a počala si babičku prohlížet. Na babičce se jí něč nezdálo atak jí začal dávat záluďné otázky: "Babičko, proč máš tak veliké uši?" To abych tě lépe slyšela děvenko, odpověděla babička. "A proč máš tak veliké oči, babičko?" To abych tě lépe viděla, odpověděla babička. "A proč máš tak veliké zuby?" Ta abych tě mohla lépe sežrat a vlk slupnul Karkulku jako malinu. Potom si lehl a usnul sladkým spánkem. Jak mu bylo po tom jídle dobře tak začal ukrutně chrápat. Toto chrápání uslyšel myslivec, který to tu dobře znal a hned mu došlo, že se zřejmě babička nachází ve vlkových útrobách. Bylo přeci jasné, že by v babiččině posteli nespál obrovský vlk jen tak. Atak myslivec neváhal, vytáhl z pochvy svůj obrovský nůž a rozřízl vlkovo ohromné břicho. Z něj vyskočila babička i s Karkulkou a obě mohli slavit své setkání a obě hned začali objímat a děkovat myslivci. Ten však neváhal, nabral plnou hrst kamení a nasypal je do rozpáraného vlkova břicha. Potom se všichni skovali do almary, a čekali co se bude dít. Za malou chvíli se vlk probudil a jak ho to kamení v břiše tlačilo, rozhodl se, že se půjde napít. To byla však jeho životní chyba, jak se nahnul přes okraje studny, kamení se přesypalo a vlk se přesypalo a vlk se zřítíl do nepředstavitelně hluboké studny. To byl konec jak vlka, tak i naší pohádky.

8.2. Červená Karkulka Charlese Perraulta s ilustracemi
Gustava Doré

Le petit chaperon rouge

Il était une fois une petite fille de village, la plus jolie qu'on eût su voir : sa mère en était folle, et sa mère-grand plus folle encore. Cette bonne femme lui fit faire un petit chaperon rouge qui lui seyait si bien, que partout on l'appelait le Petit Chaperon rouge.

Un jour, sa mère, ayant cuit et fait des galettes, lui dit:

„Va voir comment se porte ta mère-grand, car on m'a dit qu'elle était malade. Porte-lui une galette et ce petit pot de beurre.“

Le Petit Chaperon rouge partit aussitôt pour aller chez sa mère-grand, qui demeurait dans un autre village. En passant dans un bois, elle rencontra compère le Loup, qui eut bien envie de la manger ; mais il n'osa, à cause de quelques bûcherons qui étaient dans la forêt. Il lui demanda où elle allait. La pauvre enfant, qui ne savait pas qu'il était dangereux de s'arrêter à écouter un loup, lui dit:

„Je vais voir ma mère-grand, et lui porter une galette, avec un petit pot de beurre, que ma mère lui envoie.“

- Demeure-t-elle bien loin? lui dit le Loup

- Oh oui, dit le Petit Chaperon rouge; c'est par-delà le moulin que vous voyez tout là-bas, à la première maison du village.

- Eh bien! dit le Loup, je veux l'aller voir aussi, je m'y en vais par ce chemin-ci, et toi par ce chemin-là, et nous verrons à qui plus tôt y sera.

Le loup se mit à courir de toute sa force par le chemin qui était le plus court, et la petite fille s'en alla par le chemin le plus long, s'amusant à cueillir des noisettes, à courir après les papillons, et à faire des bouquets des petites fleurs qu'elle rencontrait.